Opr. „Starodruk" 1964 r.

№ 1146

20. Augusta 1826. roku

1

M. S. O.

Departament Oświecenia Narodowego. –

Dozorca Honorowy Szkół w Powiecie Telszewskim. –

№ 11

Dnia 30. Marca 1826

w Siadach

Opisanie zakładów Naukowych w Powiecie Telszewskim ze Szczegółami wszelkiemi. Przy tym iest załączony. –

Do Rządu Uniwersytetu Wileńskiego Wydziału Szkolnego.

Rapport.

Podczas Wizytowania Szkół w Powiecie Telszewskim w tym Roku, wiele doświadczyć musiałem trudności z powodow Nayprzód. Że trzy linie Kordonowe Celne rozciągnięte ponad Granicą Pruską, zaymuiące paralelnie od Granicy mil kilka; w poszczególnie co chwilę niepewności przez rewizie czynione. – Powtóre. Że do Szkołek Parafialnych zwykle na post-Wielki zbierаiących Dziatki, y wtenczas tylko liczba onych Kompletnasię okazuie; gdy zaś w tym Roku wielki post dość pózno zaczął się bo pierwszych Dni Marca; więc w Lutym odbywaiąc Wizyty, w wielu mieyscach żadnego Ucznia w Parafialnych Szkołkach nie nalazłem, w innych zaś nader małą liczbę. – w Marcu zaś dla niestałości Pory powodzie na rzekach przerzynaiących ten powiat, przy Nurtach onych do Morza Baltyckiego, przeprawy niebezpieczne sprawiły. – Dla tych przyczyn, Rapport niniejszy oraz przesyłaiąc się przy nim Opis Szczegółowy, niemógł bydź wcześniey wygotowany; Ale gdy w Powiecie Telszewskim nierówne więzy maiąc Szkół y Szkołek, niżeli w innym którymkolwiek powiecie, więzy też nierownie mam prawy y zatrudnienia w podróżowaniu

w czasie

wszelkie Wizyty, y w całem zaiściu się w tym Obowiązku.-
— Powiadczyć winienem. Naypryod. Iż cała Młodzież
Szkolna Powiatu Telszewskiego ciągle zachowuie karność,
dobry porządek, uległość Ustawom, y nayboyszego Ducha-
gdy zaś pilność, bazność y dobry przykład przetożonych
w tych Szkołach, wiele ma nato wpływu, przeto powtóre
Oddaie winienem sprawiedliwość Dozorowi, tak Szkoły Po-
wiatowey Telszewskiey Xiędzu Teodorowi Daszkiewiczowi
Zakonu Bernardyńskiego, który acz Rok pierwszy pełni
obowiązek Dozoru y zarazem Nauczyciela w tey Szkole; iednak
obok bardzo pięknego usposobienia się, w Naukach y Po-
dmiotach które pod Jego Sterem są dawane, nadto wiele
co do kształcenia w Obyczaiach Młodzieży Szkolney zupeł-
nie idzie drogą utorowaną przez Poprzednika swoiego
Xiędza Tymoteusza Wyenowicza; który teraz przeszedł
na Gwardyana Konwentu Telszewskiego, a którego w poprzed-
rocznym moim Rapporcie, miałem zaszczyt do Nadgro-
dy przedstawić, do ciągłey przez lat Dziesięć iako Do-
zorca a razem Nauczyciel Telszewskiey Powiatowey Szkoły Szczę-
śliwe zyskał prawo.- Tak rownie taka Opinia służy
Dozorcy Szkoły nayliczniejszey w tym Powiecie Kalwaryi-
skiey Xiędzu Winientemu Pietraszkiewiczowi który pod
względem Nauk iako też Obyczaiów, dokładnie odpo-
wiada Swoiemu Obowiązkowi.- Potrzecie. Gdy podług
Rapportu mojego w Roku przeszłym, wespół z Opisem
szczegółowym przestanym o zasadach Naukowych do
Rządu Uniwersytetu Wileńskiego Wydziału Naukowego
z Datty 28 Marca Roku 1825 za Nro 8. Liczba Uczę-
niów w tym Powiecie była ogólna Tysiąc siedmset
Sześćdziesiąt Nro 1760. Lecz porownywaiąc tę liczbę Uczę-
niów iaka była w Roku przeszłym 1825. we wszystkich
Zakładach Naukowego Wydziału, pod zawiadywaniem Wi-
leńskiego Uniwersytetu; a która podług zagaienia Po-
siedzenia Publicznego Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego

Dnia

288
176
459

Dnia 30 Czerwca Roku 1825. przez Sprawuiącego Obowią
zek Rektora JWo Wacława Pelikana; Ogólną liczbę Uczniow takowych zakładow wymienia 19485. Okazuie się, iż obok tey Uczniow w Powiecie Telszewskim liczba 1760. w Roku 1825; iest prawie iedynastą częścią Ogólney liczby Uczniow, we wszystkich zakładach Naukowego Wydziału pod Zawiadywaniem Wileńskiego Uniwersytetu będących. Po takowey rachubie, ta chluba zostaie dla Powiatu Telszewskiego: iż w Onym więcey Młodzieży poświęcaią się Naukom, niżeli w którymkolwiek innym Powiecie, iak równie niemożna nieoddać sprawiedliwości, tak całemu Duchowieństwu tego Powiatu, które gorliwością, poważaniem y nakładem własnym, otwiera środki do Nabywania Nauk w szkółkach Parafialnych, a to za usilnością, przykładem, nalganiem, y pomocą ze strony Xięcia Józefa Arnolfa Giedroycia Biskupa Dyecezyi Żmudzkiey. Jak równie obu Zakonom tak Bernardyńskiemu, który Szkołę Powiatową w Telszach na własnym Zabudowaniu; oraz Szkołę w Kretyndze, własnym kosztem bez funduszu żadnego z kwesty z Jałmużny, obie te Szkoły utrzymuie. Iakoteż Dominikańskiemu Zakonowi, który przy nayuszczęśliwszym Kalwaryiskiego Konwentu funduszu podobnież z kwesty y Jałmużny, Szkołę nayliczniey uczącą w tym powiecie kosztem własnym od tylu lat dźwiga. Jakoż gdy wszystkie Naukowe Zakłady Powiatu Telszewskiego, Jedynastą część całey młodzieży w Wydziale Naukowym Wileńskim Uniwersytetu obeymuią, bez naymniejszego kosztu, y pomocy z funduszów Edukacyinnych pod wiedzą tegoż Uniwersytetu Wileńskiego będących; Słusznie mieć powinnam zapowinność moią, przedstawić do nadgrody, lub do zaszczycenia pochwalnemi pismami, albo innym rodzaiem oznaki względow y pamięci Zacnieyszości Naukowey. tak Xięcia Józefa Arnolfa Giedroycia Biskupa Żmudzkiego y Kawalera; który nayusilniey przykładaiąc y dozierai, aby Plebanie w Parafiach do Oświecenia młodzieży przez utrzymywanie

Szkołek

Szkołek przyczyniła się- tudzież w Szkole Kalwaryiskiey iest dobroczynna przez wzniesienie y utrzymywanie budowli Szkolney.- Jak podobnież prowincyał Bernardyński y Dominikański, zautrzymywanie Zakonnym kosztem y staraniem w dobrym porządku y opatrzeniu Szkół w tym Powiecie, za dobranie Dozorow y Nauczycieli, zdaiąc zasługiwać na oznaki względow lub Promocyi od Naukowey Zwierzchności.- Tu iestze dodać muszę że w vprzednich latach miał zaszczyt otrzymać kilka pism pochwalnych od Rządu Uniwersytetu Wileńskiego Wydziału Szkolnego Ksiądz Stanisław Rowbicki Magister Teologij, Dziekan wyołuiony y Deputatt przy Sądach, Pleban Siadski, który cnie w gorliwości y poszczególności Nauczaniu Młodzieży; gdy wzmiarę nader vszczupłego funduszu tey Plebany- nayliczniey szą nayleplej opatrzoną Szkołę Parafialną własnym utrzymuie kosztem, dwuch Professorow na Swoim utrzymuie Stole, sam onym praci, a nadto Dzieciom Ubogim daie stoł stanuią opat- Salę na Szkołę bardzo porządną wzniosł własnym kosztem, y onąż utrzymuie y opala- za tyle ofiar, kosztow, y trudow trzeci Rok corocznie od Daty ostatniego pisma pochwalnego, iako nietylko nieustaiący w gorliwości, lecz powiększaiący one; Do nadgrody honorowey iaką Zwierzchność naukowa za stosowną uzna, przedstawić mam honor- Potym wzorowym Plebanie- pierwsze mieysce trzymaią w tym przedmiocie- Ksiądz Joachim Dowsin Kanonik, Pleban Masiadski- Ksiądz Matulewicz Dziekan y Pleban Olsiadski- y Ksiądz Antoni Janikowicz Administrator Plebanij Kulwskiey- dla tych trzech ostatnich ieślibym pozyskał pisma pochwalne od Rządu Uniwersytetu Wileńskiego Wydziału Szkolnego; jużbym przekonał ich, że cenie umiem ich zasługi- Dalszych zaś Plebanow mniey gorliwych mogłyby zachęcać takie przykłady- Pozostaie mnie ieszcze w tem mieyscu przemówić za Xiędzem Janem Brzozowskim Nau-

czycielem

uczyłem w Szkole Parafialney Tykoszewskiey, który
w vprzednich latach, zaszczycony został dwóma Pismami pochwalnemi od Uniwersytetu Wileńskiego; gdy
zaś przez lat trzydzieścia i cztery wagle pełni Obowiązek tey Szkoły Nauczyciela, gdy wzorowie ową utrzymuie; gdy Dom swoy własny poświęcił na pomieszczenie Szkoły; gdy zestarzał w tym Obowiązku Naukowym; a mając wieku lat 58. ku starości schyłony;
kiedy słusznie zasługuie na Pensyą emerytalną, jeśli więc z funduszów Edukacyinnych, tego rodzaiu Pomnia dla Nauczyciela przez 37. lat z chwałą zasługą y pochwałą pełniącego obowiązek, może być udzielona; zadość więc czynię Moiemu przekonaniu, gdy tego Weterana do Pensyi Emerytalney przedstawuię; y opamięć na Jego zasługi proszę- Doczwarte. Znaczna wprawdzie różnica, okazuie się między liczbą Uczniów, iaka była w Roku przeszłym 1825, y iaką się naydzie w Roku teraźnieyszym; lecz tę różnicę polizyć trzeba na zastanowienie handlu, y zupełnego upadnienia ceny produktów Rolniczych; a ztąd niedostatku środków y sposobów; przez co Rodzice mimo ochotę Dzieci niąc, wstanie oddawać swych Dziatek do Szkół- Jakoż w niektórych Parafiach, lubo podawnemu Nauczyciela y Szkołę nalazłem w gotowości; iednak nie przybyło do Szkoły y ieden Uczeń; co iest właściwie obrazem niedostatku y nędzy, ale w roku który niechay dosyć pomyślny y obfity, w urodzaju płodów rolniczych.—

Na ostatek Lubo dotąd niemam Sobie przez Rząd Uniwersytetu Wileńskiego Wydziału Naukowego, obiawionego a nawet udzielonego, iako obowiązuiącego do vskutecznienia, nowego Przepisu do urządzenia Szkół; z Druku wyszłego pod Tytułem „Projekt nowego Urządzenia Szkół w Wydziale Naukowym Wileńskim„- Jednak gdy ony do Szkoły Powiatowey Tykoszewskiey, oraz do Szkoły Kalwaryiskiey przysłany, przeyrzałem- naydują w Roz-

: dziale

w Rozdziale 1mo Ogólnych Zasad w Paragrafie 9tym wy-
razy- „§9. Chociaż takim sposobem dla wszystkich Szkół
„ iednego Stopnia, iednostayne przedmioty naukowe są prze-
„ pisane, wszakże, ieżeli mieyscowe położenie wymagać
„ będzie ich rozszerzenia, lub pomnożenia; Zwierzchność
„ Szkolna za zezwoleniem Kuratora może przedsiębrać
„ takowe odmiany y dodatki.„ - Gdy daley w Rozdziale
drugim, Urządzenie Szkół Parafialnych obymiającym;
pomieszczone są prawidła y przepisy, dla tychże Szkół Pa-
rafialnych; widzę tylko z doświadczenia tego rocznego
poczytuię, za rzecz słuszną, objawić niektore Szczegoły
do tego rodzaiu Szkół należące- ato maiąc za
wskazowkę §9ty wyżey cytowany z Rozdziału 1go
- Iawi 1mo Sadek trudno, a prawie niepodobno będzie
doprowadzić do tego aby stosownie do przepisow w Roz-
dziale drugim o Szkołach Parafialnych obytych, każda
Szkółka Parafialna, była urządzona o dwóch Klas-
sach- aby Kurs Nauk dwuletni odbywali Uczniowie;
- aby przybywali do Szkoły 1go Października, a czas 1go
Kwietnia abyśmy zamykały te Szkoły.- Gdy bowiem
w tym powiecie tylko od Szkoły Kretyngowskiey Para-
fialney staraniem Xięży Bernardynow utrzymywaney
y Szkoły Worniańskiey maiącey fundusz na Profesora;
do pomienionych, o wypełnienie tych prawideł można;
iak podobnie w Szkole Parafialney Siadzkiey tera-
zneyszy Pleban Xiądz Rowbicki, gdy kosztem własnym
podług tych prawideł Szkołę utrzymuie- z małym iedno
wyiątkiem; reszta Szkołek Parafialnych, tylko tytuł ka-
tedralny mieć mogą; do onych bowiem Dzieci przyby-
waią na Post-Wielki, y do Wielkiey Nocy uczą się Pi-
sania, czytania, Arytmetyki y prawideł Religii; bo
natyle wystarczaią ich środki y sposoby; a więc y Nau-
czyciel na ten krótki czas, niemaiąc; ani upewnionego
stałego utrzymania się, ani nateż drodze mogąc los

upewnić

upewnić; z trudnością, podług §25. Rozdziału drugiego, może bydź naleziony taki, ktoryby się, oddał temu Obowiązkowi iedynie; więc nayczęściey teraz, poki inny Pan naydzie wyiezdżay ze Szkół wsi w Szkole parafialney; y z pomiędzy tak licznych Szkół w tym Powiecie, wiedney tylko Szkole Tyrkozlewskiey Pan Brzozowski, o ktorym przedstawienie zrobiłem, zostaie w obowiązku Nauczyciela. Młodzieży zaś, maiąc więcey od Rodziców pomocy, zwykła się prosto udawać do Szkoł Powiatowych, y w onych ciągły Kurs odbywać. z Tych uwag wypadałoby, aby różnicę położyć między rodzajem Szkoł parafialnych, to iest: aby Jedne Szkoły będące w możności, obowiązane były pod przepisane prawidła. Projektem w Powie będącym, obięte bydź powinny. Inne zaś Szkółki ktorych utrzymanie, y środki mniey silne, a do ktorych Dzieci przybywaią, dla nauczenia się Katechizmu, Pacierza, prawideł Religii, Czytania, a niekiedy Pisania y Arytmetyki; na co ledwie im wystarcza czas Czterdziesto Dniowego Wielkiego Postu; aby albo za Banalarie były uważane, albo też ieśli y dla nich zostawić Inne parafialnych Szkołek; iednak zmusić do Sześcio Miesięcznego Kursu Uczniow, by tylko to postawić onych w niemożności wypełnienia lub odstręczyć zupełnie. Ale gdy tu o mnieyszą nie mogę mieć uwagę, że na Litwie, gdzie Język Prowincionalny Litewski, iest powszechny w Rodzicielskim Domu, dla większey części Dzieci; też Dzieci maią, zawsze pierwszą do zwalczenia trudność, pokiś się obeznaią z Językiem Krajowym, y to iest wielką zawadą w całym Ich postępie. Skutkiem §9. z Rozdziału 1. Ogólnych Praw dla Szkoł, bierz zmiatość (uprzątnąć) opostanowienie

nowienie naymyszłosci y rozszerzenie tych Prawideł
do miejscowych tutejszych okoliczności; aby podług tego
Dozorowie Wydziałów Szkolnych działali. Przez to
mieszto Dwadzieścia ciągłe różne pełniąc obowiązki,
iest nawykłem do otwartego postępowania, wodkry=
waniu obojętności, końcem zapobieżenia uchybnie=
niom, to też iest powodem, żemsię rozciągnąć w tem
piśmie nad urządzeniem Szkół Parafialnych
na przyszłość.——

— Dozorca Honorowy Szkół w powiecie Felszewskim Mar.
szałek byłey tegoż powiatu — Wodzimierz Gadon.

Rok 1826.

Zakłady Naukowe w Powiecie Telszewskim.

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Telszewskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y mieysca gdzie jest Szkoła	Z jakiego utrzymuje się Funduszu, czy ze Składek Rodziców, czy ma stały Dochód, y wiele.	W jakim mieyscu Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne	O wielu Klassach, czego w nich uczą, w jakim czasie kończą się y rozpoczynają się w Rok Nauki.	Jakie ma pomoce do Nauk, jakby do użycia użyte książek, czy ma Zbior jaki Onych.	Imie Nazwisko Nauczyciela y wich, gdzie się uczył, jakie ma Świadectwo o swojey Dotychczas. czy mieniu jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaje Rapporta.	Liczba Uczniow. Katolicy Mężczyzn.	Katolicy Kobiet.	Mieszczan Mężczyzn	Mieszczan Kobiet.	Włościan Mężczyzn	Włościan Kobiet.	Ogółem	Jakie Uwagi Całey Parafij obojey Płci.	Uwagi.
1.	Parafia Telszewska Miasto powiatowe Telsze.	Funduszu żadnego mieniа Xięzia Bernardynow własnego Ochoty y gorliwości, utrzymuja swym staraniem tę powiatową Szkołę.	Dom Szkolny murowany, kosztem Xięży Bernardynow, y przez nich utrzymywany; nie nowo Gontą pokryty - na pierwszym piętrze na Cztery Sale murowane, a na drugim dwie Sale Drewniane. Od Klasztoru oddzielenia postawionych żadna część onego nie przynależy jest - ta Budowa reperacyi potrzebuje. —	Szkoła ta od Dnia 1. Września 1825 R. utrzymuje się o trzech Klassach, a Czwarty od Bakałowey - wktorych dają się Nauki podług projektu uradzenia Szkoł z Wydziału Naukowego Wileńskiego Uniwersytetu przysłanego do tey Szkoły w Datcie 25. Lipca 1825 Roku za № 2963.	Biblioteka Klasztorna, y niewielka liczba Dzieł z Oficyny - w Bibliotece znakomitsze Dzieła Kluka, Jundzilla Architektura Strakowskiego - Atlasy - y inne - Znaczędzi Szkolnych Matematyczne Stolik, Sznur - Dyptra Kontomier, itd. Fizyczne y Elektryczna, Pneumatyczna Galwanizm - Barometr - Globusy Niebieski Ziemski y Armilarny, Retorta i t. d. Narzędzia do topienia Szkła. - Tak Biblioteka jako też Narzędzia wszelkie - tudzież zbior Gabinetowy składający się z Minerałow, Monet, Medalow, Szmizmatow, Konchyliy, petrifikacyi y innych tworow przyrodzenia y przemysłu; za opisane wiadomym na to protokule przez tey Szkole nastąpionym się. —	Dozorca Szkoły, a razem z Nauczyciel Historyi Pow. Nauki o Handlu y Języka Francuskiego X. Teodor Paszkiewicz w Obowiązku Nauczycielskim Roku 11. Szkoły odbywał w Rosieniach y w Zakonie wieku lat 45. —	163.	—	4.	—	9.	—	176.	6,169.	Powiatowa Telszewska Szkoła, lubo 6 straciła w Roku przeszłym Dozorcę tey Szkoły, xiędza Wincentowicza który lat 10. z Chlubą y zasługą tey Szkole przewodniczył, a teraz przeszedł na Gwardyana Telszewskiego - Jednak Zwierzchność Zakonu XX. Bernardynow wynadgrodziła tę Stratę przez wyznaczenie na Dozorcę xiędza Teodora Paszkiewicza, obdarzonego Nauka y piknemi przymiotami. - Zakon xięży Bernardynow y Zwierzchność tego Zakonu nabyła Prawa do wdzięczności przez poświęcenie się dla Nauk w tym powiecie, gdy z kwestty y zebraniny Szkoły Powiatowa Telszewska, oraz Szkoły kretyngowska utrzymuje się. —
						Nauczyciel Fizyki, Technologii, Gospodarstwa Wiejskiego y Historyi Naturalney X. Piotr Juchniewicz - w Obowiązku Nauczycielskim Roku 1. odbywał Nauki w Krożach y w Zakonie wieku lat 28.								
						Nauczyciel Geometryi Wier. Rys. Topografii y Algebry X. Symplicy Tweryan, w Obowiązku Nauczycielskim Roku 4. odbywał Nauki w Worniach y w Zakonie wieku lat 32. —								
						Nauczyciel Gramatyki Polskiey y Łacinskiey y Tacinyklasy y 3ciey Retoryki, Logiki y Języka Rossyiskiego X. Klodoald Chlikiewicz w Obowiązku Nauczycielskim Roku 3. odbywał Nauki w Mosiawiu y w Zakonie wieku lat 35. —								
						Nauczyciel Arytmetyki, Geografii y Języka Niemieckiego X. Linus Labanowski, w Obowiązku Nauczycielskim Roku 11. odbywał Nauki w Kretyndze y w Zakonie wieku lat 35. —								
						Nauczyciel Nauki Chrześciańskiey, Gramatyki Polskiey y La								

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Telszewskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y miejsca gdzie jest Szkoła	Z jakiego utrzymuje się Fundusu, czy ze Składek Rodziców, czy ma Stały Dochod. y wiele	W jakim mieści się Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne	O wielu Klasach, czego w nich uczą, w jakim czasie kończy się y rozpoczynają się w Rok Nauki.	Jakie ma porządek do Nauk, jakie do uczenia użyte książek, czy ma Zbior jaki Onych	Imie Nazwisko Nauczyciela y Wiek, gdzie się uczył, jakie ma Świadectwo o swojey zdatności czy niema jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaje Rapporta.	Liczba Uczniow. Szlachty. Mężczyzn.	Szlachty. Kobiet.	Mieszczan Mężczyzn.	Mieszczan Kobiet.	Włościan Mężczyzn.	Włościan Kobiet.	Ogółem	Parafianowie Całey Parafij obojey płci.	Uwagi.
						Łacinskiey, Dwuch klas niższych x Cyprian Jankiewicz w Obowiązku Nauczycielskim Rok 4. odbywał Nauki w Telszach y w Zakonie wieku lat 39.—									7
1.	Parafia Kalwaryiska Klasztorna Kalwarya	Funduszu żadnego niema, tylko Xiądz Dominikanie maią y utrzymują Szkołę w powiecie Telszewskim Szkoła Tą.—	Gruntow żadnych niema, tylko Domy Klasztorney Budowla osobna od klasztoru Drewniana dwu Izbowa Dziewiąta Sążni Długa naszcie Szerokiey Sążni 8. a w niey 4 Sale obszerne, y piąta mniejsza kosztem teraźniejszego Xiędza Biskupa Żmudzkiego wystawiona, już mocno ze starzała która gdy niewystarczała na pomieszczenie Klas y Uczniow, ieść tenże Xiądz Biskup Żmudzki blisko powyższey Budowy, nową kosztem w zmiot swoim, przez co wygodne pomieszczenie się Zgromadzenie tey Szkoły Klasso.—	Podług rozrządzenia Kwierzchności Zakonney, y zezwolenia Rządu Uniwersytetu Wileńskiego dla różnych przeszkod w tym Roku niepoczęto nauk. według dawnego Szkoła ustanowienia się Etatu; mieści się zatem w sobie razem z początkowe Klass Siedm. Nauki w każdey Klassie dają się według porządku y Dzieł dla Szkoł Publicznych przeznaczonych, z zastosowaniem się do Nowego układu, ile miejscowe okoliczności dozwalają.	Szczupła Biblioteka Klasztorna, y Zbior Dzieł kilkunastu przez Uniwersytet Wileński Szkole darowany— niemiey Gabinet Fizyczny z Machiny pneumatyczney, Elektrycznej Piśkrowej i Obiektywy z aparatem do Machiny Elektrycznej, Dwuch Globusow, y innych potrzebnieyszych Narzędzi Fizycznych złożony; stanowi całkowitą pomoc Naukową— przy silnym jednak staraniu miejscowych Xiędzy Kwierzchności Zakonney, tak Gabinet, jako też Biblioteka co Rok się pomnaża— Opisanie tych Zbiorow poszczególnie iest w Księdze naturalnie utrzymywaney.—	Nauczyciele Siedmiu Mianowany Szkoły Osmy— iako to— Przełożony Szkoły Xiądz Wincenty Pietraszkiewicz Wieku lat 30. Nauki brał w Szkole Niewiżskiey Poblizney— w Zakonie zaś uczył się Filozofij y Teologij. uczy Religij y Języka Francuskiego— Nauczyciele Xiądz Markolin Lutkiewicz uczył się w Rossienskiey y w Zakonie uczy Historyi y Jeografij wieku lat 38. x Franciszek Norgiałło, uczył się w Krożach y w Zakonie— daje Fizyki y Historyą Naturalną ma lat 30. x Herkulan Galdykowski uczył się w Szkole Kalwaryiskiey y w Zakonie daje Matematyki y Języka Niemieckiego ma lat 31— x Domin	188.	—	—	—	95.	—	283.	1.412	Naylicznieysza w tym powiecie iest Szkoła Kalwaryiska— Nastronie od Sądownictwa y Postoiu Woyskowych Stanowi— a lubo vpravdzie Dozorca tey Szkoły Xiądz Faustyn Jachimowicz przeor Zakonny Kwierzchność został przeniesiony na tenże obowiązek do Nowogrodzkiego— iednak ten Nauczyciel został dostatecznie wynadgrodzony przez Xiędza Wincentego Pietraszkiewicza, teraźnieyszy Dozorca tey Szkoły, który posiada w sobie naypilnieysze przymioty, zwiellką Wiadomość y Nauki, tudzież pilność w spełnieniu obowiązku powierzonego. Kwierzchność Zakonna chcąc Xiędza Dominikanow do dobrania Subiektow po-

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Tetyzwskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y mieysca gdzie jest Szkoła	Z jakiego utrzymuie się Funduszu, czy ze Składek Rodziców, czy ma Stały Dochod. y wiele.	W jakim mieyscu Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne.	O wielu Klassach, czego wnieh uczą, w jakim czasie kończą się y rozpoczynaią się w Rok Nauki.	Jakie ma porządek do Nauk, jakich do uczenia używaią książek, czy ma Zbior jaki Onych.	Imie Nazwisko Nauczycieli y ich, gdzie się uczyli, jakie ma świadectwo o swojey Xatnaści czy mieią jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaią Rapporta.	Liczba Uczniow. Xsiążęcych. Mężczyzn.	Xsiążęcych. Kobiet.	Mieszczan Mężczyzn.	Mieszczan Kobiet.	Włościan Mężczyzn.	Włościan Kobiet.	Ogółem	Jakiego wyznania Całey Parafij obojey płci.	Uwagi.
						X Dominik Judycki uczył się w Mereczu y w Zakonie jest Nauczycielem Literatury ma lat 26.- X Karol Kondziewicz uczył się w Grodnie y w Zakonie Nauczyciel Grammatyki Polsko Łacinskiey. y Języka Rossyiskiego ma lat 31.- X Czesław Dzikowski uczył się w Maryampolu y w Zakonie Nauczyciel Arytmetyki y Geografij ma lat 23.- X. Jacek Mankuszowicz uczył się w Maryampolu. Nauczyciel Klassy początkowey. ma lat 23.									trzebnych na Nauczycieli w tey Szkole, zakłodzty nakłady y staranność przy nayszczuplejszych fundusach Konwentu Kalwaryiskiego zasługuie na oznakę pamięci przez Zwierzchność Naukową, Jakoż w Raporcie moim miałem honor upraszać o ten dowod za odznaczeniem.
3.	Parafia kretyngowska. Kościoł Kretyngowski	Funduszu ma. Dzieci utrzymuią się przez Rodziców.	Dom Drewniany mający w sobie. Cztery Sale, dosc wygodny przez Zaszłego Ciężkiego Platona Dubossa zabudowany	O Trzech Klassach uczą w nich Nauk, jakie od Uniwersytetu Wileńskiego dla Szkoł tego rzędu, są przepisane. Szkoła ma Rozpoczęcie 1 Septembra, a kończy się 29 Junij.-	Xiąg do Nauk używaią stosownych do przepisow Rządu Uniwersytetu Wileńskiego	Prefektem Szkoły Xiądz Kornelli Godziewicz - Nauczyciel Xiądz Sylwester Staniewicz - Zakonu Bernardyńskiego - dobrości Oney y pilności pospolita - Rapporta przesyłaią regularnie -	20.	-	2.	-	100.	-	122. xtych jeden wyznania Ewangelickiego	2535.	Szkoła Kretyngowska doć w dobrym porządku utrzymana Nauczyciele posiadaią potrzebne Nauki. Xiąży Bernardynowi Zwierzchności zasługuie na pochwałę za swą gorliwość dla Dobra publicznego
4.	Parafia Worniensko Miasteczko Wornie - z mocy Funduszu zostaie pod Zawiadywaniem Przeswietney Kapituły Zmudzkiey	Funduszu ma na utrzymania Profesora XXX45. na Rok od Summy XX753. lokowaney w powiecie Szawelskim na Dobrach Skylanach y Dyrzdziałach	Jest Dom z Ogrodem Dwoma mieszkaniami Dwoma tymi, dla Profesora - fundowany przez ś.p. Xiędza Jana Łopacinskiego Biskupa Zmudzkiego - ktory dom mocno zestarzały. -	Podział Klass y Nauk w Onych stosowny do przepisowego projektu dla Szkoł w Wydziale Naukowym Wileńskim, ogłoszonego - poczynaią się Rokiem szkolnym	Xiąg do Nauk używaią stosownych do przepisow Rządu Uniwersytetu Wileńskiego - żadnego niemaią Zbioru Onych, lecz do potrzeby nabywaią. -	Prefektem tey Szkoły Xiądz Ignacy Sztach ktory iest y Nauczycielem woney - ma lat 29. Jest oraz Profesorem Języka Rossyiskiego y Niemieckiego w Seminarium Zmudzkim	113.	-	-	-	29.	-	142.	2,448	Xiądz Ignacy Sztach, w dobrym porządku utrzymuie tę Szkołę. pięknie Oświecony y dobrych postępków zasługuie na pochwałę -

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Telszewskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y mieysca gdzie jest Szkoła	Z jakiego utrzymuje się Fundusza, czy ze Składek Rodziców, czy ma stały Dochód, y wiele.	W jakim mieyści się Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne.	O wielu Klassach, czego wnich uczą, w jakim czasie kończy się y rozpoczynają się w Rok Nauki.	Jakie ma potrzebe do Nauk, jakich do uczenia używa książek, czy ma Zbior jakiey Oney	Imie Nazwisko Nauczyciela y wich, gdzie się uczył, jakie ma Świadectwo o swojey Zdatności czy mieni jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaje Rapporta.	Liczba Uczniow. Katolicy Mężczyzn	Katolicy Kobiet	Mieszczan Mężczyzn	Mieszczan Kobiet	Włościan Mężczyzn	Włościan Kobiet	Ogółem	Jakiey Wyznaniu Cały Parafij obojey Płci.	Uwagi.
		Dyrwianaes ks. Józefa Nagurskiego. - przez ś.p. Xiędza Juszkiewicza Kanonika Żmudzkiego. —		poczynaią się Rok Szkolny 29 Septembra kończy się 29 Czerwca —		w Seminarium Żmudzkim Wormieńskim - Nauczyciel Alexander Sztaub, odbywał Kurs Nauk w Rosiie miał y ma Świadectwa z klassy 5tey										9
5.	Parafia Siadzka Miasteczko Siady. -	Funduszu żadnego niema, y żadnego dochodu	Szkoła mieyści się wygodnie, w Sali obszernej, nato uczdzielnie przy Szpitalu Murowanej, mającey Okuziny Sążni 5. y Łokci jeden. Szerzyny Łokci 10. Lekowy Domek dawniey teraźnieyszego Plebana wystawiony y utrzymywany. — bez opłaty —	O Dwuch Klassach uczą się początku Czytania, Pisania, Katechizmu, Geografij, Arytmetyki, Grammatyki Łacińskiey y Polskiey - Języków Słowiańskiego y Niemieckiego - Śpiewowania Kościelnych - Stosowanie do zapisanego na nowo rozporządzenia —	Książki odpowiednie każdemu objektowi naszedzą się ile i ich potrzeba. -	Nauczycielami są pierwszym Xiądz Stefan Staszewski Kleryk uczył się w Szkole Kalwaryiskiey otrzymał premia y Świadectwo iako odznaczaiący się ma lat 23. — Drugi P. Sylwester Stankiewicz ze Szkoły Kalwaryiskiey nabyło Świadectwo. Wieku lat 21. Niemaią udzielnych Obowiązków - Rapporta dadzą regularnie. —	43	8.	"	"	54.	9.	114.	3832.	Powtorzyć winienem ostatnie uprzednie Świadectwo, iż ze wszystkich Szkołek Parafialnych w tym Powiecie nayporządniey sza Siadzka - W. Mnich Xiądz Stanisław Rowbicki Teologij Magister Dzielnie wypełniony Pleban Siadzki, stanowi dla wzor służy, całemu Duchowieństwu - kosztu znaczne łoży na Szkołę, y naymowiemy się ona, zaymuie opieka y sobie Profesorow, a nawet wielu ubogich Uczniow wspiera y żywi - Sam uczęszcza do Szkołek, y Examinom Obyskuie i dyskad w uprzednich latach pochwalne pisma od Rządu Uniwersytetu Wileńskiego Warte iest prawdziwie Monarowey Nadgrody. —
6.	Parafia Masiadska Miasteczko Masiady. -	Funduszu żadnego niema - Nauczyciel na Skole Plebanskim pobiera od mężczyzn po 1 Kopiejki na tydzień, a od ubogich nic niebierze, gdy Pleban mu pomaga y opatruje. —	Przy stanuje udzielne w Szpitalnym Domu, wygodnie mieyscza. Nauczyciele y Szkołki - na opał onych przeznaczaią Xiądza Biskupa Żmudzkiego Drwa z Klucza Masiadskiego. —	O Dwuch Klassach uczą się poznawania Litery, czytania, pisania, Geografij, Arytmetyki, Gramatyki Narodowey y Języka Rossyiskiego - a szczegolniey Zakon Religij. - Szkoła rozpoczyna się w Septembrze, kończy się w Junij - naylicznieysza iest w Wielkim Poscie. —	Książki do Nauk tych potrzebne, własnym kosztem nabywaią. -	Nauczyciel Klemens Sydabrowicz - ze Szkoły Kalwaryiskiey z klassy 6tey ma Świadectwo - niema udzielnego Obowiązku, Rapporta regularnie odsyła - ma lat 21. -	9.	1.	"	—	55.	6.	71.	4,216.	W Xiędzu Joachim Dowgin Kanonik Żmudzkiey Pleban Masiadski - staranie utrzymuie Szkołki w swoiey Parafij y zasługuie na oddanie mu sprawiedliwey pochwały.
7.	Parafia Salantowska Miasteczko Salanty.	W. 1630. Mikołay Papomowski Sekretarz J. K. M. - " na Batkatanza, Kantora, Organista y śpiewaka Kościelnego, nadał Wieś Lize w Parafij Retowskiey; y ta posiada Proboszcz Salantowski. —	Szkołka w Domie fundusowym Szpitalnym mieyści się dość wygodnie - z Naddania Stanisława Woyny na placu na Szkołki y Ogrody stoiana - Szerokości prętow 6½ - Długości prętow 11. y Łokci 3. —	O Dwuch Klassach uczą - Czytania, pisania, Arytmetyki, Geografij, Gramatyki Narodowey, Języka Rossyiskiego y Zakon Religij. - Szkoła rozpoczyna się w Septembrze, kończy się w Junij - naylicznieysza w Wielkim Poscie —	Zbioru udzielnego książ y niema - a do potrzeby nabywaią własnym kosztem —	Nauczyciel Gaspar Pargalewski - odbył kurs Nauk w Szkole Kalwaryiskiey ma Świadectwo bardzo dobre - liczy lat 23. wieku. Rapporta oddaie niema udzielnego obowiązku —	7.	1.	—	—	30.	1.	39.	6,132.	Ta Szkołka przez Śmierć Xiędza Tadeusza Ławrynowicza, w tym Roku utraciła gorliwego Protektora - dotąd na Jego mieysce Proboszcz nie przeznaczony - Wszystko proboszczy utrzymuie te Szkołki. —

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Telszewskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y mieysca gdzie jest Szkoła	Iak iego utrzymuie się Fundusz, czy ze Składek Rodziców, czy na stały Dochod, y wiele.	w Jakim mieyscu Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne	O wielu Klassach, czego wnich uczą, w jakim czasie kończą się y rozpoczynaią się w Rok Nauki.	Jakie ma potrzebe do Nauk, jakie do uczenia używaią książek, czy ma Zbior jaki Onych	Imie Nazwisko Nauczyciela y wich, gdzie się uczył, jakie ma Świadectwo o swojey Zdatności czy mieni jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaie Rapporta.	Liczba Uczniow. Szlachty Mężczyzn.	Szlachty Kobiet.	Mieszczan Mężczyzn	Mieszczan Kobiet.	Włościan Mężczyzn	Włościan Kobiet.	Ogołem	Iakie Summy Całey Parafij oboiey Płci.	Uwagi.
8.	Parafia Szkudzka Miasteczko Szkudy.	Nauczyciel utrzymuie się na Stole Plebanskim - a Rodzice maią opłacaią po Groszy 16 na tydzień od Ucznia.	w Parafialnym Szpitalu, dosc Obszerna Sala, która długiey Sążni 3½ szerzyny Sążni 4. - Jan Karol Chodkiewicz w R. 1614 nadał plac na Szkołę.	o Jednej Klassie, uczą się czytania, pisania, Katechizmu y Zasad Religij - rozpoczatek Nauka w Grudniu - a naylicznieyszy Zbior uczniow w Wielkim poście.	Zbioru Książ mało lecz do potrzeby nabywaią własnym kosztem.	Nauczyciel Jan Karewicz - ma Świadectwo ze Szkoły Kalwaryiskiey - Rapporta daie, niema udzielnego Obowiązku.	1.	—	13.	3.	3.	—	20.	8215.	Szkoła Parafialna Szkudzka stawaniem Xiędza Owsianego Infułata Szkudzkiego y Plebana utrzymuie się dosc porządnie.
9.	Filia Jatcka do Bezyrzeskiey Parafij Szkudzkiey należąca Miasteczko Jatki.	Funduszu niema Nauczyciel stoiący u Plebana - Rodzice płacą po Kopiejek 5. od Ucznia na Tydzien	Na Jurydyce Plebanskiey, Dom przeznaczony przez Plebana na Szkołę.	Początkowe Nauki daią się.	Książki zwłasnego nabycia maią Uczniowie.	Nauczyciel Franciszek Dragiewicz - liczy lat 19. ma Świadectwo ze Szkoły Kalwaryiskiey Rapporta odzydaie niema udzielnego Obowiązku.	1.	1.	2.	—	6.	—	10.	— —	Do powyższey opiiy należy - jako Filia.
10.	Parafia Zemelanska Miasteczko Zemelany.	Funduszu teraz niema - gdyż tylko pozostaie na Szkołę przeznaczony grunt bez Szkoły z Szuksztow Jadonowey Marszałkowey pow. Telszy. Fundusz na uczniow jest upewniony Testamentem ś.p. Jana Pidsudskiego. Pleban utrzymuie Nauczyciela a Rodzice płacą po kopiejek 3½ na Tydzien	Na Jurydyce plebanskiey - w Domku na Szkołę przeznaczonym - gruntow Szkoła niema.	Początkowe daią się Nauki.	Książki własnym kosztem nabywaią Uczniowie.	Nauczyciel - Kazimierz Horodecki ma lat 43. uczył się w Szkole Telszewskiey. Rapporta daie niema udzielnego obowiązku.	8.	—	—	—	12.	—	20.	452.	Szkoła Zemelanska dosyć staraniem przez Plebana Xiędza Adama Giecewicza utrzymuie się.
11.	Parafia Kulewska Miasteczko Kule.	Funduszu żadnego niema - Rodzice płacą za Dzieci Nauki po kopiejek 4 na tydzień od każdego.	Szkoła w Szpitalu w udzielney Sali dosc wygodney - maiącey długiey Sążni 4. szerzyny Sążni 3. Gruntow Szkoła niema.	Nauki początkowe Czytania, pisania, rachunkow - y prawideł Religij na wielki post zebrali się Uczniowie.	Książki do tych przedmiotow stosowne własnym kosztem uczniowie nabywaią.	Nauczyciel Kazimierz Narmont - maiący lat 23. w Szkole Kretyngowskiey odbywał Nauki - iest Organistą, daie Rapporta.	—	—	—	—	30.	10.	40.	3810.	Przed Dwoma laty nie było Szkoły w Kulach, lecz staraniem Xiędza Administratora tey Plebanii Antoni Janikowicz przez pomoc domiey, zasługuie napochwały.
12.	Parafia Gorzdowska Miasteczko Gorzdy.	w Nadarniu Królewey etatowy iest wzmiankazaby uczyć Dzieci ruskowiernie - y aby Włościanie budowali z Drzewa przez starość okazanego. Pleban daie stoł Nauczycielowi, a Uczniowie płacą po kopiejek 6 na Tydzień.	Domek na Szkołę dosć wygodny Xiądz Pleban przeznaczył.	Nauki początkowe daią się. Naliczki post Uczniowie zgromadzili się.	Książki do początkowych Nauk własnym kosztem Uczniowie kupuią.	Nauczyciel Xiądz Symeon Kasperowicz Kleryk maiący lat 23. daie Rapporta.	—	—	—	—	10.	3.	13.	3178.	Z powodu bliskiey Szkoły Kretyngowskiey, mały tu Zbior Uczniow się.
13.	Parafia Plungianska Miasteczko Plungiany.	Nauczyciel utrzymuie się z opłaty na Tydzień dla każdego Ucznia po Groszy 15. Fundiszem zastępuie no aby pleban utrzymywał Nauczyciela, y o to odnosiem się do Xięcia Biskupa Zmudzkiey Dyecezyi. —	Na Szkołę w Szpitalu jest Izba wyznaczona nakaraźniey sza liczbę odpowiednia.	Daią Nauki początkowe - naliczki post zebrali się Uczniowie.	Do Nauk początkowych Książki własne maią Uczniowie. —	Nauczyciel Stanisław Jurcewicz - ma lat 28. Ubrał Nauki w Kalwaryi, ma Świadectwo - iemego Obowiązku nie ma Rapporta odsyła regularnie.	8.	4.	—	—	23.	6.	41.	5766.	Staraniem Nauczyciela Szkoła dosc porządnie utrzymuie się - a gdyby Pleban był gorliwszy, wiecżeby korzyści w Oświeceniu przyniosła

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Telszewskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y miejsca gdzie jest Szkoła	Z jakiego utrzymuje się Funduszu, czy ze Składek Rodziców, czy ma stały Dochód, y wiele.	W jakim mieści się Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne	O wielu Klasach, czego wnich uczą, w jakim czasie kiedy się y rozpoczynają się w Rok Nauki.	Jakie ma potrzebe do Nauk, jakich do uczenia użyją Książek, czy ma Zbior jaki ony	Imie Nazwisko Nauczyciela y Wiek, gdzie się uczył, jakie ma Świadectwo o swojey zdatności czy niema jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaje Rapporta.	Liczba Uczniow. Katolickich. Mężczyzn.	Katolickich. Kobiet.	Mieszczan Mężczyzn.	Mieszczan Kobiet.	Włościan Mężczyzn	Włościan Kobiet.	Ogółem	Liczba Całey Parafij obojey Płci.	Uwagi.
14.	Parafia Płotelska Miasteczko Płotele.	Nauczyciel utrzymuje się na Stole Plebańskim. Funduszu niema. Rodzice płacą na tydzień po Kopiejek 6.	w Plebanskiey Oficynie, Szkoła ogrzana opałem plebańskim dosć wygodna.	Dają początkowe Nauki. na wielki post zbierają się Uczniowie.	Stosownie do Nauk początkowych Książki Uczniowie Kupują sami.	Nauczyciel Antoni Ostrowski. ma lat 19. Odbywał Szkoły wKalwaryi ma Świadectwo Rapporta odrysa.	3.	—	..	—	29.	1.	33.	2460.	Ksiądz Pleban Ktostowski dosyć gorliwie utrzymuje tę Szkołkę. 11
15.	Parafia Gintieliska Wieś Kościelna Nauiany.	Nauczyciel utrzymuje się z płaty odkażdego Ucznia po Groszy 15 na tydzień. Funduszu niema.	Dom przez Plebana na najwygodniejszey jego dosć wygodny przeznaczony.	Początkowe Nauki dają. na wielki post zbierają się. mieszczanie zaś od Nowego Roku.	Książki potrzebne sami Uczniowie zakupują.	Nauczyciel Leon Korewo ma lat 33. uczył się w Kalwaryi, ma Świadectwo.	n	—	n	—	23.	4.	27.	949.	Dosyć staranności ze strony Plebana.
16.	Parafia Gadonowska Miasteczko Gadonowo.	Funduszu niema stoduje Nauczyciel u Plebana, z Dzieci każdy na tydzień płaci po Kopiejek 5.	Szkoła w Altaryi starey, dosć wygodna na tę liczbę.	Zaczynają zbierać się od 1. Februaryi a na wielki post do Tydy i Wsi do Wielkiey nocy. początkowych Nauk są Uczeni.	potrzebne Książki kosztem uczniow są nabyte.	Nauczyciel Benedykt Boski. ma lat 19. odbył Nauki w Kalwaryi ma Świadectwo. niema innego Obowiązku. Rapporta dosyła regularnie.	9.	3.	—	n	9.	5.	26.	2,053.	Postąpił w tym Roku Ksiądz Pleban Dygowicz w gorliwości o Szkołę.
17.	Parafia Telszewska Miasto powiatowe Telsze. Szkoła przy Kościele parafialnym	Funduszu niema Nauczyciel utrzymywany przez Administratora, y zapłaty od Uczniow natydzień po 6 Kopiejek	w Domu Księdza Administratora jest pomieszczona Szkoła.	Początkowe Nauki Czytania, pisania, Arytmetyki, Nauk Religijnych. na post wielki zbierają się do Wielkiey nocy.	Pomocy udzielnych niema oprocz Książek które Uczniowie dobyć Nauk nabywają.	Nauczyciel Joseph Laudzgin. ma lat 22. ze Szkoły Telszewskiey powiatowey ma Świadectwo.	n	—	8.	2.	7.	6.	23.	Przy Szkole powiatowey Ludności nie szczegółniono.	Do tąd tu Szkoła niebyło, uczy Ksiądz Administrator Bieront napowrocie za swoią usilność zasługuje.
18.	Filia Niewarany. Miasteczko Niewarany. do Parafij Telszewskiey należne.	Nauczyciela utrzymuje Jw. Hrabina Gutakowska Senatorowa Królestwa Polskiego. któremu prosz z dochodu, Swiatła, Stancyi płaci Rubli Srebr 12. a za to Ksiądz Filialista słoi daje.	pomieszczona Szkoła dosć wygodnie w Domu Szpitalnym.	o Jednej Klasie, uczą Nauk początkowych, poczyna się Szkoła w Septembrze, a mianowicie w Junij. nayliczniejsza na post wielki.	Pomocy udzielnych niema, prócz Książek które Uczniowie kupują.	Nauczyciel Tomasz Wayszner. ma lat 22. odbył Nauki w Szkole powiatowey Telszewskiey ma Świadectwo dobre niema udzielnego Obowiązku.	12.	2.	—	n	28	3.	45.	Ludności przy Szkole powiatowey Telszewskiey	Ksiądz Filialista Knapski, za gorliwość około tey Szkoły. zasługuje na pochwałę.
19.	Parafia Pyrkszlewska. Miasteczko Pyrkszle.	Funduszu niema Nauczyciel Dawid stoduje Ksiądz Pleban a Dzieci płacą na tydzień po Kopiejek 5.	Dom własny swoy na Szkołkę odstąpił Nauczyciel Brzozowski. a za to Nauczyciel Kraus ze swoiemi uczniami w Domu Plebanskim mieścić się wygodnie.	o Jednej Klasie. braz początkowe, nabywają Nauk poczętkowych.	niema udzielnych pomocy. a Książki potrzebne mają Uczniowie własnym kosztem.	Nauczyciel Dawid. Jeden Jan Brzozowski ieden ten obowiązek pełni bardzo regularnie. lat 37. ma latwieku 57. Drugi Kazimierz Kraus ze Szkoły Telszewskiey.	24.	3.	n	—	15.	2.	44.	3198.	Ta Szkołka należy do rzędu dobrze utrzymywanych, y Ksiądz Pleban Łynik zasługuje na pochwałę. — Jo Brzozowski Jan Nauczyciel, dwoma pismami pochwalnemi zaszczycony przez Uniwersytet Wileński. za gorliwe pełnienie przez lat 37 tego obowiązku. zasługuje na pensyą Emerytalną.
20.	Parafia Pikielska Miasteczko Pikielle.	Funduszu niema Uczniowie płacą Nauczycielowi na tydzień po Kopiejek 6.	Szkołka mieści się w Domu Szpitalnym dosć wygodnie.	Nauki początkowe dają się.	Pomocy udzielnych niema, prócz Książek które Uczniowie kupują.	Nauczyciel Adam Girtowicz ma lat 24. ze Szkoły Kalwaryiskiey ma Świadectwo. niema udzielnego obowiązku. Rapporta daje.	6.	4.	—	..	7.	3.	22.	3,345.	Dosyć porządnie utrzymana ta Szkołka.

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Telszewskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y miejsca gdzie jest Szkoła	z Jakiego utrzymuje się Funduszu, czy ze Składek Rodziców, czy ma Stały Dochod, y wiele	w Jakim mieści się Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne	O wielu Klassach, czego wnich uczą, w jakim czasie kommencuje się y rozpoczynają się w Rok Nauki.	Jakie ma pomoce do Nauk jako do uczenia użyte książek, czy ma Zbior jaki Onych	Imie Nazwisko Nauczyciela y wich, gdzie się urodził, jakie ma Swiadectwo czy niema jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaje Rapporta.	Liczba Uczniow. Katolicy. Mężczyzn.	Katolicy. Kobiet.	Mieszczan Mężczyzn	Mieszczan Kobiet.	Włościan Mężczyzn	Włościan Kobiet.	Ogołem	Jakiey Płci Całey Parafij obojey Płci.	Uwagi.
21.	Parafia Osiadska miasteczko Osiady.	Funduszu niema przez tamecznego Plebana Nauczyciel iest Stołowany y ma pomieszkanie a zaś Drzewa na tydzien płacą po Groszy 15.	w Domu Szpitalnym udzielono na dosi obszerna Stanija.	Nauki powszechne są dawane. Zacznie się zbieranie Uczniow 24 Stycznia a skończy się 24 Marca zaś ich liczba na postawienie się zebrała po Wielkiey Nocy rozpoczyna się.	Niema pomocy udzielnych, prócz własnych książek naspowszechne Nauki.	Nauczyciel Franciszek Narwoyszpe uczył się w Szkole Powiatowey Telszewskiey ma lat 21. niema udzielnego obowiązku Raporta regularnie odsyła.	11.	"	"	"	29.	"	40.	3987.	Proszkiwo ks. Kanonika Matulewicza Dziekana y Plebana na Osiadskiego ma pomoc w Utrzymywaniu Nauczyciela zasługuje napochwałę o czem w Raporcie moim przedstawiem. — 12
22.	Parafia Twerska Miasteczko Twery.	Funduszu niema. Rodzice płacą Nauczycielowi na Tydzien po Kopiiek 6. y dają po wozie Drew na Tą Zimę. —	w Szpitalu na mieszkanie przeznaczonym Administratora wystawiony dwie Stanice z ogrodzeniem. Gruntow Szkoła niema.	Uczą się Nauk początkowych na Wielki post zbierają się na Wielkanoc opuszczają Szkołę. —	Udzielnych niema pomocy. o prócz Książek własnych które Uczniowie nabywają	Nauczyciel Erazm Gronski ma lat 37. Urzędu w woiewodz. ma dobre Swiadectwo Udzielnego Obowiązku niema. Raporta daie —	15.	2.	"	"	8.	2.	27.	2129	Utrzymuie się dosyć dobrze. —
23.	Filia Parafii Zwirskiey Wieś Kowiki na Lawkosody. —	Funduszu niema. Uczniowie płacą Nauczycielowi na Tydzien po kopiiek 6.	Początkowe Nauki zaczną się na post Wielki zbierają się na Wielkanoc wracaią do Domow. —	Ladnych niema pomocy prócz Książek mieszczan nabytych. —	w Domu Organisty niema gruntow. —	Nauczyciel Jegray Jakuszewicz ze Szkoły Powiatowey Telszewskiey ma lat 27. daie Raporta	1.	3.	"	"	4.	"	8.	256.	Ksiądz Attanazy Szawłowski dosć gorliwy, mieszkanie przy filialnym Kościele. —
24.	Parafia Lawkowska Miasteczko Lawkow.	Funduszu niema. Rodzice płacą Nauczycielowi na tydzien po Kopiiek 6.	w Domu wynaiętym przez Plebana Gruntow niema. —	Nauk początkowych Czytania, pisania, rachunku prawideł Religii na post Wielki zebraliśmy na Wielkanoc opuszczaią Szkołę. —	Książki maią z własnego nabycia. Zbioru onych niema dobrego. —	Nauczyciel Antoni Petrytto ma lat 39. urzędu w woiewodz. ma Swiadectwo udzielnego Obowiązku niema Raporta daie	9.	4.	3.	"	13.	"	29.	2958.	Utrzymuie się poważnie —

Roku 1826 Marca 30 Dnia — Taką wiadomość o Zakładach Naukowych w powiecie Telszewskim będących, przy Raporcie odsyłaią podpisuię — Dozorca Honorowy Szkół w powiecie Telszewskim — Marszałek były tegoż powiatu Włodzimierz Gadon.

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Tetzwskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y mieysca gdzie jest Szkoła	Z jakiego utrzymuie się Fundusza, czy ze Składek Rodziców, czy ma Stały Dochod. y wiele.	w Jakim mieści się Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Gruntа y jak Obszerne.	O wielu Klassach, czego w nich uczą, w jakim czasie kończą się y rozpoczynaią się w Rok Nauki.	Jakie ma porządek do Nauk, jakie do uczenia używaią książek, czy ma Zbior jaki Ony-	Imie Nazwisko Nauczyciela y wich, gdzie się Uczył, jakie ma Swiadectwo o swojey Dostatności czy mieni jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaie Rapporta.	Liczba Uczniow.					Jakiey Płci Całey Parafij obojey Płci.	Uwagi.
							Katolicy.		Mieszczan		Włościan		Ogołem
							Mężczyzn.	Kobiet.	Mężczyzn	Kobiet.	Mężczyzn	Kobiet.	

13

Wiadomość o Szkołach Parafialnych w Powiecie Tetzawskim za Rok 1826.

Numer	Nazwiska Parafij y mieysca gdzie iest Szkoła	Iakiego utrzymuie się Fundiuszu, czy ze Składek Rodziców, czy ma stały Dochod, y wiele.	w Jakim mieści się Domu, czy własny czy Najęty, jak Obszerny, czy ma Szkoła jakie Grunta y jak Obszerne.	O wielu Klassach, czego w nich uczą, w jakim czasie kończy się y rozpoczynaią się w Rok Nauki.	Jakie ma postępowanie do Nauk, jak do uczenia uczniów książek, czy ma Zbior jakie Onych.	Imie Nazwisko Nauczyciela y Wieku, gdzie się uczył, jakie ma Swiadectwo o swojey zdatności czy mieni jakiego Obowiązku, y czy Regularnie podaie Rapporta.	Liczba Uczniow. Katolicy. Mężczyzn.	Katolicy. Kobiet.	Mieszczan Mężczyzn.	Mieszczan Kobiet.	Włościan Mężczyzn.	Włościan Kobiet.	Ogółem	Parafianowie Całey Parafij obojey Płci.	Uwagi.

15

15

Wiadomość o Szkołach Parafialnych Powiat. R

Nro.	Nazwisko Parafii i mieysce gdzie iest Szkoła.	z Jakiego utrzymuie się fundusze czy ze składek Rodziców czy ma stały dochod iwiele	w Jakim mieszkaniu do mu? czy własny czy naięty iak obszerny? czy ma Szkoła iakie grunta i iak obszerne?	o Wielu klasach czego w nich uczą i w iakim czasie kończą i czy są naznaczone co rok Nauki?	Jakie ma pomoce do nauk: iakich do uczenia używaią książek czy ma iaki zbiór onych?	Imie i Nazwisko Nauczyciela iwiek gdzie się uczył iakie ma świadectwo oswoiey zdatności, czy niema iakiego obowiązku i czy regularnie podaie Raport?
1mo	Szkoła Powiatowa Datnowska w Miasteczku Datnowie	Funduszu nie ma żadnego utrzymuiącego się wiernie z dz: Bernardynow gruntow żadnych nie ma =	Mieści w Klasztorze. Każda Celka ma osobną Salę =	Obszernie Klasach uczą się od Władzy Edukacyinney przepisanych a Grammatyka Koperyn: nie ma w Klasztorze, rozkazu Władzy Edukacyinney iest zamieszkana =	w Bibliotece prócz Ksiąg Teologicznych używaią do Nauk, Klasyczne Cycerona, Kwintyliana, Kopiste, Klastona a czesci z samych Nauczycieli = Gabinet Fizicznych zostaie się z Elektryczney Maszyny większey dziesięć Pneumatyczne wszelkiem aparatami. Dwa Globusa Niebieskie przy tym Mappy Instrumenta oraz Matymatyczne Szkoła ta ma tez ofiarowany. Słownik Polski Lindego przez JO: Xi: Czartoryskiego byłego Kuratora	JX: Raymund Minczyn Dźwca Szkoły y Nauczyciel Fizyki, Botaniki, Historyi naturalney i Warszawy obserwator Meteorologiy: Lat 43: Brat Nauki w Uniwersytecie Wileńs: w Obowiązku Lat 15 = JX: Władysław Sawadzki Nauczyciel Hist: y Geografii powszechney i Polskiey Szkoły Latt 15 brat Nauki w Szkołach Kreszkich pożyteczny w Łazonie dziś: Bernardynow w Obowiązku Nauczyciela Latt 15 = JX: Wiktory Orzewski Nauczyciel wymowy Lat 25 brat w Gimnazyium Wileńs: pożyteczny odbywał Studya w Łazonie w Obowiązku Nauczyciela Lat 6 = JX: Wacław Bulla Nauczyciel Matematyki y Rysunkow Latt 33: brat Nauki w Podubissiu u JX: Bazylianow pożyteczny odbywał Studya w Łazonie w Obowiązku Nauczyciela Latt 3 = JX: Eliszeusz Suszewicz Nauczyciel Grammatyki Polskiey: Łacińskiey Latt 35 = brat Nauki w Podubissiu u JX: Bazylianow pożyteczny odbywał Studya w Łazonie w Obowiązku Nauczyciela Latt 3 =

							23. Benign Stanisław Nauczyciel Arytmetyki, Geografii początkowej Latt 28: brat Nauczyciela w Olszach u Xiędz: Bernardynów pyszniey Studya Zamoyskiego a w Obowiązku Nauczyciela Latt 2: 24. Dersdan Flacyan Nauczyciel Pensyonu Obyczajnego, Francuzkiego i Niemieckiego Religijnego Latt 25: brat Nauczyciela w Mohilewie u Xiędz: Dezuitow pyszniey odbywał Studya Zamoyskiego. 25. Dydan Pawłowski Nauczyciel Pensyonu Niemieckiego Latt 45: brat Nauczyciela w Wilnie w Obowiązku Nauczyciela Latt 5:
2do:	Parafija Surwiliszka w miasteczku Surwiliszkach	Fundusz stałego nie ma. Nauczyciel opłacanie ze Składki Rodziców po złotych 2: na miesiąc. Żyje na stole Plebana.	w Domu Officyalnym zamieszkuje z Plebanem Merkielewiczem na zasadzie Kontraktu do grodem ważnym na Sejmie 6: Szerokości 3: z Izbami Pokojami w których mieszkają Nauczyciel z Uczniami na Podmurowaniu z Kominem.	O Dziedzinie Nauczyciel się Uczących czytać, i pisać Religii Liczby Gramatyki Poezyi Nauczyciel Latyńskiego Nowiutkim.	Uczący się uczą się Gramatyki Polskiey Latyńskiey Geografii Początkowey Pismo Pisanne szpon wadzie mają.	Adam Kossiel wieku lat ma 26, ma Świadectwo z Dattnowskiey Szkoły innym nie potrzebuie obowiązkiem
3do:	Parafija Nowosiolka	6	6	6	6	6

231	–	1	–	10	–	242	1879	2609:
6	4	–	–	17	3	40	1102	1143:
0	0	0	0	0	0	0	0	0 →

4.	Parafija - Stypnica w miasteczku Stypnicach	Fundusz Żadnego nie ma	W Samey Plebanij	W Klasie jednej uczy się czytać i pisać Rachunków Religij początkuiąc. Drugi Igo Listopada a Trzeci ostatnich, Kwietnia	Książgi używaią Drabowe i Gramatyki Pelcra Lewickiego	Nauczycielem P. Kommendar Dankowski zgromadzenia bez nadgrody powziął zwłaszcza dla młodzi usiłowanie: Nauki odbywaią w Domach y Seminaryum Rayonta pudeyże regularnie —
5.	Parafija w Szydłowcu	0	0	0	0	0
6.	Do gminy w miasteczku Zagnańcach	Fundusz Żadnego nie ma	w Domu Nauczyciela istym przez Plebana w czasie dzieci —	W Klasie Jednej uczy się czytać pisać Rachunków Religij powszechnej. Drugi Igo Listopada a Trzeci ostatniego Kwietnia =	Książgi używaią Drabowe	Nauczycielem iest P. Marcin Andrzeiewski wieku Lat 34 brał Nauki w Pelplinie w Pow. Kalwaryi na Powiadanie dzieci doyść zdolny nie zaymuiąc się innym Obowiązkiem —
7.	Parafija - Bielmierzowa w Bielmiach	Fundusz Żadnego nie ma —	W Domu na istym Kroście Plebana mieszkaiącego P. Bielewicza	uczą się czytać pisać rachować —	Elementarz Książgi na które Gramatyka Pelcra Lewickiego	Nauczycielem P. Rafał Pietrzak Lat 24 wieku brał Nauki w Krośnie ma Swiadectwo od Prezydenta Dowiatu z Piątey Klasy =
8.	Parafija Lelowa w miasteczku Lelowie	0	0	0	0	0

2	1	–	–	7	1	11=	1106 712 1818	712=	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	
12	1	2	–	–	–	14	1898	1906= 134 8 3804	
12	1			4		17	2800	2888= 2800 88	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	

9	Parafija Lidowian- ska w Miasteczku Lidowianach	o	o	o	o	o	
10	Parafija Widuńska: na Widuń- ach —	o	o	o	o	o	
11	Parafija Niemorsztyń- ska w Miasteczku Niemorsztach	Fundusz na Żadnego nie ma	Mieszczą się w Domu Plebana Stare go Tymchodźi Na Dobra dzieci sat ten Dom wygodny i za- wiera w sobie Intraty prze- szłey Sto Rubli w Srebrze	wraz się czytań w Domu Szkoły Religij powyżej od Agro Listo- pada a Nowo- stat nego Nowich tnia —	Odzież czyna i z Drabów nych Dana ze Swiste- cu Elementar	Dzienny Wyroźni z Klasy 4tey Starań Nowicich ma Swiadec- two od Prefektu Woj: Dowiatu, Zarów dobre obowiązkow Domych nie Zaymuie	
12	Parafija Durbor- ska w Durbe- nie	Fundusz na Żadnego nie ma	Domu nie ma odzielnego mie- szczą się u Orga- nisty ego	Oddzielney Klasy nie czytań z Piśm Świę- tych 10 Listo- pada a ostatnie go stanęła —	Odzieżem wią- zaią Drabo- nych —	Nauczycielem Fran- cis- pem Matulewicz brat Marcin w Trzeciem Zaymuiącą Obowią- zkiem Organisty —	

14	1	1	1	10		27	2646 2674 3320	2674	
		5	3	3		11	1200	1000.	

13	Parafija w Skirstymonie w Skirstymonie	″	″	″	″	″	″
14	Parafija Wielonska w Wielonie	Fundusza Ludnego nie ma	w Domie przez WX. Kamienia z Plebanem miejscowego wygorowanym i wygorowac nie iest ale dostatecznym gruntu ludnych niema a stoi na Ziemi Funduszowey Dochownej	O Dobrey Maiestacie urzędzie czytaiąc i prziaiąc Arytmetyki Początkowey, Katechizmu powyższego od 1go Listopada a Ukończego Ostatniego stypula	Księgami wiyway się/ Elementarz i na bożne	WX. Deny Chrzestni Wincentius ma lat 26 brat Stanisz wszystkich Rodzicynskich —
15	Parafija Wilkowyszkie wwiś rzeczach	Zygmunt Boi Król Polski nadaia Plebanij Wilkowyskiey dwie Wsie w Roku 1601 marca 8 d. wydył Obwiązek Utrzymywania Stanisz Parafijalnego	w Domie umyślnie przez administratora WX. Michniewicza Zabudowanym na Chrzest Obrzezanie dzieci Płynący Zamyn 6, Stanisz 9 gruntow Ludnych nie ma	O Dobrey Klapsie urzędzie czytaiąc przez Arytmetyki Początkowey Katechizmu i Deny na Rozesłanego	Księgami wiyway się Arabskie y Arytmetyka Początkowa/ Elementarz —	WP. Thomasz Cieszkiewicz wieku Lat 45 brat Stanisz w Kownie na Swiadectwo od Samego Chrzt Dziwny Obwiązku innego nie ma —

0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	1	2	1	19	1	30	927 983 1890	903
6				12		18	2255 2429 4684	2429

16	Parafija Drewnica w Drewnicy	Fundusz Plebanij Drewnickiey nasmarowne przez Xięzy Sapiehow dla Organisty Ordynaryia Lytaftry Solannej, Donarowicia 1: Solannej, owsa Pułtorlanzi i Pola Mowiny, aby uczył exstatij, Pisał Parafianow =	w Domu Szpitalnym dosyć bydlu godnym lecz że na Pomieszczenie Młodzi Domow Chrześciańskich w Drawinie na Pretensyą części uszły się dzieci we Wsiach i w Okolicy Zuwierzą i bawieniem X Plebana	O Jedney Klassie exstatu i pisania zaczynaiąc Pierwszey Listopada a kończąc ostatniego Dwiatnia	Xięgi wijwaiące Elementarza i Drabarne —	Nauczycielem JP. Józef Frąckiewicz ma Lat 30: brat Nauki w Wilnie
17	Parafija Czerwieńska w Czerwieńcach	Nauczyciel Opłacony z Funduszu nadanego z Imienia Macieia w Berezie 1625. Czerwca 20dnia X: Michniewicz podług swego Zrozumienia oraz Zwyczaiu wynagradzanego przez swoich Parafianow Za 10 Kop grosey Litew? płaci Złotych 20 a nadto daią ordynaryą	w Domu przez Wgo Kanonika i Plebana Czerwieńskiego Wgo Michniewicza Wygodnym Mieszkaniu z Ogrodem przy Kościele Parafialnym Dwa do Gromadzenia się na Nauki a grunt tego Gadmych nie ma —	6 Klassic idący oprócz exstatu Pisania uczą się Grammatyki Polskiey Łacinskiey, Geografij z rozumieniem Miast Europeyskich na Mappie Arytmetyki, wszystkich 4ech działań i Części Pierwszey Matematyki. Geneyza Ruskiego Xięstwa Mazowieckiego Pomorza z Baiek Europy Łacinskiego Geneyza z Nauki Chrześciańskiey Zaczynaiąc Xięgi Listopada a Kończąc się ostatnich dni Duniy —	Grammatyka Polska Łacinska, Grammatyka Łacinska Geografija Polska. Grammatyka Geneyza Ruskiego, Mieszczańskiego Baynia Europa —	WXK: Wincenty Łatwinski wieku Lata 22: Woyt brat Nauki w Szkole Pod: Dzieci rożnego stanu WXK: Mieszczanina innym Zwyczaiem Obowiązkiem Rapurta Kardynalnie daie

8	3	10		21=	947	1036- 947 1983	
28	1	-	-	21	50	1142 1176 2318	1176=

wstrzymał Exercycyzy na Examinie Uczniowie okazaniem swoiego w Nauk. Postępu przekonali. Xi Professor Xiądz Latwinczyk pilno nad ich wydoskonaleniem pracował oprócz innych ktorych nieposobił do dobrego czytania Pisania i Rachunku; oraz Katechizmu starszych doprowadził do stopnia pewnawania Grammatycznego pożądku Siedmiu Dziełań Rachunku Początków Geografii Historyi Łaciny, Czytania i Pisania po Polsku. Początków Geometryi Mierniczey po Przyswiadczyć iestem obowiązany nadobr Klasowych WXX: Latwinczykiem Katechetą za poświęcenie się dla młodzi uważy się bez naymnieyszego osobistego widoku ktorego y poleić władzy Krayowey mam Łaynie wiadomość

18.	Parafija Butrzimska w Butrzimach	o	o	o	o	o
19.	Parafija Cyrkgalska w Cyrkgalach	Funduszu Ladnego nie ma	w Sammey Plebanji i we wsiach w Sawnu pin i w Podcyciach Sawiedzy i pod barem samego Plebana	O iedney Klasie uczasie czytai i pisai Arytmetyki, Grammatyki, Religij Poczynaiąc od 1go Listopada a konczasie Ostatniego Kwietnia	Xiążki na bárne Arytmetyka Początkowe Elementarz	Nauczyciel X. Teodor Bohdanowicz Komendarz
20	Parafija Girkalska w Girkalach	Funduszu Ladnego nie ma	w Domie umyślnie na szkołę zbudowanym od S. Sążni dłuzyny a trech Sążnyny maiącym wsiebie sale na Klasę i Pokoy dla Nauczyciela gruntownie mu Ladnych przez Plan ofiarowanego przez X. Biskupa Zmudzkiego iarzowa ofiarowania Swiadczeniu udzielonym pod Da. 1820 Czerwca 20 dnia z Podpisem Plenipotencyarza Jego X. Ignacego bez wszelkiego Zarzekania tego Planu wypełniaiącego —	O iedney Klasie czytai pisai Rachunków Religij Poczynaiąc od 1go Listopada a konczący Ostatniego Kwietnia —	Grammatyka y Xiążki na bárne, Grammatyka Pisarska Elementarz Woty Ottanyr	Nauczyciel Józef Kamiński wieku Lat 25 brat Nauczyciela w szkołach Rossyenskich aż do Maiey Bicy ma Swiadectwo od X. Bartłomiewicza Dozory Szkoły Rossyenskiey innym nie Zaymuiesie obowiązkiem —

0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	2			13		19 =	2292	3263 = 2292 / 5555
1				2		9	2871	1148 = 2871 / 4019

21.	Paraffy. a Betygolna w Betygole	Iurdeszu nie ma —	w Domie naiste= tym przez X Hu: walta Probosza	Ośmey Klas. sie uczą sie czytaí Pisaí Arytmetyki Religij	Xiążki uży waią sie do Ka= berenstwa stu= szące Gramma: tyki Lewinoxiy Elementarze Geografij —	Attestacyia od W. Xięza Dziekana Lett. Gmo 20 Swiadectwo dobre od X: Bruciwisza Prefekta Darath Rozien: z Klasy drugiey= z tymy Xiąże= tami nie Zaymuie sie	8
22.	Paraffy. a Daswinsze	0	0	0	0	0	0

8	4		3		15:	2041	21 75		W Dey Sanok Betygotvrieg W[ł]. Administrator Dobrowin przybyłvie do Lepszowładzem pendzu Strotego Sam Podpemiegu Starszyciełowi w: wyż dzieci i Prawdziwie dozirca aby Konyetabl Extraw- jakoż Prawn atem sie na Examinie iż znaw mie młodzieci w Strawach prostopi Ia ztego powodu emigż Powiat władzy Strawowey - a udzielenie Kitka słow gneunych dla tego Dochowneg wn ad gwdz Chwalebnego iego Poswz eni a sie =
							2041		
							4216		
o	o	o	o	o	o	o	o	o	—

Ru 1825 Marca 26 —
Honorowy Sędzia Pttu
Rosieńsk[ie] Dozorca

...enski Gubern: Wileńska za Rok 1825.

Liczba Uczniow.						Wiadomości ludności.		Uwagi. . . .
...lachty		Mieszczan		Włościan		Ogół				
Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Wszystkich	Mężczyzn	Kobiet	

24

Wiadomość roczna o Szkołach Parafialnych w Powiecie Kowieńskim znayduiących się Roku 1825.-

Nazwiska Mieyść w których się znayduią.	Liczba Nauczycieli.-	Liczba Uczących się			Liczba Uczniów ubyłych			
		Płci Męzkiey	Żeńskiey	Ogół	Płci Męzkiey	Żeńskiey	Ogół	
W Mieście Powiatowém Kownie Szkoła Parafialna ustanowiona przez Uniwersytet od 1808 Roku 20 dnia Mca Stycznia. Ma Dochodu Rocznego z funduszu uczynionego przez Xża Wileńskę Jerailę rubli Srebr. Sto Nro 100.	Nauczyciel JPan Wroczyński onufry	32.	19.	51.	11.	1.	12.	
W Mieście Kownie Szkoła Parafialna Gminy wyznania Ewangelickiego bez funduszu z Samey tylko Składki Rodziców utrzymuiąca się przy tymże Ewangelickim Kościele.-	Nauczyciel JPan Rausz Franciszek	19.	26	45.	—	—	—	Nota Osoby ubyłe tu uymowione nie maią się rozumieć tak, jakby po ukończeniu Nauk odeszły, bez tylko do powtorzenia w letnich robatach Rodzicom do następnéy Jesieni oddały się.-
W Miasteczku Kiernialowie Szkoła Parafialna przy Kościele utrzymuiąca się ustanowiona Roku 1809. przez X. Plebana Jana Rabczewicza. Ma Dochodu rocznego z funduszu przez tegoż Plebana uczynionego 21. Rub St:- czyli procent od 2100 złp. polskich.-	Nauczyciel JPan Macikiewicz Józef.	9	5.	14.	2.	—	2.	
W Miasteczku Rumszyszkach Szkoła Parafialna ustanowiona od 1800 Mca Maja 17 dnia przez JX. Ulanowicza, kanonika Inflantskiego, który na nią legował rocznego dochodu Rub St. 15.-.	Nauczyciel JPan Zubkowski Andrzey	5	—	5	2	2.	4.	
W Miasteczku Dowsuniszkach Szkoła Parafialna przez JX. Międzygórskiego bez żadnego funduszu utrzymuie się od kilku Plebanów tuteyszych X. Międzygórski daie stół i mieszkanie Nauczycielowi a Rodzice składaią zapłatę.-	Nauczyciel JPan Rubaszewicz Felix.	4	—	4.	11.	—	11.	
W Miasteczku Zeymach Szkoła Parafialna od Roku 1820 przez Plebana tuteyszey Parafii JX. Zygalinskiego zaprowadzona, nie ma także żadnego funduszu ale podobnie jako w Dowsuniszkach utrzymuiąca się.-.	Nauczyciel JPan Eysmont Antoni.	8.	—	8	6	—	6.	

Taliczą Wiadomość o Szkołach Parafialnych podpisuie w Kownie Stanisław Dobrowolski Dziekan Kowieński dnia 14 Czerwca 1825.

1822-42, 1825-32 ch. 19 days

15, 8.4	5
21	5
10	4
	8
88 ch. 4 d.	19 - 26
	93 - 45

Szkoła Parafialna w Mieście Kownie staraniem JX. Augustyanów ustanowiona
imieniem ato stosownie do zamiaru tey z Uniwersytetem umowy na dwa
do dobrym iest stopniu. Światły, gorliwy o oświecenie ucznia Prezyn-
dent Zakonu JX. Karyelki godnie nader przyczynia się do powiększa obowiąz-
kom. W tey Szkole dzieci płci obojey podzielaiące na dwa oddziały,
pierwszy nauczaią Sylabizowaniu, czytaniu po polsku, Katechizmu
na pamięć, pisaniu formowaniu characterów, postępuiąc dalszego
tymże Katechizmu gramatyki polsko-taiemnicznej, arytmetyki.
Sala porządna, obszerna w Kamienicy Plebańskiey, opatrzona w
tawle i tablice. Uczniowie za ćwiczenia domowe formuią characte-
ry, czego dowodzą Lexterna, dziewczęta lepiey pismo przepisuiąc.
Grammatykę. Nauczyciel JP. Antoni Samulewicz ukończywszy nauki
w Szkole Powiatowey Kowieńskiey dobre usposobiony, na rozy-
ney opłaty od JX. Augustyanów r: d: 45: stoi, nieżyiąc.
Szkoła nie iest ieszcze w pomoce naukowe opatrzona. Tablice czar-
gliwe nie czytanie po polsku dla uczących, bo temu ofiarowałem
dzieży Pan Pan ze Swiętorzcy. nowe nie, polecitem nauczycielowi
aby dzieci uczyła Rossyiskiego ucząc, który do tąd chłopców
tylko był uczącem. JX Prowincyał Kongregacyi prawie w tey Szkole
zaprowadzić metod Lankastra woby dla zbicia zawodu uczniów z miasta nader pożyteczny nie było. Na dotąd wszelkie uczo-
sobienia i oyczyzny tylko na jego wolenie władzy edukacyjney
W nadziei że to nastąpi uprosiłem JP. Lenge nauczyciela nyn
dzieci w Szkole powiatowey, aby zdał plan Sali gdzie teraz
iest Szkoła Parafialna, takowy w annexach dostaiemy, zda-
ie się że one na metod Lankastra dostatecznie będzie. Cebrią-
cym uczniom Tabliczki Ajewskiey, i Konstancyi Mitalo-
wnie Datum nagrody w Dzienniku.

Annexa do wizyty zaraz czynności pod liczbą XI. za następne

A. Wypis uczniów szkoły wizyty.
B. Spis uczniów Szkoły Parafialney.
C. Pytania z nauk wykładanych —
D. Plan Sali szkolney. przez JP Lenge zrysowany.

XII.

Szkoła Parafialna w Rumszyszkach w Pai Kowień-

skim

Rumszyszki miasteczko Starobarne nadrzeczne, nie umiem na pocztowey drodze z
Wilna do Petersburga leżące o 3 mile od Kowna odległe zniato przez Lata Szkołę Para-
fialną staraniem JX: Augustyanów Prezydenta Kamienickiego i Plebana Rumszyskiego,
podług ich ustawnego opowiadania Salę tą na fundusz zamku wzięli dachówką r: 5:
15: Wgarii przyiazdu mojego nie była rozpoczęta; poznałem nauczyciela który
mi opowiadał: że uczy dzieci pacierza czytania i pisania; dzieci obo
ygo płci; A: Komendarczyki i Tatarzy, i jich 2ch tatarzy uczniów tey zimy było.

14
7
26
20
7
20
6
11
99

Uczniów w tym roku miejscu z nayduiących dotąd 15. dzieci gat. 4. Tak opisane Raporta wyż: Assygnowane do Dozoru Szkoły Kanonicznej W: Dobrowolskiego podany. Który w Annexie pod liczbą XII dotąd czyni.

XIII.

Szkoły Parafialne w Mieście powiatowem Trokach

Dwie są Szkoły parafialne w tym mieście.

1mo W Klasztorze Oyców Bernardynów tegoż wizytowaniu dnia 8 maja roku. Uczniów miała 7mio Nauczycielem iest X. Dominik Burkiewicz tudzież iest razem w Konwencie uczniów Klerykow bardzo dobrze usposobiony, i zdolny na nauczyciela a szkoła ta Klasyczną; szkoła powszechna iest; uczniowie mogą konferencje odnosza.

2do Przy probostwie Trockim utrzymywana, która dnia tegoż miesiąca wizytowaniu. Na początku roku szkolnego miała Uczniów 11. dwa 7mio tylko do pisania stanowiło. Nauczyciel X. Jan Sugonowicz Uczeń Szkoły Teologicznej miasto usposobienia od zeszłego probostwa Trockiego X. Jędrzeja miał przyzwoity na swą pensyą f. 100. złot. i mieszkanie w plebanii.

Reszta dzieci uczących miasta tych szkół takowych nie wizytowała które przy Annexach dotąd pod liczbą XIII.

A. Wypis z wizyty Szkoły parafialney przy Probostwie Trockim
B. Regesta Uczniów tychże szkoły.
C. Wypis z wizyty szkoły w Klasztorze XX: Bernardynów —
D. Wiadomość o uczniach tey Szkoły.

Oddział trzeci
Pensye Ziemskie

Oprócz zakładów pensyi Ziemskich w mieście Wilnie które się opisały przy Wizycie tego miasta; w Gubernii Litewsko-Wileńskiey dwie tylko znayduią się publiczne i od Władzy edukacyiney dozwolenie maiące Instytucye takowe które się trudnią wychowaniem płci Ziemskiey, ~~kogiteus~~ a ile dla małey liczby uczenic, a złych trudności przy wstępie utrzymania pensyi ledwo na to nazwisko zasługują z tych celniejsza iest: ~~w mieście powiatowem Oso~~

W Mieście Powiatowem Rossieniach, przy Hrabi Alexandrze Kamieńskiey utrzymywana.

Wizyta odbyta tey Pensyi na dniu 30mo maja wespół z Xdzem Dozorcą Szkoły Powiatowey Rossieńskiey, tryb dawanych nauk dla Cnot będących na ten czas uczenic, i dalsze rzeczy wizycie właściwe w Annexie do tey opisanych; tu tylko nie które rzeczy zastrzegam uwagi.

Rabi mo cały urlopowicz: gorliwości Wam Kamienickiej, pewnyą ta nie może dostateczne odpowiedzieć wdzięczności naszej, ani dowinnymi dzięki zasługi cyfra ich. ~~obota~~ obota 1770 od tylu pracy swoich, ich/ieżeli ma nie nasze pracowania zapomnienie nie będą.

1= Grammatyka Polska, ręcznie pisana i drukowana, nie mogą ~~bez~~ będą wykładane z pożytkiem dla uczących się początkowych, ręcznie dyktowane, na których stoi będzie i ogólne tych nauk obowiązki poznają: wypada więc bezwzględnie abym matematyczne towarzyszyła postarali się o nauczyciela klasycznie uczonego, o co obszerniej zbiorę pomówimy nadto ~~nie~~ nie jest trudno.

2= Tenże nauczyciel niech będzie obowiązany dawać nadto historyą powszechną, a Polską, tudzież z historyi naturalny czyli do gospodarstwa domowego potrzebne nauki: o Bogu i praktyce domowej, o gadach ziemnych, o przyrodzie roślinach, ale z Botaniki o Fizyce nauki; ogólnego rozumienia ich pielęgnowania rozmnożenia i t. d. do tego dodać trzeba nabyty ręczne wykłady ciągłe w tym przedmiocie.

3= Języki francuzki i niemiecki będą na propozycyą: tzeba zbyć panny 3ci rok na pensyi zostawione, aczyli się przekonają tych językach, i tu mamy z nich na polskie i wzajemnie dzieła do ich stanu służące.

Em dobrane —

W dalszych przedmiotach nauko wych, tudzież w edukacyi, obyczajach, i przystojnem utrzymaniu panien, w ich umiejętności, i sposobieniu: dawania się pewna dobrze odpowiada cnotliwemu przeznaczeniu, i Pani Kamieńskiej rada ciał zbolna do tego na nią podobnych instytutem. Studyum nad to ciał się zdanie aby dam pensyi zajęty zapewnić od kwaterunku wszystkiego będą uwolnione co dotąd nie zawsze się zdarza —

Dotyczące Umowy pod liczbą 1.

A. Wypis dotyczący.

B. Pytania do examinu z nauk wykładanych; przy tych dotyczących ciał pensyonarek.

Drugie pewne bardzo nato widoki zastrzeżenia ciał:

W mieście powiatowem Wiślicy, przez Pani
Retro nelle Towarzyszki wzięcia, utrzymywania

Przez Towarzyszki się nie rozumieją stałe pomocnice przy pannach, i nie się nazywają sługami, ani służebnicami, zatoż się na przeciwnie imię nazywa tutaj pewną Towarzyszkę w mieście Wiślicy, bez ich chwalebnego przedsięwzięcia nie ciał pomyślnym wzięciem skutkiem; wszystko się będzie pensyonarka bo dobrze 3 ~~cięte~~ miesiące na pensyą a dobra przychodząca, nadzwyczajna opłata ad oroby po r. 50. bo na rok. nie przewalają na do instytutu

swoiego zaprowadzić wyższych nauk. Ograniczać się tutaj musimy na mianie czytania pisania i początków gramatyki polskiej, tudzież rachunku zgrzybiałych, do tych przedmiotów utrzymują mianowicie, i nauczycieli a zan. Pp. Towarzyszów dają bursy mianowicie na gościnę, która w tym razie dla matki byłaby przykrą nie miała miejsca. Domem tego jest, wtenczas familia bieżąca, nie może nadto z wielkiej wygodnej mieć by pomieścić uczenic. Przychodzą nadto do tych zamiarów jeżeli mi się stosownie dało, chcieć pobytu w tym mieście ciekawe bardzo wiadomy wygoda edukacyjnego wyższe wyższe mianowicie familia tudzież rzeczy, dojść tego i domieść wtedy edukacyjnej rzeczy byłoby honorowego dojrzeć htórego dotąd tu powinność nie nie zwróciłem dla instytucyi publicznej uczynienia —

Tutaj zgoła Annata pod-bigbra 11.

A. Wypis listu wyżej.

B. Proś nam Towarzyszy, i listu przysłanego

1805. rolm. **Tablica okazuiąca zasługi i winy, zdatność i niezdolność Urzędników i Nauczycielow Gubr Wołyńs.**

Nazwisko Szkoły	Nazwiska Zwierzchnika Nauczyciela lub Kapellana	Liczba Lat Jego	Gdzie się uczył	Ile lat uczył lub urzędował	W których Szkołach uczył i czego	Jaki był pki	Jego postępki	Jaką zdatność	Zasługi lub potrzebuiący Emerytury
Szkoła Akademicka Krzemieniecka	Jan Nepomucen Sylkowski Rektor Doktor Filozofii zonaty	49.	W Szkole Głowney Krakowskiey.	23.	W rożnych Szkołach tey i Podolskiey Gubernii Komisyi Edukacyiney wyznaczyła Go za Nauczyciela. Wydział Wołyński podług Statutu wybrał Go na Rektora	Potrzebny na Nauczyciela Rektora nie dobre iak bardzo gorliwe		Na Rektora zadna	Potrzebuie 39
	Franciszek Sedlaw klasy pierwszey Nauczyciel bezżenny	41.	w Szkole Głow: Krakowskiey	14.	Zawsze klasy pierwszey uczył w Krzemieńcu	Daruie pilne czasem nadto szybkie		Do zadney innej klasy	—
	X Benedykt Krzesz Kapłan Ex Jezuita Nauczyciel klasy drugiey	63.	U Jezuitow	40.	Naypierwey u Jezuitow potym w Szkołach Edukacyi w Zytomierzu Łucku i Krzemieńcu, pierwszey drugiey i trzeciey klasy	Gorliwość wielka przyrownawszy do Alwara w pilnie Nieprzestaie nauki ile w jego mocy	Nie odlat 8 zu Nieprzyzwoicie	Dla Niepoty do żadnego Urzędu	Potrzebuie i zasługuie.
	Maciey Ciwińcwski Profesor Wyzwoley i Munkwyzwolonych zonaty	43.	w Szkole Głow: Krakowe	19.	W rożnych Szkołach Gubr Wołyń, i Podolskiey pierwszey drugiey i trzeciey klasy.	w Krzemieńcu był burzliwy		Mała do do wynowy; mogłby uyść na Nauczyciela pierwszey lub drugiey klasy	Trzeba i potrzebuie
	Jozef Jarkowski Pfr Matematyki bezżenny	35.	w Szkole Głów: Krakowskiey	16	w Krzemieńcu i innych Szkołach Gubr Wołynskiey	dobre		Na Profesora Matematyki aż do sekcyo kwiecznych bardzo zdatny	
	Karol Mizowski Profesor Fizyki bezżenny	43	w Szkole	Głow: Krakowskiey	10.	Zawsze Fizyke w Krzemieńcu	Dobre gorliwe	pilność wielka	do dawania niższey Matematykiznei Fizyki
	Samuel Bielowski bezżenny Pfr Języka Rossyiskiego	35.	w Kijowie wezwany	Seminarium Pelarbie od Gubernatora	6.	Uczył w Zytomierzu potym w Krzemieńcu Ross: Języka	Mierne dobre		do uczenia tego Języka tęcz w innieyszey Szkole
	Tomasz Jeske zonaty Pfr Niemieckiego Języka	42.	w	Gdańsku	23.	zawsze w Krzemieńcu Języka Niemieckiego	Dobre		mierna, może będzie iednak Nauczycielem w szkołach Powiatowych. Potrzebuie gdyż innych będzie sposobnych Nauczycielow
	Jozef Jarkowski bezżenny. Pfr Języka Francuskiego	23.	w Krzemieńcu		2.	zaczęte w Krzemieńcu Języka Francuskiego	Bardzo dobre		Szkoła wielka; dowzaney i zdolney nad będzie Nauczycielem tego Języka.
	Antoni Jarkowski bezżenny Nauczyciel Prawa.	43.	w Szkole	Głow: Krakowskiey	19.	w rożnych Szkołach Prawa.	Bardzo dobre		Dobra do swego przedmiotu
	X Dymitr Sobkowicz Archi Diakon Unicki Łucki Kapellan	43.			4	w Krzemieńcu nominowany od Biskupa Pieciezewskiego	Dobre		
	Kładzie się tu Sleban od nominacyi Władzy Edukacyiney								
Szkoła Akademicka Łucka.	Jan Nawrocki Pro-Rektor zonaty	43.	w Szkole Głow: Krakowskiey	18.	Uczył w Łucku Wymowy, zastępował Pro Rektora z rozkazu Szkoły Głow: po jego śmierci 1791. został Pro Rektorem przez Skutecznie Postępowanie	Nayleprze		Na miejsce które pisze da nay zdatniey szey	18
	Maciey Siborski bezżenny Pfr Matematyki Fizyki i Francuskiego Języka bezżenny	42.	w Szkole Głow: Krakowskiey	14.	Zawsze w Łucku tych Nauk, Francuskiego zaś Języka od lat czterech	Nayleprze		Do Matematyki wielkie w Fizyce ma popędliwość ma wiadomość w Francuskim Języku nieźny	13
	Baxyli Siemowicz bezżenny. Pfr wymowy a teraz po odeyściu Metra Nauczyciel Ross: Języka bezżenny	34.	w Szkołach Łuckich	4	w Łucku Szkole Zgromadzenia z Uczenia zrobiło go Nauczycielem.	Pilne		Do wymowy miała do pierwszey lub drugiey klasy zdatny	
	Sylwester Kurakowski Pfr klasy pierwszey bezżenny	30	w Szkołach Łuckich	4	w Łucku Szkole Zgromadzenie zrobiło go z Uczenia Nauczycielem.	dobre		nie zła do uczenia klasy temu	
	X Krzyżanowski Kapelan	31.	—	3.	Sprawia Arsad Ka wiadzieli od Biskupa Pieciezewskiego przydany i iest razem Rejentem Seminarii	chwalebne i pilne		nie zła.	
Szkoła Akademicka Krzemieniecka.	Jan Odymiec Archi Diakon Zytomier Rektor	65.	w Barze Kaliszu Lwowie	30.	Naypierwey u Jezuitow w Łucku, daley Filozofii we dwie, od końc Edukacyi wezwany na Rektora	Okrzut Swiatowe za dobrem Szkół		Zasługi na wielkie staranie Nauczyciel po X: Krzyżu dla wiary i Oyczyzny dobroci nie zdatny	Zdaie potrzebuie z nayznaczniey zasługi
	Hieronym Golczyński bezżenny Pfr klasy pierwszey	42.	u Jezuitow	4	Pierwey w Zytomierzu lat 3. potym się oddalił przy walacy Dukcie pilnował, potym wezwany po zgromadzeni Szkołne i uczył lat 4 pierwszey klasy	dobre		w Miedzy Statku Profesorow wydzie po uczynionym przezemnie napomnieniu	—
	X Jan Lewicki Pfr klasy 2gicy	35.	w Lubarze i Zytomierzu	1.	w Zytomierzu wezwany od Zgromadzenia Szkolnego	Dobre		Mierna, po uczynionym iednostronnie zdaie się daley klasy	
	Daniel Czerczyński bezżenny Pfr wymowy	37.	w Łucku i Zytomierzu	8.	Od Zgromadzenia Szkolnego wezwany na Nauczyciela	Dobre		do I lub II klasy nayzwiększy	
	Jan Kolenkiewicz zonaty Pfr Fizyki	39.	w Szkole Głow krakowskiey	19.	w Szkole Fizyki w Kamieńcu Prawa i moralney Nauki uniwersytet Komisyi w Berdyczowie uczony Fizyki	Dobre		do Fizyki mała do I. II klasy a zawsze do Prawa zdatny	13
	Sebastyan Fukrzewski zonaty Pfr Matematyki	38.	w Szkole Głow krakowskiey w własnym kosztem	13.	w Zytomierzu Matematyki przysłany od Kom: Edukac:	Dobre		na Pfra niższey Matematyki.	
	X Antoni Wołuski Kanonik Zytomier Pfr Prawa Historyi i moralney nauki	41.	w Szkole Głow krakowskiey	22.	w Zytomierzu prawa Historyi moralney nauki od Komisyi Edukacyiney przysłany	Dobre		na Prefekta dla łagodności i rozsądku	13
	Maxym Czerny zonaty Pfr Ross: Języka	40.	U Jezuitow na Białorusi Gdzie lat 8 był Profesor	6.	Teraz w Zytomierzu dwanaście w Matematyce Języka Rossyiskiego	dobre		dobra co do Języka Rossyi:	Czasy sobie uczci Łaskę w Gubernii Białoskiey
	Tadeusz Mikulski zonaty Pfr Języka Francuskiego	43.	w Brzeznesu i we Lwowie	10.	w Zytomierzu wezwany od Zgromadzenia Szkolnego do tego obiektu	Dobre		Do Języka Francuskiego zdatny	
	X Jan Skulski Kapelan.	37.	w Zytomierzu.	7.		Dobre.		Potrzebuie wydoskonalić się w Polskiey wymowie Dnie mu z wzory a pilność Jego chwalebna	
Szkoła Wydziałowa Bazyliańska.	X Salustiusz Krukowski Rektor	44.	u		2.	w Kodniu i nie [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	X Januarey Bystry Prefekt i Pfr wymowy	41.	u Bazylianiow	12.	w Berezwecu Klasy II Rok I. a wymowy lat 7. w Lwowie lat 3. moralney nauki, z Łaski do Władzimia przyst	Dob		obok pilności prefekta zdatność do wymowy nie wielka	
	Xiądz Studzieński Pfr Matematyki i Fizyki	35.	u Bazylianiow	6	w Brzesciu Klasy I rok Matematyki Rok I. w Berezwiecu Matem: i Logiki lat 3. tu Rekt. Matemat: i Fizyki	nie nagannie		nie umie że Francuskiego i Niemieckiego Języka przestaie na dziesiątek potrzeb i Łacińskich pilność przykładem doskonalić się potrzebnie.	
	X Grabowski Pfr Języka Rossyiskiego	25.	w Seminarium Berdyczowskim	5.	Naypierwey w Starkowie potym przysłany do Matematyki od opieki pierwszeństwa	Dobre		Pilność i pilność wielka nie zyskała prefekturę, prawi opuszczenie udania się do Akademii Kijowskiey czapiłoby Ks dla wydoskonalenia się	
	X Kasperowicz Nauczyciel Języka Francuskiego	30	u Bazylianiow	1		Dobre		Zadna do Francuskiego Języka	
	Franciszek Sarnicwicz Nauczyciel Niemieckiego Języka	25.	u Bazylianiow	1		nie nagannie		Zadna i nie odzalony	
Szkoła Bazyliańska Dubieńska.	JW X Josefat Ochocki Opat Dubrucki	67.							
	X Przybylski Prefekt Pfr wymowy i moralney nauki	45.	U Bazylianiow na Szkole Głow: w Krakowie nik dobre świadectwo		17.	w Szkołach Bazyliańskich rozmaych klas potem przy zagrożeniu upadem Zakonowi w Zytomierzu Mielnowcu i znowu w Dubnie	Do Zakonu powrócenie Zakonu nie go nie Katyan		Na Profesora Wymowy dobra Prefekta nie dawno pełnił obowiązek
	X Innocenty Balicki Profesor Fizyki	33.	u Bazylianiow	9.	w Lubarze Matemat: i Fizyki oraz Francuskiego i Niemieckiego Języków	dobre raz trzeba porywcze		ma sposobność ale nie wielka zdatność do Fizyki	
	X Lampady Szczesciarski Profesor Matematyki	29.	u Bazylianiow	5.	w Lubarze Matematyki tu tegoż obiektu	Dobre		Na Profesora Matematyki niższey	
	Daniel Czeto wski Pfr Klasy pierwszey	33.	u Bazylianiow	12.	w Lubarze i tu klasy pierwszey.	Dobre		Nie okazała się w egzaminie Uczniów twierdzi że iest pilny	
Szkoła Dubieńska.	X Jan Mlowicz Kanclerz Nauczyciel Wymowy, Prawa Historii nauki moralney	38.	w Lucku		18.	w Olyce rożnych klas	Dobre		Rozsądny i dalej zdatny
	X Szymon Mlowicz Pfr Matematyki	25.	w Lucku		2.	w Olyce od Biskupa wezwany.	Dobre		Srzednia
	X Teodor Wyszynski Kleryk Profesor klasy 1ma i języka Niemieckiego	26.	w Łucku	i Olyce	2.	w Olyce wezwany od Biskupa.	Dobre		nie zła do klasy I. Języka niemieckiego nie umie
	X Cyprzyan Brodowicz Pfr Języka Rossyiskiego	21.	w Olyce		2.	X Dyrektora Nauczyciel	Dobre		Dziwnie się trzeba się za stanu narok uczy.

Tablica okazuiąca zasługi i winy zdatność i niezdolność Urzędników i Nauczycielow Gubernii Wołyńskiey

Nazwisko Szkoły	Nazwiska Zwierzchnika Nauczyciela lub Kapellana	Liczba lat Jego	Gdzie się uczył	Ile lat uczył	Gdzie uczył i czego	Jakie są Jego postępki	Jaka zdatność	Żądaiący lub potrzebuiący Emerytury.
Szkoła Powiatowa XX. Bazylianow Dubieńska	X Alexy Kotkowski Rektor	39.	u Piarów	4.	w Dąbrowicy Międzyrzecza klasy I i II.	Jak Rektorowi uczyniono dla kollegi	Na Gospodarza.	
	X Kulasanty Damszewski Prefekt i Profr Matematyki	30.	u Piarów	10.	w Dąbrowicy i Międzyrzecu Matematyki	Dobre był iednak uległy w promocyi do klas	Wielka i na Prefekta i na Profesora Matematyki	B
	X Maciey Podhorodeński Profr Fizyki	34.	u Piarów	16	w Dąbrowicy i międzyrzecu klasy I i II. potem Fizyki	Dawniey obowiązał teraz nie nagannie	Potrzebuie doskonalić się ale iasno się tłomaczy.	
	X Zebrowski Profr wymowy i Gramatyki Języka tymczasowy	41.	u Piarów	18.	w Dąbrowicy i międzyrzecu klasy I i II. potym wymowy.	Bardzo dobra	wielka na Prefekta i Profra wymowy, rozsądek i znaiomość ludzi wielka	B
	Seweryn Kulikowski kleryk Profr Historyi i Prawa	27.	u Piarów	11.	W Międzyrzecu różnych klas	Teraz dobre	Zdatność wielka nadzieia pewna	B
	Remigi Lisowski kleryk Professor klasy drugiey	26.	u Piarów	8	w międzyrzecu I i II klasy	Były omyłki te poprawia	Mierna.	
	Dominik Kmita kleryk Profr klasy I i Języka Ruskiego tymczasowy Nauczyciel	24.	u Piarów	1.		Były omyłki te poprawi	mierna	
	Antoni Gaiewski Nauczyciel Rysunków bezpłatny	27	we dworze w Warszawie	4.	w Międzyrzecu Rysunków i Niemieckiego	dobre	zupełnie zdatny	1B
	P Maciey Kopiecki Nauczyciel Języka Niemieckiego	39.	w Warszawie	13.	w Międzyrzecu Niemieckiego Języka	Nie zawsze pilne	Najpierwsza w całey Gubernii	B
Szkoła Powiatowa XX. Bazylianow Piarow	X Paweł Chlebowski Rektor	63.	u Piarow	2.	W Dąbrowicy Matematyki i Fizyki	dobre iak Kapłana; odmiennego czasu mniey dobre iak Rektora	Osłabł w mi[illegible] duch gorliwości, Gospodarzem iest dobrem.	
	X Józef Saugayło Prefekt wyiechał do Winska zatym nie się o nim nie pisze					widzi się przypadku zbyt surowy		
	X Eliasz Sieradzki Profesor matematyki i Fizyki	22.	u Piarów	2.	w Dąbrowicy Matematyki i Fizyki	Dobre	Gdyby się wmiarę szkoły wydoskonalił będzie zdatny	
	X Leonard Romuszkiewicz Profr Języka Francuskiego	26.	we dworze	2.		nie nagannie	Mało do Francuskiego Języka	
	X Hyacynt Reniszewski Profr Języka Niemieckiego	26	we dworze	2.		nie nagannie	potrzebuie doskonalić się nieco	
	JPKasper Jedliński Dyrektor nauk klasy pierwszey	24	w Dąbrowicy	1.		nie nagannie	potrzebuie doskonalić się nieco	
Szkoła Bernardynska Krzemieniecka	X Korayn Burdecki Exprowincyał Rektor	50.			Uczył w Zakonie	bardzo dobre	na Rektora lecz w Berdyczowie iedyna	B
	JP Jan Lubieniecki Fizyki pierwszy Matematyki	30.	w Szarogrodzie i w Wilnie.	8.	w Niemirowie klasy I. tamuczył pierwszy Matematyki teraz Fizyki	dobre	do Fizyki mierna do Matematyki nie ochotna	
	JP Gottfryd Kowalski Wymowy Niemieckiego i Rossyiskiego Języka Nauczyciel	33.	w Szkołach potrochu a po Francus: po Niemiec: i po Angielsku w Moskwie	9	w Berdyczowie	chwalebne	do Wymowy do Rossyiskiego i Niemieckiego Języka.	B
	JP Błeniewski Historyi Jografii Astronomiczney Poezyi i Łacińskiego Języka Nauczyciel	55.	w Kamieńcu i Jarosławiu	10.	Gramatyki w Zytomierzu lat 2. w Winnicy rok1. w Łucku rok1. w Berdyczowie lat 6 razem 9 lat nauk	chwalebne	mierna.	
	JX Szymon Bielinkiewicz Rektor	56.	w Szkołach Zakonnych	15.	a teraz Rektorem lat 2.	dobre i gorliwe	na Rektora i Nauczyciela Matematyki	B
	JX Teodozy Olszewski Prefekt i Nauczyciel wymowy Klerykow	44.	w Szkołach Zakonnych	13.	w Lubarze prawa i wymowy w Bazylu tyd. samych nauk lat 3. w Ostrogu I. i II. Klasy rok1.	bardzo dobre	na Prefekta i Profesora wymowy.	B
	JX Hippolit Pomicki Nauczyciel Fizyki	37.	w Zakonnych Szkołach	13.	w Humaniu 4 w Barze 8. w Lubarze rok1.	dobre	dla niedostatku zdatnych nie mogł na wyd odkrycia wiedzieć	B
	JX Anastazy Zdankowski, wymowy Poezyi Historyi i Prawa Nauczyciel	38.	w Szkole Ojców Krakowskich	7.	w Lubarze lat 2 w Kamieńcu lat 3. tyd nauk w Humaniu I. i II. Klasy lat 2.	dobre	do tego mało zdatny.	
	JX Grzegorz Mikołuiński Matematyki Nauczyciel	37.	w Zakonnych Szkołach	8	w Owrucu I. i II. Klasy lat 2. Matematyki w Kamieńcu lat 2 w Humaniu lat 2 w Lubarze lat 2.	dobre	mierna	
	JX Maurycy Kulczycki II Klasy Nauczyciel	37	w Zakonnych Szkołach	9.	w Lubarze I. i II Klasy lat 9.	dobre	mierna	
	JX Makary Repczyński I Klasy Nauczyciel	37.	w Zakonnych Szkołach	5	w Białymstoku wymowy Łacińskiey Zakonnikow rok1 w Zahorowie I Klasy lat 3. w Włodzimierzu lat 2 w Lubarze rok1.	dobre	mierna	
	JP Stanisław Mirecki Niemieckiego Języka Nauczyciel nieopłacony	29.	w Zbarazu i we dworze	5.	Rok1 w międzyrzecu w Lubarze lat 4	nie nagannie	bardzo mierna	
	JP Szymon Burzyński Francus: Języka Nauczyciel nie opłacony	22.	w Wilnie	2	w Lubarze lat 2.	nie nagannie	zdatność mierna prononcyacya złe	
	JP Stanisław Stronowski Rossyiskiego Języka nie opłacony	20	w Kamieńcu	3.	w Lubarze rok trzeci.	Dobre	ochota dobra zdatność nie wiat	B
Konwikt Dominikanski Lubomirski	JX Dominik Wyszyński Przeor i Rządca Szkół	58.	we dworze		Dawał Szkoły Zakonnik Kapł we dworze w Kalwarii i w pobliskim mieście od 20 lat iest Przeorem i tam Konwikt utrzymuie	chwalebne	rzadko gorliwość	B
	JX Raymund Maiewski Prefekt i Profr Historyi i Jografii	27.	we dworze	1.	w Lubarze trzeci rok1.	dobre	z ochoty która na będzie pożyteczny	
	JX Piotr Wileński Wymowy Nauczyciel	28.	w Kamieńcu	1.	tu trzeci rok1.	dobre	mierna	
	JX Paweł Wileński Porządków Matematyki Nauczyciel	21.	w Kamieńcu	1	tu trzeci rok1.	nie nagannie	żadna i iest usunięty przy wizycie	
	JX Leon Janiski Konstrukcyi Łacińskiey Nauczyciel	21.	w Zytomierzu w Lubarze	1	trzeci rok1.	nie nagannie	potrzebuie się uczyć	
	JP Dionizy Guyton Francuskiego Języka Nauczyciel	45.	w Paryżu	1.	pierwey był w prywatnych edukacyach	dobre	Zdatny nayleprzey prononcyacya	B
	JP Jan Daszkowski I Klasy Francuskiego Języka Nauczyciel nieopłacony	50	we dworze	8.	wrożnych miyscach	dobre	dwie sprzoby.	
	JP Ferdynand Streyt Niemiecki i Rossyyskiego Języka Nauczyciel	30	w Petersburgu a Rossyi w tym kraiu	2	trzeci rok2. w Lubarze	dobre	mierna	
	JX Józef Szczycki Rysunków Nauczyciel	25.	w międzyrzecu i Kamieńcu	2	trzeci Rok2	dobre	mierna	
	JX Cieslaw Szochtak Muzyki Klarynetu i Skrzypiec Nauczyciel	26.	wrożnych miyscach	2	w Lubarze Rok2.	dobre	zdatny	

Tad: Czaicki

c/

Ogólna wiadomość

o Szkołach powiatowych, parafialnych i pensyach
w Gubernii Wołyńskiey z Dnieyego powrotu 1821 r.

Które są Szkoły Powiatowe w wiakim Powiecie i gdzie leżą	Nieco wyrich i iluż są Nauczyciele?	Liczba uczących się		
		Płci Męzkiej	Płci Żeńskiej	Ogół
Szkoła Powiatowa Łucka w mieście Powiatowem Łucku.	Dozorca Szkoły Sekretarz Żurakowski. Nauczyciele. Fizyki i Jeometryi Józef Łychowicz Wymowy i Prawa Bazyli Lewicz. Klasy drugiey Jan Budzianowicz. Klasy pierwszey Józef Modeyski. Języka Rossyiskiego i Rysunków Jan Latyn. Lektorka Nauczyciel Języka Francuzkiego Józef Chevalier. Kapelan X Marcin Krzyżanowski ———	172	„	172.
Szkoła Powiatowa Zytomierska, w mieście Gubernskim Zytomierzu.	Dozorca Jan Krepsiański. Nauczyciele: Jeometryi i Fizyki Stefan Wiszeniewski. Prawa i Wymowy Feldmarsz. Obserwatorz, Grammatyki Polskiey Ludwik Lewicki. Jan Jurowicz. Jeografii i Arytmetyki Mayer Szurmy. Języka Rossyiskiego Perzie Szurmy. Języka Francuzkiego Marat Detatre. Kapelan Xiądz Mateusz Szatkowski —	192	„	192.

Nicolai Thych nauczeń ubyło wczasie pobytu w tamtejszym Kraiu?

Nauky Dyrektora.

Wczasie upadyzmiańczego pobytu, żadnych nauczeń nie ubyło.

1° Szkoła ta będzie prowadzoną, nauczaniem, w ciągu dawnem pilności, ostrożności i staranności Dozoru tey Szkoły Duchownego. 2° czytam w Rapporcie Nauczyciela tamtejszego, że w klassie 3. nauki Deklinacyi, i Konjugacyi, i wtłaczem, dla małego napełnienia nauczeń klassy niższych wyższych. Ktoby jednakże przystąpił do S. Egzaminu Nauczyciela Łacińskiego, aby starał się w klassie pierwszey i drugiey, o ugruntowanie nauczeń w początkach Języka Łacińskiego. 3° Szkoła Duchowna potrzebuje Nauczyciela Matematycznych Nauk. 4° Szkoła Parafialna Białostocka nie przydała Rapportów. 5° Że probierze Dwornych Dóbr zamawiają Nauczyciela Szkoły Parafialney w Bierunicach, i dają Salarium tey Osobie, i kwaterę Szkoła tamtejsza Organistey, i kwaterę

1792. Tego punktu wyznaczona została Kommissya. W tym interesie dany będzie osobny Rapport do Rządu.

Nie zaraczamowano w Rapporcie Szkoły Dydo-mierzkiey, wiele nauczeń ubyło.

1° Szkoła, Dyrektorska utrzymuje się w dawnem Dworzańskim porządku. 2° Nauki idą porządnie, a ponieważ dochodzą się w Rapportach Nauczycielskich, że uczniowie niektórzy Kłopotliwych, nie robią żadnego postępku w Języku Francuzkim, a bilku obrządku Grecko-Ruskiego zamiłowanie powinności Chrześciańskich. przedstawiono się do Dozoru Szkoły, aby na takowych uczniów szczególne mieć baczenie. 3° Kapelan raz tylko na miesiąc mawa kazanie. Zdalenie Odnosi się do Dozoru, aby tenże Kapelan co niedziela po Mszy S. miał naukę krótką stosowną do S. Ewangelii. 4° Szkoła ta potrzebuje narzędzi Matematycznych i Fizycznych nowych, tudzież reparacyi starych które przez Ogień uszkodzeniu uległy. 5° Szkoła Parafialna przy Kościele XX Bernardynów ustała, Zapytam się Dozoru o przyczyny, dla tey w Rapporcie tym nie umieszczenia. — Dozorca niedołężny szczegółowego Rapportu o Nauczycielach —

Które są Szkoły Powiatowe, w takim pomieszczone będzie.	Które wnich i inny są Nauczyciele.	Liczba uczących się: Płci Męskiej.	Płci Żeńskiej.	Razem.
Szkoła Powiatowa Kalwaryska, w Miasteczku Kalwaryi, dziedzicznem dobra Kurdwanowskiego Cesarskiego, w Powiecie Bocheńskim.	Dozorca Szkoły, Jan Kmiahnicki. Nauczyciele: Fizyki i Matematyki Mateusz Dembowski, Wymowy, Historyi i Prawa Jerzy Matuszyński, Geografii i Arytmetyki, Antoni Juszkiewicz, Grammatyki Polskiej Paweł Pyszkowski, Języka Francuzkiego Maurycy Durain, Rysunków Ludwik Godlewski, Języka Rossyjskiego Dawid Dozorca Kmiahnicki, Kapelan X. Grzegorz Sawicki. —" —" —	78	"	78.
Szkoła Powiatowa Owruska, w Mieście Powiatowem Owruczu, utrzymywana przez Ad. Bazylianów.	Dozorca Szkoły, Nauczyciel Fizyki i Historyi Naturalnej X. Andrzey Alexandrowicz. Nauczyciele Matematyki i Logiki X. Jerzy Baranowski, Wymowy i Literatury X. Juwenalis Dreniewicz Prawa i Historyi X. August Rosinowski. Klasy 2. X. Grzegorz Kapymski, Klasy 1. pierwszej X. Bartłomiey Jagurowski, Klasy 1. powszechnej, Józyba Rossyjskiego, X. Tomasz Butkiewicz, Języków Francuzkiego i Niemieckiego X. Ludwik de Sanctis	210	"	210.

Wsiebu tych uczniów ubyło wciągu pułroczu, bo do takiego wiadku się Stanu.

Uwagi Dyrektora

1° Szkoła Elementarna do pomyślnego istnienia dobrze, bracia się, na tym bynajmniej w pułroczu sprawozdaniu Dyrektora Szkoły Xięstwa. 2° Papierów Nauczycieli Juraszewicza Damerau się nie dostało za napisanie, i nie nadawanie do Zarządu Xięstwa, 3° Dan uwiadomienia artykułu nie zawiera, iż ceglarze Szkoła nie oddany. Margrabia pula na Ogród Botaniczny nie wydzielono. 4° Szkoła do potrzebuje Nauczyciela.

Ubyło uczniów Szkoły, z których 2ch wydało się do Seminarium Duchownego, trzech do innych Szkół, a jeden do Jurysdykcji.

1° Szkoła ta otrzymuje się z Fundusu dla Borysiaków. Jest Prowincyał Lewicki znany z gorliwości, i przywiązania do sprawy Powszechnej, niezakłócony stanu Opieki w Prowincyi, zapewnia Nauczycielom do gorliwości i pilności, dozór z Funduszu Kwatarnego otrzymuje znaczną liczbę ubogich uczniów do dwudziestu Sztuk. 2° Szkoła w Kwaterze Mendelsohn przy Kawalerie dla Kommissiów, nie odesłała Papierów mimo Sztuk trzech przybyłych Dozorcy.

Które są Szkoły Towarzystwa, w takim pomieszczone, i gdzie teżą?	Wiele w nich bierze Nauczycieli.	Liczba uczących się. Ogółem.
Szkoła Towarzystwa Miłosierdzia, w Miasteczku dziedzicznem Obywatela Józefa Siebiego, w domu Komisyonerskim utrzymywana przez XX Bożarów	Dozorca Szkoły i Nauczyciel Prawa X. Hyacynt Zebrowski. Nauczyciel Bożarów X Jan Szwabowski, Literatury X Antoni Bączkowski, Geometryi X Hieronim Janecki, Fizyki i Bożarów, Historyi Geografii i Moralności i Grammatyki X Alexander Petrowczowski. Arytmetyki X. Adam Tyborowski, Nauczyciel Klasy 1. Oddziału 1. X. Stanisław Zalewski, Języka Rossyiskiego Oddziałów wyższych X. Józef Klimkowski. Geogr. Języka Oddziałów niższych X. Antoni Kotowski. Francuzkiego Francuzkiego Oddziałów X. Hieronim Gawroński. Rysowania Grzegorz Chmielski. Nutowania Muzyki na Skrzypcach, Franciszek Kamieński. Fortepianowego Józef Kuchera, i Antoni Gellert.	310 - 310.
Szkoła Towarzystwa Miłosierdzia, w Mieście Powiatowem Włodzimierzu, utrzymywana przez XX. Bazylianów.	Dozorca Szkoły i Nauczyciel Wymowy i Prawa i Poezyi X Teodozy Kozarewski, Prawa i Historyi X Hieronim Korkuszko, Geometryi i Fizyki X Gerwazy Suchecki, Klasy 2giego X Jozafat Bratkowski, Klasy 1.szego i Języka Niemieckiego X. Adryan Polanowski, Języka Rossyiskiego Seweryn Saumakiewicz, Francuzkiego Franciszek Bany. —— ——	1 1 104.

Wszelkie Myśli nazwisk
ubiegło w ciągu piątnastu,
do takiego Indalis się Stanie

Uwagi Dyrektora.

Ubiegło nazwisk Starych.
1. powtórnie na Imprad-
nego Kancyelistów 2ch
do Zakonu 3ch do Apteki
4. wpisano do Domu

Pomienieni Szkuty z Grabowskich ciągnie
starania tak o wzrost nauk w Szkole, iakoteż
i pomnożenia liczby Kancyelistów, nie-
mnie i Kancyelistów niezbędna na pilności
i gorliwości o postępy nauk ich w nau-
kach. Szkoła ta medalizuje Kapelanów
Szkuty Parafialnych dla nie odebrania do
nich.

310.

Ubyło dwóch nazwisk.
1. dla słabości 2. dla
niedostatku 3ch nym a-
nowych Uczniów do do-
mu Rodzicielskich

1mo Siema ani Bibliotekarz, ani nadzorca Sal.
nych, gdyż po pożarze nadzwyczajnym z roku
1791. klasztor Dutzy nie istnieje. Dom
Szkuty Parafialnej w miasteczku Litewskim
Kapelanii Jabłonowskiego, zupełnie upadł słabym
i nadal do użycia nie zdatny.

Które z Szkoły Pomiarowe, w takim Powiecie gdzie leży?	Wiele w nich jest uczy z Nauczyciele	Liczba uczniów z Nis Miesz.	Nis Kobiet.	Żydów
Szkoła Powiatowa Bełdyczewska, w mieście rezydencyjnem Lew Radziwiłła, w Powiecie Lityewskim, utrzymywana przez Xx: Karmelitów Bawyk.	Rezerca Szkoły, Nauczyciel Pisma S. X. Iwan Jaworski. Nauczyciele: Rymowy, Prawa, i Języka Rossyiskiego. Karol Golinski. Fizyki, Jeometryi, i Języka Francuzkiego. Kamill Jaworskiewicz. Polskiego i Łacińskiego Języka w klasie II X. Faustyn Kwiatkiewicz. Języka Polskiego Łacińskiego i Religii w klasie 1szej X Ludwik Bełdanski. Rytmu Kościelnego X Eustachy Radzelewski. Niemieckiego Języka Antoni Malicki. Metr Muzyki Nikodem Nowicki.	175	"	175.
Szkoła Powiatowa Dubieńska w Mandeszkach Powiecie, w Powiecie Dubieńskim utrzymywana z Funduszu Duchownego przez XX. Świeckich.	Rezerca Szkoły, Nauczyciel Historyi Swiętey, Nauki Religii, i Historyi Obrzędów. Nauczyciele Matematyki X Konstanty Garbowicz, Rytmu Prawa Łacińskiego i początków Historyi Naturalnéy Feliks Jaworzewicz Szwajkowski, Klasy pierwszéy i drugiey, Stanisław Kurzyłowicz	50	"	50.

Kiedy te tych uszkodzeń usunięte w części pozostałe, bez takiego nadal się Stanu?	Uwagi Dyrektora.
Usunięte uszkodzenia dwóch stanów do Czynnego nadal się Stanu.	Szkoła ta idzie pomyślnie. Ma dem[illegible] w roku zeszłym wydatkowany. Opatrzona [illegible] Bibliotekę, Narzędziami Geometrycznemi i Fizycznemi.
" ——— "	Do tey Szkoły, Dozorca i Nauczyciele z wyznaczeni od Biskupa Jow Dederki. Budowa Szkolna potrzebuje reparacyi. Niema Rządowey Bibliateki, i narzędzi.

Szkoły Powszechne: Lubaroka, Dambrowska, mie: Odpisy do Raportów.

Widawnictwo o Szkołach Parafialnych w Gubernii Wołyńskiej wypięta z Kassperdów Szkolnych za Rok 1821

Które są szkoły parafialne zgodnie z tego.	Jacy są w nich Nauczyciele?	Liczba uczących się: Płci Męskiej	Płci Żeńskiej	Ogółem
	Pod władzą Liceum Krzemienieckiego			
przy Klasztorze XX Bazylianów w Krzemieńcu	X Hilarion Kwiatkowski	55	7	62.
przy Klasztorze XX Bazylianów w Dubnie	X Dawid Pawłowski. X Daniel Stachowski, i X Jonasz Daszkiewicz	45	"	45.
przy Klasztorze XX Bazylianów w Wiśniowcu	X Superior Krzyżkiewicz	29	"	29.
przy Klasztorze XX Karmelitanek bosych. w Ołoźnie				
na Fundusu Obywatelskim. w Łucku	Antoni Pawłowski	19	"	19.
	Pod władzą Szkoły Powiatowej Łuckiej			
przy Klasztorze XX Trynitarzy. w Białymstoku	Seweryn Smulski	22	"	22
przy Klasztorze XXX Bazylianów w Mielnicy w Łucku	X Paweł Kwiatkowski i X Hipolit Kozarzewski	Kassperda nie dołączona.		
	Jan Korzeniowski	41	"	41.
Szkoła Panien	Za Szkołą utrzymywana przez Samą Panią Przełożoną, w której Panien Córek Obywatelskich	"	26	68
	Długich Sierót	"	42	
	Pod władzą Szkoły Powiatowej Lubomelskiej			
przy Kościele w Zasmykach	Michał Sipayło	25	"	25
	Maciey Dobizeu	9	2	11.
	Summa ogólna	295	77	372.

Które są szkoły parafialne zgodnie z tego.	Jacy są w nich Nauczyciele?	Liczba uczących się: Płci Męskiej	Płci Żeńskiej	Ogółem
	Pod władzą Szkoły Powiatowej Krzemienieckiej			
w Klasztorze w Pustelnikach nad Rzeczką Gniłą przy Kościele Parafialnym Kwiatowym	Franciszek Kwiatkowski	23	-	23.
	Pod władzą Szkoły Powiatowej Owruckiej			
w Wiedniku przy Kościele w Mereczku	Marcin Pawicki	10	-	10.
przy Klasztorze XX Karmelitanek bosych	Piotr Pawłowski	Kassperda nie dołączona.		
	Pod władzą Szkoły Powiatowej Włodzimierskiej			
w Porycku	Jan Piekarski	31	11	42.
w Dobrzeniu	Stefan Sakuratowski	20	1	21
w Liszniu	Stanisław Pierowicz	8	4	12.
w Turzysku	Wasiliusz Michałowicz	26.	-	26.
	Summa ogólna	364	92	456.

Wiadomość o pensyach Duchownych w Gubernii Wil. existujących

	Liczba mających się		
	"	Liczba	Suma
W Imieniu sześć pensyi Duchownych tym.			
1. Otrzymywana przez Xięży Bazylianów miejscowych pension	"	17	17
2. ——— " przez Xięży Ruskich świeckich ———	"	11	11
3. ——— " przez Xięży O. Ewangelicy ——— "	"	19	19
W Ogule	"	"	47
Z zebranych wiadomości okazuje się, iż w Lyceum Wołyńskiem bytuje Uczniów ——— " ———	675	"	675
W Szkołach powiatowych przez Lubarowskiego Dominikańskiego bierze się nauki Rzymskiej ——— " ———	1291	"	291
W Szkołach powiatowych przez Szkoły pod wpływem Szkoły Pijarów Lubarowskich zostających ———	364	92	456
W Ogule ———	2330	92	2422

Z Lustracyi Dyrektora Kuratora Lyceum Wołyńskiego

Antoni Jabłonowski

Odebr. d. 10 Czerwca 1809

40

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieju!

Jakowy Zmyślenie w Kancellaryi mojey, wyciąg zwiadomości: o Szkołach Parafialnych, z Konsystorza mojego Mohilewskiego przysłanych; z tego, wierną kopyę. Jowmości Panu Dobrodziejowi, kommunikuię. Jeżeli tego nie dosyć będzie, do Zamian prześwietney Kommissyi Edukacyiney; Ze cheutz Jowmość Pan Dobrodziey. Odezwać się: wprost od siebie, do Collegium Rzymsko-katolickiego Duchownego, gdzie Zmyślenie to wyginęło.

Mam honor zostawać z powazeniem przyzwoitym

Jasnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja!

życzliwym i nayniższym sługą

+Stanisław Abryb. Metropolitalny Mohilewski.

(Sekretarz)

No. 571.

1. Junij 1809 roku.

Jr: Pekersborg

Jor GP. Swiadecki

Rektor Univ. Wileńs.

Kopja.

Wyciąg z wiadomości przysłanych z mohilewskiego Konsystorza Wyświecającey 1° z 2 Kol. Parafialne 2° z Jch fundusze. 3° z Powiaty, y Dekanaty. Gubernije.

Powiat y Dekanat Mohilewski.

1., Kościoł parafialny z dwiema prowizi mohilewskich XX Bernardynow z 2 Kol. Parafialney. nie ma, ani Domu na to osobnego; lecz klasztor z mieszkaniem, utrzymuje ich opiece 21 zakonnikow, ktòrym daje się Edukacya przez samych xięży miejscowych, co do początkow czytania pisania, rachunkow, y Jezyka rossyjskiego. Fundusz na to żadnego nie maią. —

2., Bialyniccki Karmelitanski Parafialny Klasztor utrzymuje 6. zakonnikow nowicyuszy. Lekcye im daje Brat Felix Arcyzie reli. odbywszy wprzód swe Theologiczne Lekcye, godzinami. Fundusza osobnego na to żadnego nie maią. Jako też im edukacje 6. miejscy Kondycyi; ktòrzy maią stoł y odzież. z miasteczka na przychod z do 2 koły 25 mieszkaiących. —

Dekanat Bychowski. Powiat Rohaczewski.

3., Kościoł Parafialny Bychowski XX Kanonikow Laterańskich. 2 Kondycyi Parafialney i fundusz na one niemaią; atoli z nieyakiey Jałmużny na ubogich i nauce Pięcia.

Dekanat Rohatyński. Powiat Rohatyński.

1., Odessa Kamionka Bugu: Lat: - Mansz. Kl. Założona 1792. Rz. Dom oney drewniany Zamieszkały wcobie 1. rezydencyę, i Salę dla uczenia Dzieci: - Nauczyciel Nayniższey Kossteow Klasztorz. Urodzony Teodor Chrzciciel, dobrych obyczajow, Zonaty od Roku 1805. Września 5. Stanowe jednoy obowiązuie. Dają się nauki: Grammatyczna Języka Łacińskiego dla Dzieci narodowych na 1. Klassy y druga Klassa opisana. nauka moralna, i chrześciańska. Z Łacińskiego na polski Język przekładaią się wypisy stosowne do nauki moralney, także do 1. Klassy y 2. Klassy. Z pisma Ś. Starego y nowego Testa: powieść. Z Geografij o czterech częściach świata Dwiema Klassami. Z arytmetyki wszystkie działania Liczb całkowitych y łamanych - nadto uczą się Języków Polskiego: Niemieckiego, Francuzkiego, oraz Rysunków. Do osob szlacheckich urodzonych zadaie tę szkołę. - Fundusz iest na 5 ciu szlachty, z Dóbr Kossiada Ozieranowego, Konstytucyą przeznaczony. Klasztor teraz trzyma jednego 5 ciu, a wszystkich 10 ciu 12. godnych obywateli dzieci utrzymuie Nauczyciel na długim stole wedle komnaty. Reszte wpuszcza do mieszkania dzieci za pieniądze.

Fundusz niemasz na szkoły, oprocz przeznaczonego Konstytucyą, ażeby 5 szlachty utrzymywano dla Boga ich z Dóbr do Kossiada należących. Kapo Nauczyciel bierze 60 Rubli; z ordynaryi 80 Rubli wynagrodzenia. Na papier i papier dla studentow 10, nadto wychodzi.

Powiat: Dekanat Czaykowski.

5., Kossiad Parafialny Radomyślski Karmelitanski

nie ma szkoły regularnej w domu osobnego nie to;
na Żmudzi przyjmuje szlachty Parafian do 25-ciu, którzy
kosztem swych rodziców utrzymują się. Kapłan tego
za wzór daje Jm przezacnowe Lekcye, x albert Lorentowicz
pisze że Jego zastępuje jeden z Dr. Konwikcyi mię-
nion — Nauczyciel nie nie bierze i czyni to w do-
godności Proszkom Parafian. —

Dekanat Szyrkowski

6.) Kościół Krzyżewski Parafialny utrzymuje szkoły
od R-go 1806go w Plebanii. Nauczyciel naznaczony
przez Plebana Donat Filkiewicz — prócz uczenia, zatrud
niający piłnowaniem żakryzacji — od R-go 1807. uczy
szlachty 26. mieszczan 7., umowa z rodzicami po
3. Rub. na Dyrektora fundusz ten szkoły Sta-
nowi. —

7.) Kościół Parafialny Malatyński X.X. Dominikanów
szkoły Parafialnej Domu i fundusza żadnego nie
ma; lecz kilka Dzieci małych 3. szlachty 2. włościan
mieszczą się w klasztorze. Tych uczy Organista W. Bob-
danowicz.

8.) Kościół Parafialny Matyszewski Karmelitów za
murowanym płotem położony niema szkoły; lecz
klasztor utrzymuje 3. szlacht. Dzieci — uczy Jch
czytania pisania i Religij. —

Dekanat i Powiat Kopyski.

9.) Podoczynski parafialny Kościół, utrzymuje szkołę
od R-go 1803 w swym Plebanskim drewnianym mieszka-
niu. Nauczyciel tymczasowie przez Plebana zobligo
wany X. Wincenty Lipszyc Kommendarz uczy 4 szlachty
2. włościan. mieszczyzn. Fundusz tej szkoły składający
jest: wynagrodzenia w Plebanii funduszu, aby Pleban
Rezydujący tylko utrzymywał. tak dan oprócz stołu

Dla nauczycielów

uczącej moją wiat. oddziela Xięgi i papier, na c
wychodzi 375 Rubl. jeden z takowych uczniow ut
mniejszy koszten rodzicielskiw.

10., Kościoł Smolleński Dominikanski parafialny ucz
przez organistę z. Sierot chłopcow, żeby miał na to
fundusz, nie widać —

11., Klasztor Dudakowiecki Dominikanski od R= 1805
uczy w klasztornych dwuch Izbach z szlachty 50
włościan. Nauczyciel przez Klasztornego Przeło
konego wyznaczony z opłaceny daje Jm Lekcy
w klasztorze żyiący odziewaniu i uczyciej 3. Sie
rot z miłosierdzia. niema na to funduszu z
nego.

Dekanat i powiat Lieski

12., Franciszkanski parafialny Kościoł Li
ski utrzymuje z rodzaj od R= 1790= w Kla
storze murowanym. Nauczyciel X. Kazimierz
Zawowski przez Zwierzchność Zakonu naszna
czony zajęty przy tym obowiązkiem Kasnodzi
stwa uczy bez szlachty — z włościan. Za
za żadnego fundusza niema

13.), Kościoł miejski Parafialny Ruski
ma szkołę od roku 1606. w oddzielnej a
to zbudowanym od Plebanij Domu z jedną Izbą
i przedsionem. Nauczyciel naznaczony od X. Pl
bana. Teraźniejszy JP. Pawłowicz uczy od R= 1802
z szlachty. 5. mieszczan z. włościan. 2. niewi
szczupła płaca od fundatora z obowiązkiem ut
mania Zakładza dla udającychsię na Nauki
Dzieci, stanowi ten fundusz. Nauczycielowi
dzi płaci wedle umowy i zdatności. ——

14. Kościoł Parafialny Grun. w Powiecie Lepelskim
uczy z. szlachty. 1. mieszc. z. włościan. w oddzie
ney

stanęły Klasztoru, bez żadnego na to fundu-
szu. Nauczyciel wyznaczony do dziesięciny
Zakonnej. Teraz wdy JX Jezuity nowicyat rozpo-
częli od R. 1805.

15. Kościół Parafialny Sokolnikowski w nie-
wielkim odległości 10. wiorstan. od Grodna
pierwiey niebyło, jak też w R. 1792 JX Zako-
nu tutecki klasztor na dobrach Rzyp. dwanaście
tysięcy miłdowskiego 2,000 czerwo. złotych
i 1,000 srebr. na osob. szlachcic. od którey
to summy procent wiecznemi czasy, nie ulega
szy ma być nad 120 Rub. asygn. Z tego
nauczyciel bierze 60 przez papiery stra-
ciwszy opadu. Teraźniejszy JO. Ks. Kon. z ofia-
od R. 1804 Przez dziesięć szatnego X. Litwy
ty wyznaczony. Kościół przeszło obracania ma
potrzeby naprawy. Szkoła tak mieszcząca w Klasz-
torze murowanym.

Dekanat Orzeszkowski z Babinowicami

16. Kościół parafialny Babinowicami Trynitarski utrzy-
mujący przy klasztorze, od R. 1797 r. szkołę 2go stop.
ty szkołę zakładający nauczyciel wyznaczony od Rządcy Klas-
tornego JO. Józefat Styczyński organista — na utrzymy-
wanie onego i szkoły niema żadnego fundu-

Dekanat Bielski i Suraski i Wielski

17. W Bielsku były Grekowierskie w po-
wiecie Bożniewskim — Guber. Grodnieńskiej odpo-
czątku zaprowadzenia tu kolonij w R. 1766 utrzymu
jący szkoła w parafialnym Domu. Nauczyciel

niemieckiego.

Niemieckiego Języka utrzymuiących się od Kolonistow, ktorym płacą od Dziesięciu Kop. Miarą żyta i miarą owsa od 1go Listopada przez czas zimy to iest: do Wielkiey nocy. Nauczyciel Filip Friens uczy od Roku 1803. Tenże uczęszcza Mszy 57. a Nieszpor 38. Funduszu niema

18. Parafialny Kościoł Wileński ma Szkołę w Słobonie. Nauczyciel utrzymuie się przy miejscowego Kurata. Ignacy Kazimierski uczy od Lat 26. Teraz znayduie się w szkole Szlachty 3 Mieszczan 7 nieuiąt Szlach 4. Mieszczanek 6. Funduszu niema – nato żadnego –

Dekanat Połocki –

19. Szkoły Publiczne przy Klasztorze N.N. Jezuitow w Połocku.

Dekanat Dryzieński.

Niektore Parafie tego Dekanatu maią prywatne Szkołki Dzieci Włościańskie zgromadzaiących się do Gospodarza znaymieyszego i nad nie dnigich nauczaiących, czytania i spiewania bez żadnego nato funduszu –

Dekanat Wyższego i Niższego Dźwinburga.

20. Krastawski Parafialny Kościoł ma Szkołę założoną od N.N. Reguły S. Wincentego a Paulo 1753 Roku w domu osobnym drewnianym 6. Jabłonowskich, Nauczyciel utrzymuie się przy Probostwie Krastawskiego Dwaymi Klerykami uczy od Lat 2. Uczniow znayduiących się teraz Szlachty 12. Mieszczan 20. Włościan 10.

Nieuiący maią swoią Szkołę w Szpitalu Siostr Miłosierney Reguły S. Wincentego a Paulo bez żadnego funduszu. Znayduiących się teraz Panienek Szlacheńskich 37 Mieszczek 11. Włościanek 4 Funduszu, z ktorego Szkoła utrzymuie na Parafialna uczyć maiących niebyło; bez znayduiących się teraz Fundacyi przez Konwencyą przez JWX Benisławskiego Biskupa w Pinie JWX Metropolity uczynioney 1786 roku z JW Augustem Graffem Platerem, ktory obowiązał się Corocznie na Professora wypłacać 180 Rubli Krayowey Monety

Dekanat Rzeżycki –

21. Tymanski Parafialny Kościoł niema ni Szkoły, ni funduszu, Dzieci uczą partykularnie w domach niektorych bawiących uczonych Włościan czytać pisać, i początkow Arytmetyki –

22. Kościoł Rzeżycki Parafialny Szkoły niema, w Powiecie niektorzy Szlachta ni uczyć maią Dyrektorow, Włościanie nie wszyscy od drugich czytać uczą –

23. Kościoł Parafialny Rzentowski także niema Szkoły – Włościańskie dzieci nauk uczą się w wyżey pomienionym sposobem po Wsiach –

24. Kościoł Parafialny Galenski; Włościańskie Dzieci uczą się czytać przez Wsiach –

25 Werchadzkiey Parafii Dzieci Włościańskie uczą się czytać.

26. w Rykowskiey Parafiy Tahze.
27 w Dryganskiey Parafiy Tahze
28. Przy Wielonskiey Plebanii niema Szkoły, ale kilka Szlachty wod dziecy lelli
Nadzorcy uczą się od Brata Zakonnego bezpłatnie bez Ekonomii Złot maią wielka
Storika—
29. Warklanska Plebania. Nowy dom budujeią na Szkołę, Fundusz ma być uczy-
niony od Dziedzica Strubuga Michała Borcha—

Dekanat Lublyniski.

30. Pleban Brzezanskiey Plebanii ma Kor: Szkołę Parafialną własnym kosztem zbudo-
wał w Roku przeszłym. Było tu mieysce proszku Kondycyi 18. Szlachty 2. Dyrektor
płatny był od niego i na Jego Chlebie aż tym 1808. Roku dla bogatyi, a kto bę-
dzie chciał uczyć na Kościelnych, uczy we Wsi Plebanskiey—
31. Kosciol Stygłowski Szkoły Parafialney fundusza żadnego niema tylko taki Dzieci
Włościanskie uczą się przez Zimę tylko czytać po Polsku, Pacierza i śpiewa-
nia do Nauky cichey; i Nauky cichey Włościan. Który za opłatą się po Domach
z Miesiąc. Zakonnik płaci Kurat, który też dostarcza i potrzebne Książki
nawet expensuje Rubli 20.
32. Matrowski Parafialny Kosciol od Roku 1806 aż tey mieysc Szkołki nie miał
tylko kosztem Dziedzica JW Szadurskiego Konsyliarza zbudowany drewniany
nowy. Jest 4. mieysc cyrk. Nauczyciel wynaczasię przez Plebana. Szkołę tę
składaią Włościanie. uczą się tylko Zimą, na Lato powracaią do Domow.
Było tey Zimy Mężczyzn do 22 Chłopiąt 23.

Dekanat Lepelski—

33. Lepelski Parafialny Kosciol aż tey mieysc Szkołki Domowej nie. Nabożeństwo Ko-
ściół odbieraią Dzieci ku pomocy wyrażania Roli, Szkoła ta poczęła tek-
ma od Roku 1806 mieszkaiąc w mieszkaniu Plebanskim, lub u Organisty tego
Nauczyciel wynaczasię przez Miyscowego Plebana, bierze 30 Rub. Srybrem
który ma prócz tego grunta od Plebanii wolnego. Tylko i stanowi
Fundusz Szkołki—
34. Hubinski Parafialny Kosciol. OO Franciszkanow od Roku 1796. aż tey mie-
sc Szkołki nie Posiadaią. Nauczyciel wynaczasię przez Zakonnych Ojcow Ja-
konnych. Ci mowią teraz Szlachty 3. chłopcow 1. Dziewczat 1. Funduszu
nato niema.
35. Altarya Hubinska własnym kosztem aż tey mieysc Szkołki dla Nau
36. Kamienski Parafialny Kosciol ma Szkołę od Roku 1804. w Plebanii. Nau-
czyciel Szkołki Kapitulacyi się przez Plebana Nadzwyczaynego Bracieyskiego. Który
on od Roku 1806. Szlachty 5. Mieszczan 6. Początkowych w Języku Polskim, Ru-
skim i Łacinskim, Funduszu nato żadnego niema—
37. Buszenkowicze. Fulgenty Wesel Bazylian Komendarz wswoim Dwor.
ku mieszkalnym od Roku 1805. aż tey mieysc Szkołki dotąd Szlachty 4
Mieszczan 8. bez żadnego funduszu—
38. Publicki Kosciol Parafialny ma Szkołę przy Szpitalu murowany no
dwoiek Jest składaiąca się. Nauczyciel wynaczasię przez Plebana
bierze Rubli 15 Srebrem inwalidy. w Roku przeszłym 1808. Szlachty
1 Dziewczat 2. z Mieszczan 4. Dzieci Rzymskich chłopcow 4
dziewczyn na 1. awogule chłopcow 12. Dziewczat 3. Funduszu osob.
nego natalowej Szkołki niema, Wyrażono tylko w funduszu na koszt i Ka-

dami

Plebanią od Kłonowskiego Wojewody czynionym, iżby oprócz Xiędza był Ba
kalarz i Organista.

39. w Parafiy Mańskiey uży Organista wsnym Domu lub gdzie Jemu dogo
dniey Zimową tylko porą, fundusza żadnego nato niema —

40 Czaszwicki Parafialny Kościół N.N. Dominikanow utrzymuje od Hr. 1802.
Szkołka w Klasztorze. Nauczyciel myn nauczaiąc od Jt. Przeora, fundusza
niema Księżki, Papier Uczniowie Sami utrzymuią —

Departament Petersburski.

41. W Peterzburski Kościół utrzymuie Parafialną Szkołę od Hr. 1805. w Mia
sku. Murowany w należytym do Kościoła. Nauczyciel tey Szkoły
myznaczaią do N. Rektora. Woźny Jakub Ignatowicz uży od Hr. 1802.
ma Stoł, kwatyrę, Pensyą 100 Rubli. Samych Dzieci Płci męzkiey teraz
iest 32. Czasu tego na Szkoły Publiczne wyznaczono 5 Xiąg, uczących Mło
dzieży Języka Ruskiego, Francuzkiego Łacińskiego i Niemieckiego, Pro
fessorow N.N. Jezuitow iest 6. bez płatnych podług powołania. Liczba
Studentow do 200. w Publicznych Szkołach. Szkoły te utrzymuią się z
samych tylko dochodow Kościelnych.

Wiadomość o Rezydencyach N.N. Jezuitow i o Szkołach.

Powiat Rohaczewski Gubernii Mohilewskiey —

1. Czerzeska w Tey między byłe do 3. Klas. liczy teraz od lat 3. niema
dla Xiędza Grafim Czernyszowey Fundatorki.

Powiat Kłimowicki.

2. Łozowicka utrzymuie Parafialną Szkołę z nadanego Dworu wo sob
nym Drewnianym Domu przy Klasztorze, Nauczyciel utrzymuiący
od Klasztoru udzielnie, Andrzey Gmodowski uży od Hr. 1804. Szlachty
Ś.

Wiadomość O Szkołach Parafialnych przy Kościołach Klasz
torach Dominikanskich Prowincyi Litewskiey.

Powiat Xięzbuzyski.

1. Ogłonski Parafialny Kościoł niema nadanego Szkoły Funduszu, uży
wa nabe w Klasztorze czytaiąc, pisaiąc, liczyć, powinności Wiary i Oby
watelstwa w Teraźnieyszym czasie znaiąc nauki tey Szla
chetnych Mł. B. Zimową porą bywa 15.

2. Kuszłonski Klasztor uży także w Klasztorze bez żadnego nato nadanego
Funduszu, przeszłey Zimy Mł. dzieci 15. bywało.

Powiat Lucyński.

3. Posinski Klasztor swoim nakładem utrzymuie Dyrektora z 2 Xię
ży Płci Męzkiey Włościanskich, ktorych teraz iest 10 Chłop.

Powiat Sieński Gubernii Mohilew.

4. Klasztor Ostrowieński Dominikanow utrzymuie swoim nakładem
Dyrektora, ktory iest Organistą uży 10 Chłopców Włościanskich Dzieci, a Szla
chetnych ofiaruie Jt. Piotr Janowski —

Powiat Mohilewski.

5. Kniaziycki Rektor na Kapitulacyi; Stole utrzymuje Dyrektora Jana Stab. czewskiego, Szlachty 13. uczy się czytać, pisać, liczyć, powinności Wiary. Obywatelstwa. Funduszu niema

Archidiakonat Kijowski.

Powiat Iwinogrodzki.

1. Lisiański Franciszkański Parafialny Kościół utrzymuje Szkołę od R. 1807 w zabudowaniu Magistratu na 2. izby maiących. Nauczyciel J. Ludwik Wasko daje nauki po Francusku i Niemiecku. Sprzątaczki do Kasy Szkoły Izby. Pieca. Tenże ku pomocy ma Dwunastu Dyrektorów iemu wyżej. Dla ubogich Rektor utrzymuje Dyrektora Ubogich. Znaczna. Makszmowicza. Teraz uczących się Szlachty Mężczyzn w tey Szkole 8. Dnia. jest 20. Funduszu na to niema żadnego. J. Pan Wasko utrzymuje się dopiero z Obywatelów dających dobrowolnie. Dzieci podług umowy; i udziele po niemowlętach Obiadów Pomocnikowi. Dyrektorowi zaś dla Porządku. Rektor płaci teraz po 300 Złotych, i daje wszelkie wygody —

Powiat Czerkaski —

2. Wilanski Parafialny Kościół od R. 1804 utrzymuje Szkołę w Cerkaskim mieszkaniu. Nauczyciel wynagrodzenie od Kurata. Uczy mieszczan tylko Szlachty Mężczyzn 25. Funduszu niema Kurat Nauczyciela opłaca.

Powiat Lipowiecki.

3. Dorohski Parafialny Kościół St. Piotr Apostoł ma Szkołę od R. 1804 we swoim Domu murowanym o 2. izbach. Nauczyciel wynagrodzenie od Proboszcza. Uczy mieszczan tylko Szlachtę 5. Mężczyzn 5. Niewiast Machetn 4. Funduszu żadnego tamtejsza Szkoła utrzymuje ieszt następujący. Jeszty Terenau regaty z Franciszka Daniel Kochanski dwiema Kapitanami Dnia 4. Maia R. 1801. a drugie dn. Maja 1805. Roku prawnie przed Aktami Ziemskiemi przyznanemi ligowad na Szpital Szlachty w Miasteczku Dorohuskach przez siebie wymurowane, takoż też Mszy S. za Dusze swoje Kapitału 4000. Złotych Polskich nadanemi w JW. Strutyńskiego Starosty Lipowieckiego teraz zostające przeznaczyć procentu od tey Summy pobieranego, między innemi dochodami Dyrektorowi Szkoły rocznie Złotych 180. które J.X. Proboszcz Dorohuski przez Fundatora Prokuratorem raz na zawsze wyraźny regularnie wypłacania. naznaczenia dla Szkoły tamtey z Szpitalem przeznaczył Fundator rocznie 80 Złotych Polskich.

Powiat Machnowiecki.

4. Bilskowski Parafialny Kościół musi Szkołę w swym pomieszkaniu. Nauczyciel od miejscowego Kurata. Uczy mieszczan teraz Ubogich Szlachty 3. Funduszu Jest Maya Fundatorowa Mieszczkowa Litewska 1777. Roku 20 Maia czyniąc Wotum Kościół w Bilskowie między innemi przeznaczyła na Bydanistego przy tym Kościele Proboszcza 200. Złotych Polskich rocznie dochodzących, aby tenże Dziecie Ubogie podług woli.

Słowiański.

5. Chodorkowiecki Dominikański Klasztor Parafialny Szkoła Ubogich Szlachty uczy w tymże Klasztorze niemaiąc funduszu.

Powiat Tarasziczański.

6. Telżewski Parafialny Kościół od R. 1793. murowany. Nauczyciela wspomnionego niżej. Ten ma zasług od Kuratora. Teraz znajduje się w nowo wzniesionej szkole Szlachetnych Mężczyzn 15. Mieszkań. Fundusz tej Szkoły: JW Ludwika Ludwikowska Wojewodzina Czerniechowska Pilzneńska zapisała Fundusz dla Kościoła Telżewskiego między innemi summą złp. 1000. na co wydany Intrat Miastyczka tego Dla Dyrektora złp. 100.

Powiat Wasilkowski.

7. Białostockiewski Parafialny Kościół Szkołę ustanowiony od dawna w miarach rządowych pożytecznych. Nauczyciel Szkoły wynagrodzenie przez administratora Uczniów Szlachty 20. Mieszkań z Mszami. Nauczyciel Organista bierze przy Rektora Szkoły Publiczney. Fundusz Szkoły z fundusza dóbr przez niegdyś Komissyą Edukacyjną i Biskupem Kijowskim dotychczas złp. 1700.
8. Wasilkowski Parafialny Kościół zaprowadził Szkołę tego 1808 R. 12 Kwietnia ustanowiony. Nauczyciel przyszły przez miejscowego Kuratora ma teraz wzniesione Szlachetnych Mężczyzn 12. Mieszkań. Stypendiarzy. Funduszu niema —
9. Fastowski Kościół. Od dawnych czasu Szkoła ustanowiona ma osobny nowo drewniany odwach Izbach obszernych. 1808 roku wybudowany przez Proboszcza. Nauczyciel przyszły przez Kuratora mieszka teraz Szlachetnych Dzieci 16. Mężczyzn innowierców złp. od Synagogi. Pytano Nauczyciela o płacy Uboczne zaś darowniznę otrzymuje

Powiat Kijowski.

10. Ryszczewski Parafialny Trynitarski Kościół ustanowiony od R. 1804. Szkoła w Klasztorze. Nauczycielem jest Zakonnik, ustanowiony Szlachetnych Mężczyzn 2. Kobiet 1. Utrzymanie Mszy 2. Funduszu niemasz
11. Kijowski Parafialny Kościół Dominikański ustanowiony od Roku 1806. Szkoła w Klasztorze. Z dla Szlachty Mężczyzn składających się, którym na jedzenie. Oddzielnie i osobliwie potrzeby dostarcza. Nauczyciel ten sam jak Inwer. Fundusz na to następujący. Jaśnie Jan Grzymała Kamerdyner Graniczny Bohuslawski w Roku 1806 Roku Zapisał Testamentem dla Kościoła Zakonnego Parafialnego Kijowskiego Summę kapitalną 26.901. złp. Srebrnych, Groszy 25. dostających teraz na Obligu u W. Stolnika Polanowskiego Zakroczymskiego Opiekowania za Duszę tegoż Zmarłego Mszy Sudnej, ustanowiona z Fundu Szlacheckich iak wyżey, ato dla procent od wyżey pomienionej Summy pobierany czynszu / liczac po 4 od 100 / rocznie złp. 1023. złotych Srebrnych. Wiele to z Fundu hospitalnego dochodu wiadomości niema, Zgromadzenie że uczynić przychodzi, i Expensa Mistrzowskie w powszechności nauczyciel ponosi —

Powiat Widomyski.

12. Czarnobylski Parafialny Kościół Dominikanski Mnisi od lat kilku — Szkołki w Pałacu Nauczycielem onej iest Zakonnik przez mnie go- wego Prelożonego wyznaczony, który wgodziny rodne od prac dalow- nych, daie nauki Młodzi Szlacheckiego Stanu. Tych wszelkie potrzeby Klasztor, z swego funduszu zataturza —

13. Bmsidowski Kathedralny Parafialny Kościół utrzymuie Szkołkę od Ro 1794. Nauczyciel teraz przeszły od Ro 1806. musi ons w Chacie dla siebie wynaiętey, nauczyciela na miesce JW Tadeusz Czacki Konsyliarz Stany Młodzi Szlachty Mieszczan 20. Nieświaft 3. Fundował Szkołę JW Tadeusz Czacki Konsyliarz 1792. Roku 12. Października wyznaczył dla Dyrektora rocznie złr. Srebrn 120. Żytta Korcy 8. Pszenicy pułtora Korca Jęczmienia Korcy 4. Gryki Korcy 4. Grochu Korzec 1. Siemienia Garcy 16. So- li Funtow 1. Wieprza tarninego 1. Drew naopał w Lecie po Furze 1. w Zimie po Fury 2. w Tydzień, i Zmiedzenie tey Bdy- nayi bez miarki w Młynach Bmsidowskich —

Gimnazyum Dyecezalna Mohilewska niegotowa zapewnie Dyecezyi Duchowey prawa do Kościoła Bmsidowskiego, iakoby ta twierdzi, że ten Kościoł należy do niey, ponieważ w Roku 1796 JW Cieciszewski Biskup Łucki i Konsekrował go. Klasztor w r. 1820 Czacki oddał do Krzemieńca O. Rektora [illegible] Gymnazyum Krzemienieckiego.

Tu mieszczanie —

A; Kościołach Parafialnych, które Publicznych Parafialnych, i Prywatnych Szkół nie utrzymuią, i niemaią żadnego na to funduszu.

B; o Klasztorach, i Kościołach Zgromadzeń Zakonnych, które utrzymuią Szkoły Publiczne, iakich teraz nie, przez swoią Zwierzchność, Cudzoziemne do Uniwersytetu Wileńskiego posyłaią wiadomości.

Z Oryginałem Zgadza Sekretarz Kurii Metropolitalney Zgierzey

Obiecto Martuszewicz Rentyl. Zytkiny

Ministerium
Oświecenia Narodowego.

Departament
Oświecenia Narodowego

Honorowy Do=
zorca Szkół.

№ 912
dnia 24. Grudnia
1830 Roku.

Do Doktora Sey Teologii Prowin=
ciala Karmelitow Trzewiczkowych.
Nayprzewielebniejszego Xiędza
Heronima Staniewicza.

Przedstawniaç Nayprzewielebniey=
szemu WPanu w kopii pod zgłoską A:
Przedłożenie JW Kuratora Urzędzia
Wileńskiego do Komissyi Edukacyjney
pod dniem 10 Junii roku teraźnieysze
go za № 829 dane, tudzież pod zgło=
shą B: Kopią przedpisania mnie da
nego od Rządu Edukacyjnego za №
2031. w dniu 20 Maja powołuiącego
mnie do uporządkowania Szkoł Pa=
rafialnych na iednostayny sposób w
całey Gubernii i dołączaiąc przytym
pod zgłoshą C. prawidła iakiebyć ma
ią zachowane po szkołach parafialnych
przez Proboszczów i Zgromadzenia
Zakonne, obiaśniam z iakich powo=
dów mam zaszczyt czynić z Nay=
przewielebniejszym WPanem moie
zniesienie i prosić o skuteczną odpo=
wiedź; przekładaiąc w prost traktować
z Nayprzewieleb:

z Nayprzewielebnieyszym WPanem, iako Nacze
niem swego Zgromadzenia niżli trudnie JW
Metropolitę na nowe, gdy mnie dał wiedzieć z
przez list Pasterski iuż o tym zawiadomił wszy
stkie Zakony —

JW. Metropolita kommunikuiąc mnie swóy List
Pasterski do Proboszczów i Zgromadzeń Zakon
nych przy Uchwale Roku 1803 dnia 20 paz
dziernika Duchowieństwa Dyecezyi Łuckiey
wskazał mnie: że Zakon XX Karmelitów Trze
wiorkowych obowiązał się utrzymywać szkoły
Parafialne w następnych mieyscach, w Horo
dyszczu, Annopolu, Zubunie, Pisielnie, Dero
stajach w Olewsku Uzromirzu i Sopoczy
szczach. —

Z pomiędzy wszystkich Zakonów w Guberni
Wołyńskiey Zakon XX Karmelitów Trzewicz
kowych naymniey okazał gorliwości w za
prowadzeniu u siebie Szkołek Parafialnych =
przedsięwziołem więc przedstawić Nayprze
wielebnieyszemu WPanu o każdym mieyscu
osobny opis. —

Dorohostaie = Rząd Eduhacyiny w Tabelli mnie przy
słaney wskazuiąc fundusze Szkoły Parafial
ney Dorohostayskiey wyraża iak następuie, „
„Dorohostayskich XX Karmelitów z własnych

„ ich funduszow. Klasztornych, przez obowiąz-
„ zku zywienia dwóch uczniow ubogich., Je-
„ szcze Klasztor oroznie postanowił, pla-
„ cić na Nauczyciela po rubli 22 kop: 50 i
„ dawać w zbożu Żyta korcy trzesć. Pszenicy
„ korzec, Jęczmienia korcy dwa – Nietylko
„ to dopełnione niebyło od Roku 1803, lecz
„ nawet XX Karmelici, mimo List Paster-
„ ski, mimo swoie zobowiązanie iż uchwa-
„ łę Duchowieństwa, nigdy szkółki mieu-
„ trzymywali, przezco niewypłat roczny
„ wyż wspomnianey należności, przez
„ wszystkie lata zaliczyć na kapitał i usta
„ nowić procent 6o „

Rzeczyor Nayprzewielebnieyszy W Pan swo
ie otym zdanie, mnie kommunikować –

Kijelm= Jest slad utrzymywania szkołki, ale bez
żadnego porządku iaki iest ustanowiony
przez Rząd Edukacyjny. –

Olewsk= w Roku 1830 wskazuie Szkota Powiato-
wa Owrucka że było uczniow czterech, i
że Konwent tameyszy zaczyna uczyć od
1 grudnia a kończy 1 Kwietnia, To iest
przeciwne urządzeniu szkół parafialnych
Postanowiona bowiem –
w: §: 15. „Kurs nauki ma być dwuletni i w

„ każdym roku niewięcey zaymywać czasu
„ nad część miesięcy zimowych, a to dla tego
„ żeby dzieci nieodrywać od prac stanowi
„ ich właściwych, mianowicie rolniczych —
„ W §: 14: „Jeśliby się należli rzemieślnicy tacy
„ którzyby mogli dłuższy przeciąg czasu za
„ mawać się nauką, i Rodzice ich tego żą
„ dali, Nauczyciel przedłuży czas, ten do
„ końca zwyczaynego roku szkolnego —
W §: 15: „Czas zwyczayny otwarcia szkoły
„ będzie dnia 1. października, a zamknięcia
„ dnia 1 Kwietnia ieżeli nie zaydzie okoli
„ czność w §: 14 wyraiona —

Olewsk i okolice ma mieszkańców którzy
radzi iżby ich dzieci uczyli się, a Olewska
szkoła za żadną uważać należy, i że cała
czynność XX Karmelitów Olewskich iest
tylko udaniem: że się utrzymuie szkółka —
Dotąd na Gorliwości Zakonów w wypo
naniu Ich Uchwały wspierało się; lecz
kiedy Rząd Kraiowy postrzega: że tey bra
kuie w Duchownych, przedsiebierze środki
czynne; iżby ta usługa Kraiowi we
wszystkich Zakonnych Zgromadzeniach
była przywiedziona do skutku ożewi
stego i użytecznego —

Horodyszcze
Zabuń
Uszomirz
} Że wszystkie trzy mieysca aby miały
szkoły żadnych niema dowodów. —

Amopol.= Że szkołę podług Uchwały Duchowieństwa utrzymać powinni XX. Karmelici – W tym mieyscu w niczym się nieprzykłoży li XX. Karmelici, oznaczyli celiyhę długości, toksi 6. szerokości 5 w którey niepodobna utrzymać wielości uczniów atym bardziey zaprowadzić sposób wzaiemnego uczenia –

Innego niewymaga się wtym mieyscu przyłożenia się od XX. Karmelitów, iako oznaczenie Domu iednego z Klasztornych na pomieszkanie Nauczyciela i szkołę –

Zoporzyprzez= Równie i wtym mieyscu XX. Karmelici powinni z Uchwały utrzymać szkołę w niczym się równie nieprzykładaią i oznaczaią tylko tahrie szczupłe mieysce na szkołę – Zachodzi nieprzyiemna dla mnie okoliczność sledzić że Seraznieyszy X. Przeor zabierał kwoty roczne z fundusza Niemieyzowey, a szkoły nieutrzymywał – Przez rozsanowanie iakie zachowuiąc dla Duchownych zyczyłbym sobie iżby to było przeciwnie. –

Mam zaszczyt te przedstawić Nayprzewielebnieyszemu W. Panu okoliczności tyczące się Jego Zakonu i nayusilniey prosić iżbyś temu wszystkiemu Powagą swoią

zaradził, a iako z Przedłożenia JW: Kuratora Wydziału Wileńskiego tu przyłączonego w Kopii Nayprzewielebniejszy WPan widzieć będziesz: że nie klasztory tu wspomniane ale cała Prowincia iest obowiązana w tych mieyscach utrzymywać szkoły Parafialne, tak raczysz w rzeczy przedwie i wydać swoie postanowienie stosowne do tegoż przedłożenia we wszystkim i do nowego uporządkowania Szkół Parafialnych i żeby z tych mieysc były Znoszenia i wiadomości dawane do Szkół Powiatowych swego wydziału i owydaniu w tym swoiego postanowienia raczysz mnie w kopii kommunikować dla przedstawienia gdzie zporządku należy. —

W Postanowieniu Nayprzewielebniejszy WWPan raczysz zważać: iżby nie tylko były potrzeby po szczególnione, przy każdym mieyscu lecz i konieczne potrzeby następuiące dla utrzymania stale i przyzwoicie szkółek. —

a:/ Ażeby pomoce naukowe iak pod: § 29 były w każdym mieyscu zaprowadzone. —

b:/ Ażeby zachowany był porządek przepisany co się tycze przyimowania i oddalania Nauczycieli w iak w §§: 24, 25, 26. —

c:/ Aby wiadomości regularnie do Szkół Po=
wiatowych swego wydziału były dawane —

d:/ Przeznaczenie w każdey szkółce mieysca
przyzwoitego na zapomowadzenie sposobu
wzaiemnego uczenia. —

e:/ Oznaczenie opłaty rocznej dla Nauczyciela
i ordynaryi lub wikttu —

Wattau Dworzec

Копія с предложенія Господина Попечителя виленскаго Учебнаго округа, Виленской съ Училищныхъ фундушевъ комиссіи отъ 10го Іюня 1830 года за № 329 данное.-

По данному мною Правилю виленскаго Университета Предложенію, въ слѣдствіе Представленія вышеписанной фундушевой Комиссіи за № 42,352 о подтвержденіи Луцкой и Подольской Епархіямъ къ непремѣнному исполненію принятаго ими обязательства содержать отъ себя приходскія по Губерніямъ Волынской, Подольской, и Кіевской, Училища, относимое оно къ министерству Римскокатолическихъ Церквей, которое, въ слѣдствіе сего, отъ 6го Августа прошлаго 1829 года увѣдомлено что предписано имъ Провинціяламъ своей Кн: Доминикановъ, Тринитаровъ, Кармелитовъ, Бернардиновъ, Капуциновъ и Францискановъ, чтобы они, буде въ которыхъ изъ сихъ соловій не имѣется приходскихъ Училищъ, старались имѣя не премѣнно, сообразно принятому и Высочайше утвержденному обязательству завести и содержать на собственномъ сихъ иждивеніи.——

Донося о сихъ мнѣ отъ 5го сего Іюня Правленіе присовокупило: что Виленскій съ тѣмъ подтвердило оно Директорамъ Училищъ Подольской и Волынской Губерній имѣть не ослабное по сему предмету наблюденіе и объ успѣхѣ въ ономъ еженедѣльно доносить Правленію.-

О сихъ имѣю знать Комиссіи на рапортѣ ея отъ 16го минувшаго Мая за № 43,507.-

/: на подлинномъ подписано: / Новосильцовъ.-

Съ подлиннымъ вѣрно повѣренный училищнаго фундуша Игнатій Козаченскій.

B.

Rząd Edukacyjny za Nr pod dniem 20 Maia Roku teraźniejszego powoławszy mieć do uporządkowania Szkół parafialnych na iednakowy sposób wcałey Gubernii Wołyńskiey. Pod punktem 8 przedpisał iak następuie.

Wiadomo P. Dozorcy Honorowemu, że przez uchwałę Duchowieństwa Dyecezyi Łuckiey w roku 1803 zdziałaney Duchowieństwo świecie i Zakonne obowiązało się utrzymywać szkoły Parafialne. Taż uchwała nie iest ieszcze zupełnie dopełniona pomimo listu pasterskiego teraźniejszego Metropolity X. Cieszkowskiego do Duchowieństwa wydanego i wiele się znayduie takich parafii gdzie nie ma Szkoł. P. Dozorca Honorowy wybadywać się będzie o powodach dla iakich te szkoły do tąd nie exystuią? i zebrawszy o tem wiadomość przełoży X. Metropolicie do uczynienia wszelkich przeszkod tamuiących wypełnienie tak pożytecznej uchwały oraz dla polecenia Plebanów i przełożonym Zgromadzeń Zakonnych aby regularnie wiadomości o tych tych szkołach podawali Dozorcom Szkoł tych powiatów w których się Szkoły Parafialne znayduią.

C.

W nowym ogulnych uporządkowaniu Szkół wyrzeczono co do Obowiązków Proboszczów i Zakonnych Zgromadzeń

§. 24. Plebani mieyscowi będą mieli bezpośredni dozor nad Szkołami parafialnemi w dopilnowaniu obowiązków nauczyciela i obyczaiów uczniów, lecz żadnych odmian w porządku

w porządku naukowych czynić im nie wolno. Nadto raz na tydzień maią odwiedzać szkoły i przynaymniey co miesiąc examinować będą uczniow znauki chrześciańskiey i dostrzeżona uchybienia w uczeniu prostować, iako też pilnować, aby uczniowie regularnie odbywali obowiązki.

§. 25. Nauczycielów szkoły parafialney potwierdza Rząd Uniwersytetu po uprzedniem przekonaniu się ich zdatności i dobrych obyczaiach. Takim sposobem potwierdzony nauczyciel nie może bydź uwolnionym od obowiązku bez wiedzy tegoż rządu. I dla tego ieżeli dostrzeżone będą przez plebana ważne uchybienia ze strony nauczyciela lub niepilność w obowiązkach, onich nie uchłonnie donosi dozorcy szkoły Powiatowey lub ieżeli nie ma podobney szkoły w tym powiecie tedy dyrektorowi a ten Rządowi Uniwersytetu.

§. 26. Również ieżeli będzie potrzeba przyięcia nowego nauczyciela, dozorca Szkoły powiatowey lub dyrektor ma przedstawić onim pierwey Rządowi Uniwersytetu dołączeniem świadectw o iego sposobności i obyczaiach.

§. 27. Nauczyciele szkół Parafialnych obowiązani są raz w roku, tuż po zamknieniu nauk, przesłać do dozorcy szkoły Powiatowey lub do dyrektora, podług przepisanego i tu pod litera A. dołączonego wzoru, raport o stanie swoiey szkoły, za świadczony przez plebana miejscowego.

§. 28. Pomocy naukowe w Szkołach Parafialnych

będą

będą następujące.-

a/ Tablice Sankiasterskie do czytania, pisania, arytmetyki i wyonków potwierdzone przez Zwierzchność szkolną.-

b/ Wszystkie Xiążki, iakie dla szkół parafialnych są przepis

c/ Karta Cesarstwa Rossyiskiego.

d/ Wzory kalligraficzne i do wyonków.-

e/ Pismo Święte.-

f/ Dla czytania Rossyiskiego Xięga pod tytułem Emerica wże Ebanemumobb u Drzwnie Amoomoleckixb.-

§.29. Przy końcu każdego roku szkolnego ma się odbyć examen wobecności plebana i wezwanych Rodziców, ze wszystkich nauk, iakie w tey szkole były wykładane uwiadecz wa podług wzoru C. z wyszczególnieniem przedmiotow i postępku iaki u nich okazali.-

§.30. Przy rozpoczęciu nauk każdego roku, pleban miejsco powinien bydź obecny w szkole i powiedzieć naukę d chowną zachęcaiąc uczniow do cwiczenia się w nauce Chrześciańskiey i przykładania się do przedmiotow ich stanowi potrzebnych.- Toż samo przy zamknięciu szkoły zachęcać będzie, aby zapowrotem do domu spraw wali się obyczaynie i byli pomocą rodzicom w pracach gospodarskich a nabyte wiadomości do praktyki stosowa Tam gdzieby nie było w bliskości plebana Nauczyciel ma to wszystko dopełnić.-

Zgadza się z Oryginałem

Pawełek

Lata	Borowy		Chwałowynie		Datnow		Illukiszta		Kiałwarya		Merecz		Podubie		Borowiewier		Rosienie		Tetre.		Frasrkowy		Widre.		Wiłkomierz	
	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.	Na.	ucz.
17 99/1800	5.	110.			5.	143							4.	105.	4	124.	4	218.	6.	352	6	142.			3.	39.
1800/1	5.	112.			5.	160.							4.	100.	4	88.	4	170	6.	314	7.	224.			3.	35.
1801/2	5.	116			5.	199.							4	173.	4	76	4	148	6.	276.	7.	196			4	48.
1802/3	6	101.			5.	198.							5.	170.	4	92	4	190	6.	284	7.	210.			4	30.
1803/4	6.	101.			5.	153.			5.	157			5.	192.	4	150.	4	147	6.	298	7	213.	4.	66.		
1804/5	6.	114.			6.	230.			5.	336.			5.	172.	4	190.	4	105	6.	303.	7.	233.	3.	67.		
1805/6	6.	129.			6.	235.			5	308.			5.	210.	4	201.	4	112.	6.	292.	7.	227.	6.	74.		
1806/7	7.	121.			6.	214.			5.	323.			5.	218.	4.	203	4	100.	6.	270.	7	231.	5.	93		
1807/8	7.	140.			6.	209.			5.	170			5.	150.	4	210.	4	97.	6.	231	6.	150.	4.	57.		
1808/9	7.	144.			6.	185.			5.	318.			5.	192.	4	206.	4	89.	6.	170	7	225.	4.	47.	5.	26.
1809/10	7.	136			6.	165.			5.	325.			4.	182.	4	208	4	66.	6.	206	7.	244.	4.	60.	4	30.
18 10/11	7	166.			6.	200			5.	219.			4.	170.	4	192.	4	98	6.	252.	7.	261.	4.	44.	6	50.
18 11/12	7.	177.			6.	200.			5.	234.			4.	171.	4	115.	4	103.	6.	126.	6.	273.	4.	62.	6.	62.
18 12/13	6.	148.			6.	241.			5.	190.			4.	180.	4	152.	4	127.			7.	191.				
18 13/14	4.	45.			6.	214.			5.	259.			4.	200.	4	183.	4	79	6.	109.	6.	288.				
18 14/15	4.	62.			6.	113.			5.	247.			4.	212.	4	202.	4	90.	6.	146	6.	315.	3	39.		
18 15/16	5.	112.			6.	201.	4	30.	5.	407.	4.	79.	4.	168.	4	209	4	206.	7.	202.	7.	391	3.	46.	2	21.
18 16/17	6.	134	7.	187.	6	279.	4	43.	5.	416.			4.	240.	4	238.	4	162	7.	209.	6.	415.	3.	45.	4	52.
18 17/18	6.	157.	8.	192.	6.	277.		64	5.	564.			4.	215.	4	215.	4	132.	7.	205.	6.	448.	4	86.	4	58.
18 18/19.	6.	166	8.	205.	6	279.		86.	5.	555.			4.	296	4	223.	4.	148	7.	226.	6.	504.	6.	100.	4	109.
18 19/20	6.	160.	8.	218.	6	330.	5.	114.	5.	476.	4.	75.	4.	283.	4	213.	4	222.	7.	227.	6.	495.	6.	90	4	130.
18 20/21	6.	210.	8.	239.	6.	316	6.	118.	6	528.	4.	67	4	290.	4	210.	4.	149.	7.	268.	6	459.	6.	95.	4	120.
18 21/22	6.	206.	8.	213.	6	310	6.	112.	6.	386.	4.	71.	5.	244.	4	212.	4	233	7.	257.	7.	499	2		6	101.
18 22/23	4.	182	8.	171.	6	260.	6.		6.	430.			4.	273.	4	215.	4	189.	7.	249.	7.	515.	2		6	103.
18 23/24.	5.	197.	8.	208	6	272.	6	105.	6.	405.			6.	203.	4.	218.	4	219	7.	273.	7.	474.	2		5.	123.
18 24/25	5.	188.	13.	211.	6	233.	6.	107.	7.	390.	4.	37.	5.	163.	4	219	4	171	7	234.	7.	382.	2		6	124.
18 25/26	6.	158	13.	207.	6.	201.	8.	65.	9.	304.	4.	40.	5.	158.	6	130.	4	133	7.	171.	6.	160.	2		6	79.
18 26/27	5	155	13.	213.	6.	222.	8.	76.	8.	254.	4.	56	5.	168.	6.	102.	4.	126.	7.	127.	6.	168	2.		6	80
18 27/28	5.	168	12.	219.	6.	200.	8.	70.	8.	240.	8.	59.	4.	146	6	90.	6	122	7.	140.	6.	172.	7.	57.	6	81
18 28/29	6.	149	12	222.	6.	217.	8.	71.	8.	189.	8.	49.	5.	161.	6	70.	8	109	7.	125.	6.	187.	7.	51.	6	80
18 29/30	6	138.	1	264.	6.	193	7.	73.	8	206.	8	47.	5.	163.	6	72.	8	92	7.	104.	11.	307.	7.	73.	6.	79.
1830/31											8.	50.	6.	122.												
18 31/32																										
18 32/33																										

Bydgoszcz

1785

№ 1.

55

O STANIE
Szkół W. Xięstwa Lit.
Wydziału Ruskiego
roku 1785go.

1. Białystok.

Szkoły Podwydziałowe o trzech Klassach, Zgromadzenia Akademickiego, należą do Akademii Wileńskiey, Wydziału Litewskiego, wizytowane były Dnia 20go 21go i 22go Maja.

Osoby Zgromadzenia. Pro Rektor Jt. Jan Michalewski pod rządem Kommissyi zostaiący lat 42. na Służbie tych Szkół Rok osmy. Pilny w swym urzędzie.

Professorowie Trzeciey Klassy. Jt. Karol Pleski pod rządem Kommissyi Rok 21y. w tych Szkołach Rok 9my. Ma Uczniów 18. z których dystyngwuie się w pilności i postępku 2 trzoletnich Jan Sarnacki, z 2gletnich Ant. Boczkowski, ćwiczony pod bystrość J. K. Mci medalem złotym iest udarowany. Mich: Lindsay. Joz. Krassowski. Jan Bolewicz. Marc: Szayba.

Drugiey Klassy. Jt. Antoni Kloczko pod rządem Kommissyi Rok 6ty. w tych Szkołach Rok 2gi. Ma Uczniów 31. z których znakomitszy postąpili 2 trzoletnich Franciszek Obrębski, Stanisław Strzyżewicki, którzy Medalami srebrnemi od J. K. Mci są udarowani. Jgn. Obrębski. Mich. Pietkiewicz. Stan. Świętochowski. Jgn. Korowa. And. Krzewski. Stef. Strubczyński. Ant. Orchowski. Paw. Olszewski z 2gletnich przym trzyma Stan. Korowa. po nim Woy. Popławski. Stef. Bystrzewski. Łuk. Martsiowicz. And. Horodyński. Stan. Dolinski. Tom. Lazewski. — Professor tey Klassy osobliwey zalety godzien dla swey pracowitości, i postępku Uczniów, ale chorowity radby się gdzie przeniosł na Klassę niższą.

Pierwszey Klassy. P. Józef Werdyk pod rządem Kommissyi

Rok

Rok Stuszy. Ma Uczniów 74. znakomitsi w pilności i postępie
z Stuszolatników: Kazim. Radkowski. Fel. Imbra. z Czteroletnich:
Alexand. Broniewski. And. Jaworowski. Jan. Krasowski. —
Melch. Odalkowski. Stan. Boplawski.

Liczba wszystkich Uczniów iest 122. Zdrowie ich służyło, w
zimie iednak do puchnienia gardła nałężone zimna obawy
były, ale przezemnością Jl. Ks-Rektora szkodliwych nie było
skutków. Siostry Charitatis maią tu względ na chorych Stu-
dentów, że ich przyimuią do Sali.

Metronie Języków. Niemieckiego X. Walenty Prochowski, ten
suppleował tydzień siedm za chorego Profesora Klapy Stuszey
upraszaia o nadgrodę obiecaną od J. W. J. X. Rektora Szkoły
Wawrzey W. B. Francuzkiego: Mr Joseph de Chamand Unter
officer. Obydwa utrzymywani z Pensyi Kapnodzieyskiey.

Emerytą pensyą bierze Jl. Smoleński który pod rządem Kom
missyi zostaiąc lat 10. dla słabości zdrowia żadney czynić nau
gi nie może, Stanowy ma uprazone u Jl. Kommunistów, w
których Kościele Nabożeństwo Studenci maią i Kazania słucha
Kapnodzieia iednak swego nie maią.

Examina Wizytatorskie znalazły pilność i sposobność Pro-
fesorów z zachowaniem przepisu uczenia.

Stół wspólny Profesorowie maią z Jl. Kommunistami, bo
we dwóch Domach Szkolnych, mieysca nie maią, z których
potrzeby iednego zaiąć wystuszony Officer, ani też sprzęty Ku-
chenne i Stołowe. — Sali osobney na eksperymenta nie
maią w tey się nie odprawuią, w której Klasa iedna. Ostatnie
eksperymenta były w Pałacu J. O. Pani Kalinowskiey z Jey
przychylności i gościi dystyngowanych.

Biblioteka nie ma nawet Klasycznych Autorów, mogłaby
by ich udzielił z Brześcia, Kalepina nawet pożyczono z Lu-
blina.

Sarta Lecta

Sarta teeta złp 600. za szczupłe dla reparacyi, utrzymania oczędostwa, ogrodków od JO. Pani Krallewskiey zadzierżanych, sprzętów, iako w nowey kolonyi, materyałów drzewnych, a nawet opału klasy, bo tu Studenci ubodzy. Koszu tego złożono na dwa w tym tu mieyscu drzewa złp. 60. tylko, a wydano na nie złp. 160.

Parafyalna Szkoła uczy JX. Dziechóński bardzo zdatnych talentów i pilności szczególney, iako dobrey Profesora zdobi, płacy mu JXX. Komunicki złp. 200. złt, Sakrey, i opał dla a co lat dwie podług ich układu inny Heryk trzyma tę Szkołę, w niey prócz czytania i pisania uczy początków Grammatyki, i do trzeciey promocyi klasy z rozporządzenia JW. Xięcia masa, ale tak się dzieci i w drogiczynie u XX. Bernardynów z dozwolenia Komissyi. — Szkoła parafyalna w Tykocinie na dwóch Profesorów, Studentów do 90. uczy, tam mniey niż przepis na klasy, lecz od nich idą potym do Szkół różnych na Duchowieństwo należących — w Bielsku iest Szkoła nad 50 Studentów, rekrutuie się co rok do Pro-Rektora tych Szkół i rapport oddaie. Ma na to oko pilne JW. Szyrkowski Biskup Sufragan Podlaski, aby ta Szkoła pod dyrekcyą Heryka Krajskiego w tym dobrego w swym skutku uczenia.

Zalecenia zostawione. 1mo. Aby na wzór Szkół innych osoby były czyniony raport szczegulniey pilnością zaszczyconych Naukami in ordine otrzymania Medalów diligentiæ. 2do. Aby do Szkół nie przyimowali żadnych przychodzących bez należytego zaświadczenia. 3tio. Aby Profesorowie koleyno na Mszy Studenckiey bywali. Do Dobra tych Szkół pomaga publiczność mieysca, i protekcya JO. Pani Krakowskiey.

II. Wołkowyski

Szkoły Podwydziałowe o trzech klasach Zgromadzenia Akademickiego, należą do Akademyi Wileńskiey wizytowane były Dnia 24go. 25go. i 26go. Maja.

P. Soby.

Osoby Zgromadzenia. Ks Rektor JX. Jakób Kolnicki
z dozoru i utrzymania harmonyi słodką rzetelnością
zaszczycony, u Obywateley wzięty, dla których zyskody
utrzymuie w dni świąteczne przykładne nabożeństwo.
Profesorowie. Szkoły Klasy. JX. Jan Miechowski
pod rządem Komissyi roku trzeci. W tey Klasie
celuią innych pilnością Adam Iwaszkiewicz, Fab:
Cyssyment. Sobolewski.
Drugiey Klasy. X. Maciey Chrząski pod rządem
Komissyi lat cztery, Uczniow ma celuiących pil-
nością, Stanisł. Kluczewskiego, Jgn. Kluczewskiego
Ant. Iwaszkiewicza.
Trzeciey Klasy. X. Józef Iwanowicz pod rządem
Komissyi lat pięć, w tey Klasie pilnieyszemi,
nad innych Jgn. Radwański. Jos Wilkiewicz. Mac.
Pietraszewski. Piotr Kluczewski. Ant. Tupalski.
Liczba wszystkich Uczniow iest 90. Są zdrowi choć
nieustawicznie i opodal złoży, w zimie wielu chorowa-
ło na puchliny całego ciała, ale trzeźwiony i kocha-
ny od uczniow Ks Rektor nawiedzał ich, i starał
się aby grzanemi ołzbami pszennemi okładane cho-
rych, co ich do zdrowia przywracało zupełnego, żaden
nie umarł. Profesorowie gradum nie maią.
Ogrodzenia. JX. Jgn. Brońiec, w Kościele Akade-
mickim odprawuiący duchowney powinności.
Emerytowani. X. Marcin Iwanowicz z pilności i prze-
mysłu w uczeniu nielicz zalecony maiąc dozor nad
13. dzieci znaczniejszych w osobnym domu mieszkaią-
cemi, i płacącemi od stołu po złp. 300.
Rezydencya nowa Gruntownego remontu dachu i tynku
w Izbach Profesorskich potrzebuiąca. Stara Rezy-
dencya na Stancye dla Studentow obrocona napra-
wy potrzebuiąca, w ktorey Profesorowie stół uszpoby
maią płacąc podobnież po złp 300. mają nadto
ieszcze i opał. Ogrodzenie zerdziami niezłe.
Na Lartwa teela sam JX. Ks Rektor de proprio ex-
pensowat przeszło 300. złp. Potrzebuie względu
o miejsce, aby pensya Lartwum teelnum ne-

dla

gla wystarczyć na poprawę budynków i potrzeby Kościoła, iakoteż sprzęty domowe, które teraz JX. Bibliotekarz swoiemi zastępuie.

Bibliotekaw szczupła, prócz kilku użytecznych ksiąg klassycznego mieyscowego zadrzeż nie ma Autora.

Zalecenia zostawuiące Rmu. o reperacie pilnieyszych uczniow. Ldo. o przychodzących ze szkół innych. Złe aby zabrane do kassy zbyt Ornaty były rekwirowane.

Z tego mieysca przedany iest Zegar kosztem Conwentu sprawiony XX. Dominikanom do Derezyna za ₩ 30. który na prozbę XX. Dominikanow chcą odprzedać.

III. Wilno

Szkoły Codzydziałowe o sześciu Klassach Zgromadzenia Akademickiego, należą do Akademyi Wileńskiey zniżeyto=wane były od Dnia 29 Maia do Dnia 5. Czerwca.

Roboty Zgromadzenia. Po-Rektor JX. Piotrowski zaszczyco=ny spokoynością i pilnością w urzędzie.

Profesorowie. Szostey Klassy X. Jan Wichert ma Uczniow 82. między któremi celuią Jgn. Szuliszta. Kalikowski.

Piątey Klassy. X. Michał Chodasewicz pod rządem Lemmy lat 8. ma Uczniów 45. między niemi celnieysi Jeleniewicz Mipshuyrychi. Poczobut.

Czwartey Klassy Supplens lekcyi Matematycznych Profesora Szyman Malewski Kandydat. ma Uczniów 75. między temi pierwsi Dominik Daniszewski. Marc. Giedroyć. Jan Cyssymond.

Trzeciey Klassy X. Adryan Zalewicz Bibliotekarz ma Uczniow 98. między niemi naylepsi Tom. Buzyna. Tad. Zakrzewicz. Wład. Jelski.

Drugiey Klassy X. Andrzey de Galenbach ma Uczniow 91. między temi pierwsi Jgn. Skarzyński Alexy Horwath.

Pierwszey Klassy X. Franciszek Skarzyński ma

Uczniow 165.

Uczniow 163. między celniejszemi pietnisi Wine Finett Zuch. howicki.

Rezydencya Professorow w niektorych stancyach prze= stawienia piekch potrzebuie. Dom ten stoi sie, przecho= dnia ulicy otwartosc bramy trzeba zaradzic

Zalecenia zostaiace o rapportach celniejszych uczniow przychodniach z innych szkol i aby sprzet miedziany Tuderny stary i niellic w properdy Zgromadzenie na nowy był zamieniony.

Do Dobrych Szkol ilic i wszystkich innych mimo innych pewney nieustanna czałosc, prawnie skarance troskliwa pilnosc, i niellic przykład J. W. JX. Rektora Szkoły Pduwney, ialoslej uczoney Akademyi bli= skosc, i nyber w niey doskonałych Nauczycielow, nale= zy.

Znayduie sie tu Konwikty Iwoy Fundiuszy szlacheckiey Matki utrzymuiacy sie kosztem Komme, rzadne sprawo= wanie tego Konwiktu należy przypisac dozorowi JX. Ho= tyńskiego Regensa Konwiktu pilnego w swoym Urzę= dzie. Konwikt tey Fundiuszy sawiera wielkich na 4. Dzieci szlacheckich w Akt. Bazylyanow, ale ze dla zadysponowaney nie sie tego Fundiuszu utrzy= mywac go nie mogą, prosy zatym pomocy wlyw interesie od Komme. Konwikt Tey Akt. Bazy= naiacy Panią 20. z tych stanie chodzą na lekcye do Aka= demyi lub do szkol Podrzędnych mieysi nocuie w Konwikcie. Nabożeństwo w domowey odprawuie Kapli= cy.

IV. Wiśnicz 1

Szkoły Podwydziałowe Akademickie wizytowane były
Dnia 8. i 9. Czerwca

Osoby Zgromadzenia. Prz-Rektor Jt. Jan Kłodnicki
Probostwo mieysca tego na szczególnieysze zasługu-
iący zalecenia dla swoiey pilności, przywiązania i
gorliwości o dobro Szkół.

Profesorowie. Trzeciey Klasy X. Józef Wyckaw-
ski, ma Uczniów 9. naylepszy ze wszech. miar
Adam Hottub.

Drugiey Klasy. X. Tadeusz Stryjkiewicz ma
Uczniów 14. z nich naypierwszy Jos. Bruska-
nowski.

Pierwszey Klasy X. Benedykt Błędzki ma
Uczniów 27. z tych naylepsi Jgn. Czarnecki
Stef. Juszczyński.

Zbiór Studentów służył.

Kaznodzieia Komunię nie ma. Katechizmy Profeso-
rzie mieniący, Kazania ieden ex Communitate
prawi.

Na Rezydencyę Probostwo swoie i budynki
tegoż Probostwa Jt. Prz-Rektor obszedł poczy-
nienie Szkół. Niektóre Dzieci swoim kosztem odbu-
ie Jt. Prz-Rektor, i Profesorów stół daie.

Niedostatek Stancyi iest przyczyną nie wielkiey
liczby Studentów, która nawet tego dla małości
Stancyi Wt. odiechała.

Karta teela potrzebne za tym mieyscu niepo-
aby ulżyć wydatkom de propinio przez Jt. Prz-Rekto-
ra czynionemu.

Instrumenta Geometryczne ieszcze w przeszłe Wa-
kacye Jt. Woyno Dereweński Probosz zagrabił
z przyczyny że Profesor Geometryi dla praktyki
czyniących wziął gruntem Probostwa Wiśnią dla
bliskości, z gruntu przyległego Dereweń, brał kolli-
macyę wszczął korrowersyą o granice X. Proboszcz
Dereweń. i instrumenta ich cały trzyma, mimo
reskrypcyi czynionych.

Do dobra tych Szkół pomaga nayprzód Jw. Dziedzic
swoią protekcyą, iakoż ma w myśli budowanie szkół
potym szczególnieysza pilność Jt. Prz-Rektora.

V. Minsk.

Szkoły Gimnazyalne Akademickie o sześciu klasach były visytowane Dnia 10. Czerwca
Visytatorem Zgromadzenia Ks. Prelator X. Tadeusz Brzezpalski
W Profesorowie. Szostey klasy X. Ignacy Pyszcki ma uczniów celniejszych Janat Bestrzonicza Józ. Lubelczyka. Marcell. Taramkiewicza najlepszy Ign. Domeyko.
W piątey klasy X. Felix Jurand ma uczniów 26. z tych celniejsi Ant. Hacewicz. Jan Choiecki. Fran. Kamiński najlepszy Tad. Stanisławski.
W czwartey klasy. Alexy Stanisław Błędzki ma uczniów 19. z tych pilniejsi Fran. Bieldowicz. Jan Klementowicz najlepszy Ign. Daszkiewicz.
W trzeciey klasy X. Mikołay Brzozowski ma uczniów 35. z tych najlepszy Józ. Domeyko, po nim Felix Niemerszański. Jan. Kozicki. Tadeusz Ign. Hacewicz. Józ. Jachimski.
W drugiey klasy. X. Franciszek Brzeski ma uczniów 47. z tych celniejsi Ant. Ryszmont. Ign. Warkiewicz. Kaj. Michalewski. Mich. Pawlikowski. Piotr Stretowicz. najlepszy Dom. Woroniec.
W pierwszey klasy X. Józ. Paunynowicz ma uczniów 103. z tych najlepszy. Bruno Kaweński. po nim Mich. Gorczyński. Józ. Dyszkiewicz. Justyn Stankiewicz Józ. Szydłowski. Jan. Kiewlicz. Mich. Warkiewicz Tad. Dobrowolski. Ign. Michiewicz. Stan. Wiesiołł. Kazimierz i Piotr Jezyna Niemcewicza X. Tomasz Lentki.

Emeryci X. Andrzey Kuratkowski. X. Mikołay Hacewicz. Profesorowie X. Pyszcki i X. Jurand upraszaią o pensyą Emerytowi po odbytych kilkunastoletnich pracach na usłudze Edukacyi.

Budynek ten w sobie nayprzód niepotrzebuiąca reparacyi na miejsce upadłego pokrycia murowanego drewniany nabyć postanowiony.

W powszechności dobry stan tych widok iest znaleziony.

VI

VI Berezwecz

Szkoły pod zarządem XX. Bazyljanów zostające o czterech klasach nizyto wane były 20. Czerwca. Szkoły do Edukacyi należące JX. Ambroży Lyn= kiewski Superior miejsca i Rektor Szkół. Prefekt X. Józef Fischer.

Profesorowie. Czwartey klasy X. Samuel Po= rakiewicz ma uczniów zapisanych Stan. Mir= kulewicza Ant. Korsaka.

Trzeciey klasy. X. Nikodem Frąckiewicz ma uczniów celniejszych Demir. Trydeńskiego. Stan. Derezeńskiego. Jos. Korsaka.

Drugiey klasy Nierożnin Jndziewicz ma uczniów celniejszych Mich. Jedrzeja. Jos. Stu= żniewskiego. Jerzey Rayskiego.

Pierwszey klasy. Jzaiasz Kotłupayło ma uczniów celniejszych Tad. Stużniewskiego. Jozafata Horodeńskiego. Just. Spirydowicza.

Edukacya Bractwa w tych Szkołach podług przepi= sów Komm. idąca, i nadto ieszcze civicznie Uczniow w ięzyku Słowieńskim, oraz dobro całe tych Szkoł ma się przypisać dozorcy i staraniu JX. Prowin= cyała i Opata Nazymskiego który przy Wizytach swoich Klasztornych bacznie uważyć ma Studentów prowizyt rozdawać. tamecznych do pilnieyszego zachęcić.

Była w tym mieyscu rekwizycya od JW. Szczytta Cesarza M. Lit. czyliby Fundusz Szlachty ubogiey mogł być przyięty? wiele dla niey Dyrektorów dostarczyć może? co za pensyą od osoby za nauk? i odzienie ich? dane odpowiedz, konwikt mieć się nie może, czterech Dyrektorów może dać dostarczyć, pensya na czas dalszy do rezolucyi odło= żona.

VII. Puźki albo Walczyszewo

Szkoły pod rządem JW. Piarów zostaiące o trzech klassach wizytowane były dnia 4go Lipca.
Osoby do Edukacyi należące — Prefekt oraz Profesor Trzeciey Klassy JX. Piotr Jongiltowicz malczewicz celniejszych jez. Barbe Jgn. Cybulskiego. Fran. Stankiewicz. Nikt. Zakorskiego.
Drugiey Klassy Dom. Serafinowicz uczący oraz Ezyna Orzechowskiego. ma Uczniow celniejszych Gug. Klotta Jana Klotta. Dom. Switkowskiego. Dom. Kozakiewicza. Dom. Gruszewskiego.
Pierwszey Klassy. Bazyli Cymutowicz. ma Uczniow celniejszych Jgo. Mitaszewicza. Jgo. Dmochowskiego. Ad. Gruszewskiego. Nik i Ant. Swarskich. Kaz. Kmiecińskiego.
Liczba wszystkich Uczniow 104.
Mimo ubostwa miejsca tego przywoity porządek podług ustaw Komm iest zachowany.
Zalecenia powszechne zostawione.

XVIII. Chełpienice

Szkoły Oddziałowe Akademickie trzech klasach miejscowe były Dnia 4. Lipca

Osoby Zgromadzenia Prz-Celebr. JX. Stefan Karaburda pod Rzędem Komunikacji Rok Dmy.

Do Szkoły trzeciey klasy X. Piotr Szilda dla Uczniów 10. Dobrze uczących się Jan. Julianichi. Mich. Lisowskii. Szym. Jaroszty. Józ. Kulik

Drugiey klasy X. Kazimierz Grzegorzichi ma Uczniów 17. z tych celniey. Michał Jagliche Łuc. Skrzanowskii. Jan. Kowal. Jan. Rakiewicz.

Pierwszey klasy. Adam Szczepit ma Uczniów 38. najlepsi Zach. Jakonichi. Andrzey Kaszenicz. Woch Kowal. Jan. Miszalii. Mich. Kowal. Mine. Grosskii.

Liczba Uczniów wszystkich 55. ieden z nich umarł z gorączki. Roku tego w Jesieni i Zimie nielu w tym Powiecie Chorowało, od czego i Szkoła nie była wolna, a to boleść na oczy gorączki, i wrzody osobliwszey niełuski pochodzące się ciele. W całym tym Powiecie ani Doktora ani nawet Felczera dobrego nie ma.

Kaznodzieia X. Jan. Szulicewicz pod rzędem Komisyi roku Akt. Kościoła własnego nie mają, w Kaplicy w Szkolnych murach Nabożeństwo za Zakazem odprawiaią. Biblyoteki nie mają. Stół wspólny. JX. Prz-Celebr. utrzymuie.

Zalecenia poprzednie zostawione.

IX. Bobrujsk.

Szkoły Podwydziałowe Akademickie o trzech klasach niezupełnych były Dnia 14. i 15. Lipca. Szkoły Zgromadzenia. Pro-Lektor X. Jó-
zef Pitlik pod rzędem Numeru 6tego.

Profesorowie. Trzeciey Klasy X. Szymon Ila-
szewicz ma uczniów celniejszych Imm. Wattana Mich. Zabitte Mich. Czerniewskiego, najlepszy ze wszystkich Franciszek Matyszewski, który iest Kandydatem teraz i dawniey był podany i zalecony
Drugiey Klasy X. Alexander Lipayski ma uczniów celniejszych Imc. Jurowskiego Ant. Leonowicza. Aug. Kościej. Fran. Szpakowskiego Ed. Matuszewskiego, celniejszych Dom. Jackiewicz.
Pierwszey Klasy X. And. Jurowskiego ma uczniów celniejszych Joz. Wattana. Jos. Polowczyńskiego Teod. Wirpsza. Fel. Wołłacha. Jan. Sieniewicza
Taz. Gramatyka najlepszy Lud. Rayborskiego
Liczba wszystkich uczniów 60.

Zgromadzenie X. Flor. Chodkiewicz często zapada i nie miewa Kazań w Kościele, do którego i dwey chodzi zwłaszcza że w Farze tylko ieden i ten często odmieniany bywa.

Języka Niemieckiego X. Jurowskiego nie gratis co dzień godzinę, godzien względu.

Położenie i piękność zaleca to miejsce przy dochowaniu Ustaw.

Kościół i Rezydencya nayley potrzebuią reparacyi. Zrenduiesię ta Dom dawniey na Konwikt dawniey idzie teraz w ruinę, mógłby był zreparowany i był wygodny na Szkoły dla Studentów o milę iest przystępno.

8

62

x. Pluck

Szkoły Podwydziałowe Akademickie o trzech klasach nizżéj wystawione były przy Domu Osoby Zgromadzenia Ks. Reiter x. Tadeusz Latmiewski.

Profesorowie trzeciey klasy x. Jozef Kucypiński ma uczniów dwóch przyszłych Benedyktów. Jerzaka Jan. Chmielowicza. Piotra Krzyżanowskiego. Nine. Brzyżewskiego

Drugiey klasy x. Tadeusz Niemojewski ma uczniów dwóch przyszłych Jan. Bohdanowicza Jgn. Buthkiewicza Kapituła Skwierskiego. Kaz. Czaplińskiego Lud. Świrskiego.

Pierwszey klasy Brutyn Sobiniński ma uczniów dwóch przyszłych Kaz. Skwierskiego. Jgn. Brzyżewskiego

Liczba uczniów wszystkich 104.

Kaznodzieia x. Cyryll Grekiewicz Bazylyan.

Emerycki. x. Stefan Koniszewski i x. Mateusz Bilkiewski, sprawuiący usługi kościelne.

Dyspozycyi Szkołom Ustawy Nasze postanowiły bliższego uważania w tey Szkoły aby młodzi Katolicka wyrodnieją się, szkody w Religiyi nie poniosła, i aby przepis w uczeniu był zachowany. Ustroń dnia 13. 8

W powszechności szkoły te w dobrym są stanie, a to dla pilnych osob Zgromadzenia i exekucyi przepisów Naszych.

Zalecenia powszechne są zostawione.

Z tego powodu Ks. Reiter trzyma dzieci B. aby dzieci katolickie do mniemanej Unii nie przeciągnął.

X.I. Nieśwież

Szkoły Podwydziałowe Akademickie o trzech klasach nizyższych. Dnia 16. Lipca
Roku Zgromadzenia Pro Rektor X. Adam
Szaniawski.
Profesorowie Trzeciey klasy X. Felix Wobbe
ma Uczniów celniejszych Jen. Niesłuchowskiego
mich. Bereśnewicza Nine Niegierda.
Drugiey klasy X. Józef Zaleski ma Uczniów
celniejszych Winc. Dołgana. Jan. Bytasewicza
Jgn. Bobrowskiego.
Pierwszey klasy X. Józef Jersak ma Uczniów
celniejszych Jgn. Chodasewskiego. Jos. Niżyńskiego
Jos. Siepurzyńskiego Han. Kułakowskiego Nine.
Chodasewskiego.
Liczba wszystkich Uczniów wraz z Kadetami chrzci-
mi którzy iest 60. i literaty do klas chodzy iest 228.
Zakonodzieiu niemasz na tym mieyscu, ze Kościele Far-
nym X.X. Bernardynow Kazania stuchaią Studenci
nasi przyzwoicie aby Seminaryum Kapłańskie bytuiące
tym mieyscu obwarowane na Metrow Języka Francuskiego
i Niemieckiego a to przez wzgląd publiczności mieysca
i miłości Studentow, dla którey i czwarty Semestr
iest potrzebny z przyczyny wyższych experymentow na
których zawsze sam Profesor ze wszystkiemi gościmi
bywa.
Emerytci Bieżący pensyą X. Serpes Leszczyński
mieszkaiący pod Nieśnizem przy Kościele S. Michała.
Józef Barcewicz. i Jan Chociałowski. Ex Brasławskie
Emerytci potrzebuiący pensyi X. Felix Wobbe
Statnowski. Michał Milewski. Jan Berkowski Ex Bz. do niczego niezdrowy z przy-
czyny tey że po przeciwko tey-
ka niezniosły go kaleczy
Kerydenera i obeyscie domowe nastey potrzebuią repa-
racyi.
Instrumenta Geometryczne i Fizyczne są dawno JO.

Alias

Xcia, na które znaczy kwot Dzyd

do pierwszey szeregowey klasy pensyi przeznosi
Co-Adiutora i nyżey Profesorow przy ich pilnosci
do pierwszey zas dobra tych szkol nie-
niecey pensyi proteluya JO. Xcia Woy Arlenskiey
ktory nietylko na wszystkich experymentach zad-
ostemi bywa, Nauczycielow do siebie bierze do Ba-
low i Kasiania in Collegio z niemieckowaniem, ale
nad to Uczniow celniejszych officerami w swym Woy-
sku czyni, Kadetow do swym kosztem utrzymuie
Kandydat Wiszki z tych szkol będący w Kilnie
mogłby tu klasy uczyć na miesce Profesora czwar-
tey o ktorym wyżey.

O Profesorem JO. Xcia Woa czyniąc zachęcenie do
pilnego edukowania Młodzieży, oswiadczyl się
z ofiarą, Prezent na Beneficia, ale JO. Profe-
sorowi iuż dał dobre Beneficium iako szacowa-
nemu przez JO. Xcia, wartemu z swych talentow
i naiwiecey wiary u wszystkich.

XII. P.M.

Szkoły Podwydziałowe Akademickie, trzech klasach nizyterwane były Dnia 22. i 23go Lipca.
Osoby Zgromadzenia. Po Rektor X. Paweł Wiszniewski.
Profesorowie klasy Trzeciey X. Ant. Chyżewski ma uczniow 14. - których najlepszy Jan Pieczora.
Drugiey klasy X. Jakob Jasa ma uczniow celniey-szych Jgn. Wiszniewskiego Piotra Szyrmę.
Pierwszey klasy klerykł Jan Podakiewicz ma uczniow celniejszych Jan. Olechnicz Joz. Bielskiego.
Wszystkich uczniow 130.
Zastępca X. Karol Szyrma.
Emerytci X. Jgn. Kotowicz X. Chrzanowski X. Ban. Koziełowski X. Seyfart Bibl. Borkowski. Kapicerzy.
Dom i Kościoł w dawniejszym zostaie stanie. JX. Biskup Poński życzy sobie kościoł i pub Kollegium ale gratis, a zas JX. Opat Leszno Poński ofiaruie się wziąć kościoł i plac pusty do zabudowania, ouzem oświadczaiąc wziąć nieruchome ze Scholarni ofiaruie się dostarczyć Profesorow.
Apteka na placu koszarny ze starym budynkiem nie zapłaconym w possessyi Aptekarza.
Bursa w ktorey był przedtym Konwikt dla ubogiey szlachty iest w possessyi JX. Brzeska Ziemetwa, ale pieniądze ze nie zapłacone.
W Kollegium iest skład Sabalu z ktorego złp. 1100. iest takie przy Kollegium starego Wapna znaczna część w dole.
Zalecenia przez powszechnych zostawione aby ze szkoły tam znayduiącego się domu osobliwie po kwaterach były porobione. i aby rynna na Kollegium była zaprowadzona. abyś aby Architektonicznie był zrobiony domu i kościoła, i aby był przestany do tego podług iey zalecenia.
Summa depozytu W. Xięczenika Bożolego w całości, ale iey nie nie przybyło. Zaniadnie tey summy i grobem JX. Chyżewski.

10.

64

Dobr bytność Xiążęcia Jmci odprawiło się expedyowanie w przytomności Jeneralstwa i wielu dystyngwowanych Obywatelów z zupełną satysfakcyą pytaiących

W chwili swoiey przeciągnienia tey niespodziewanie Wizyty tam gdzie mogł wizytował a przepisane tudzież instrukcyą dane. Czyni zasiadcze

niemu Obywatelow ubiegaiących przeszły. Do

iest wpisane nieprzeuważaiąc żiły wszystkie chcieli

mieć nowe Szlachectwa, o co wszyscy

Wizytator odmawiał się do Trzeciego Kommissyi

Dan w Dąbrowinie 12. 8br.

1785.

K. F. Dzierzkowski Pisarz

Oy

Въ сей Книгѣ писаныхъ и нумерованныхъ
десять Листовъ. Титулярный Совѣтникъ
В. Здановичъ

Шахматы 1 [illegible]
2

27.
27
54!

67
5.

Wypis z Protokółu Miejscowego Generalnych Wizyt.

Wizyta generalna Szkół Podwydziałowych Walerjanowskich Zgromadzenia JJ: XX: Piarów odprawiona Roku 1789:

Dnia 22: Miesiąca Maja zaczęta i zagaiona iest Wizyta Generalna Szkół na Obradzie Zgromadzenia, którą odprawali JJ: XX: Remigiusz Ulemiecki Rektor, Tomasz Jarcowski Nauczyciel Wymowy, Anzelm Lubecki Nauczyciel Matematyki, Kajetan Dzierzanowski Nauczyciel Klassy I.

Po krótkiey przemowie stosowaney do dzieła Wizyty czynione były pytania o stanie Szkół, o porządku prowadzenia Nauk, o pilności Uczniów i postępku Ich w Naukach i Obyczayności, o Edukacyi Fizycznej, o Dyrektorach i.t.d.

Kommunikowano Zgromadzeniu niektóre artykuły z Instrukcyi Wizytatorskiey, iako to: Art: 7. „ Z ukontentowaniem. Art: 16. „ Ponieważ pokazało się. Art. 17.: „ Zaleci Wizytator. Art. 18.: „ Przestrzeże. Art: 19.: „ Wszystkie obowiązki. Art: 25.: „ W Uczniach czyli w Walerjanowie..

Księgi do rządu Szkolnego należące podpisałem.

Nabożeństwo odprawuie się stosownie do ustaw Kommissyi, co do Mszy, Spowiedzi i Kommunii Miesięcznych, Kazań, Katechizmów i pro Defunctis Nabożeństwa.

Przy zwiedzeniu Klass liczba Uczniów nalazła się 145.

Doświadczenie Klassy I. trwało godzin dwie. Lepiey uczący się są: Benedykt i Józef Kamieńscy, Wincenty Gottowt, Romuald Pryjatko, Jan Lisowski, Ludwik Szadziewski, Józef i Mikołay Ballewiczowie, Piotr Kulesza, Paweł Mastowski Antoni Baranowski.

Doświadczenie Klassy II. trwało godzin dwie. Lepiey uczący się są: Tomasz Przysiecki, Antoni Kulesza, Kazimierz Aleksandrowicz, Andrzey Ięczewski, Stanisław Mirski, Augustyn Kwinta, Antoni Nowohoński, Tadeusz Maluxiewicz.

Doświadczenie Klassy III. trwało godzin trzy. Lepiey uczący się są: Antoni Bryxowski, Ignacy Cybulski, Józef Misaszewicz, Stanisław i Kajetan Kandybowie, Franciszek Stanxiewicz, Baryli Ginko, Jan Lastowski, Tadeusz Korsak, Ignacy Korsak, Ignacy Korsak II. Ludwik Zahorski.

W niższey Klassie ukazane było formowanie Charakterów, w wyższych dwóch rysunki Geometryczne.

Lekcye daią się z Ksiąg Elementarnych ustawami Prześ: Kommissyi na Szkoły Narodowe wyznaczonych.

Doświadczani byli Uczniowie języka Francuzkiego; postępek Uczniów w tym języku, za staraniem JX. Profesora XX: I. i razem Lekcyi Francuzkiey, dosyć znacznym w niektórych dał się widzieć.

Na każdym examinie znaydowali się przytomni JJ: XX: Rektor i Profesorowie.

Popis roczny odbywał się przy zaproszonych Gościach i Dworu tuteyszego.

Miesięczne examina odprawuią się tak, iak chcą mieć Ustawy Prześ: Kommissyi. Co też w Księdze na to sporządzoney zapisuie się.

Ustawy Dyrektorom czytaią się i rapporta o Uczniach od Dyrektorów odbierane bywaią. Miał też w czasie Wizyty rozmowy z Dyrektorami Wizytator zalecaiąc Im w szczególności przykład z Siebie chwalebny, w ogólności zaś pełnie-

pełnienie obowiązków przyiętych tamie, jakiego po nich Prze: Kommissya w ustawach swoich wymaga.
Maiąc w tuteyszych Szkołach o Edukacyą fizyczną staranie. Musztra wprowadzona. Stancye Uczniów zwiedzane bywaią, w których zwierzchność Szkolna przestrzega zachowanie ochędóztwa i przyzwoitego porządku.
Co do zdrowia Uczniow w tym roku mieysce to szczęśliwsze było nad inne; złym wszystkim nie uchylili się niektórzy słabości młodzieńszemu wiekowi zwyczaynych.
Ostróżności względem Patentow od Prześ: Kommissyi zalecowych tu zachowano.
Nic takiego po Uczniach tuteyszych nie pokazało się, coby Wizytatorskiego widzenia i decyzyi potrzebowało.
Nagrody od Nayiaśnieyszego Pana w Medalach z napisem Diligentia dla pilniey uczących się wyznaczoney, zdaniem JJX: Rektora i Profesorów za godnych uznani są JJPP. Antoni Potrykowski i Stanisław Pawdyba Uczniowie Klassy III.
Wizyta oddana JWW. Wojewodom Mieysca tuteyszego Dziedzicom przez Wizytatora.
Po rozstrząśnieniu wyrażonych i innych Materyi tyczących się Szkół, sprosidem Osoby, którym, po oświadczeniu ukontentowania i wdzięczności za podięte w Edukacyi Młodzi Krajowey prace, zaleciwszy dalsze Ustaw Prześ: Kommissyi zachowywanie dałem do czytania ten Akt Wizyty wciągniony w Protokół mieyscowy, z którego wypis aby podpisali, upraszałem. Dan w Łuzkach Dnia 23: Maja.

† Jan Erdman
Th. i P. K. D. Kano: Inflan
Wizytator Generalny Szkół

Wyięto z Protokółu Mieyscowego Szkół Łuzkich
Na co się Zgromadzenie podpisuie.

X. Remigiusz Ulomiecki Scholar Piarum
Rektor Collegii y Prefekt Szkoł Walerianowskich mp
X. Tomasz Fraçowski Nauczyciel Wymowy mp
X. Anzelm Lubecki Nauczyciel Matematyki mp
X. Kayetan Dzierżanowski Nauczyciel Klassy pierwszey mp